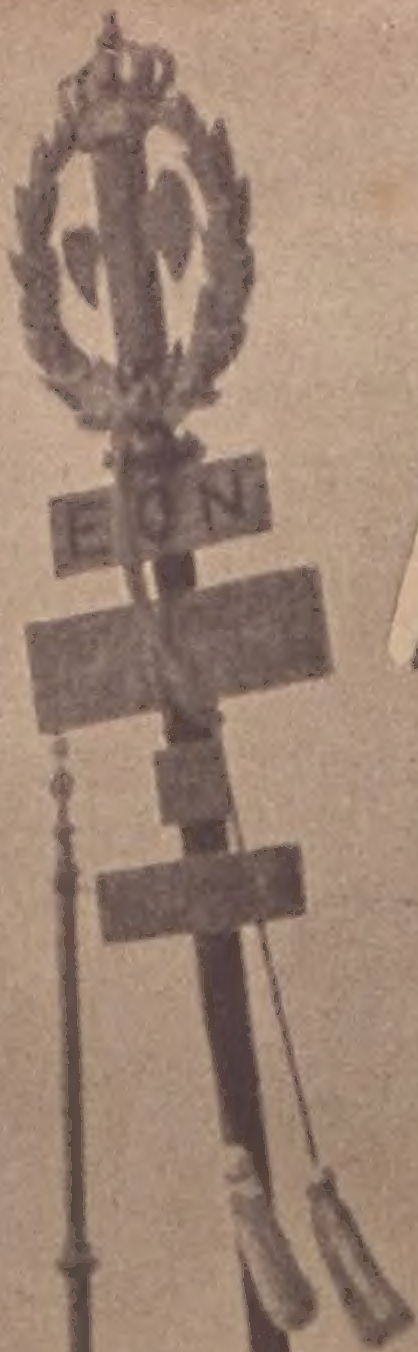

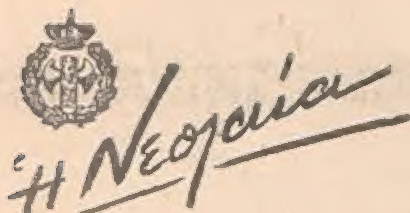
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 27 (78)
6 ΑΠΡΙΛ. 1940 - Ε' ≡

Νεοπαίδες

Λ
H

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικου-
μένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου
προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ
τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὁστις
καὶ ἐκπερὼναι ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ
τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου
κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'. - ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 27 - 6 Ἀπριλίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀποδείξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμ-
ματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ Συνταγματάρχου ἑ. ἀ. καὶ τὴν σφραγίδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Μελῶν καὶ μη-
μελητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἑσωτερικοῦ) Δρ. 160 - 200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » 80 - 100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ » 40 - 50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀπρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Ἀπρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιω-
τικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητες) καὶ
Σχολικὰς Ἑφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δραχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἠ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματεὺς Ε.Ο.Ν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. Συνδρομηταί, τῶν ὁποίων ἔληξεν ἡ λήγει ἡ συν-
δρομή, ὅπως μᾶς ἐμβάζουν τακτικῶς αὐτήν.

Ὅσοι ἐξ αὐτῶν δὲν ἐπιθυμοῦν νὰ τὴν ἀνανεώσουν παρακαλοῦνται νὰ μᾶς
τὸ γνωρίζουν ἐπιστρέφοντες τὸ πρῶτον τεῦχος ποῦ θὰ λάβουν, μετὰ τὴν λήξιν
αὐτῆς, γράφοντες ἐπὶ τῆς ταινίας τὴν λέξιν «ἀπαράδεκτον».

Ἡ μὴ τοιαύτη ἐπιστροφή σημαίνει διὰ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ τὴν
ἐπιθυμίαν τοῦ συνδρομητοῦ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀποστολὴ τοῦ τεύχους καὶ τὴν ὑπο-
χρέωσιν του ὅπως ἐμβάσῃ τὴν συνδρομὴν του.

Ἐπίσης παρακαλοῦνται ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνδρομητῶν ἀλλάσσουν διεύ-
θυνσιν νὰ μᾶς τὸ γνωρίζουν ἐγκαίρως δι' ἐπιστολῆς των, ἐσωκλείοντες εἰς
ταύτην καὶ 3 δραχμὰς εἰς γραμματόσημα διὰ τὴν ἀλλαγὴν τοῦ πλακιδίου τῆς
διευθύνσεώς των.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΤΩ 1841

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ & ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΔΡΑΧ. 1.205.000.000
ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ (τῇ 31 Δεκεμβρίου 1939) ..... » 10.541.000.000

ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΚΟΡΙΖΗΣ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Δέχεται καταθέσεις πάσης φύσεως εἰς δραχμὰς. Ἀγοράζει καὶ πωλεῖ μετοχὰς καὶ ὁμολογίας εἰς τὸ ἔν.
Ἀθήναις Χρηματιστήριον διὰ λογαριασμὸν τρίτων. Παρέχει δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ δημοσίων χρεωνο-
φῶν, μετοχῶν καὶ ὁμολογιῶν ἐταιρειῶν. Δέχεται πρὸς φύλαξιν χρηματόγραφα παντὸς εἴδους. Ἐκμι-
σθοὶ χρηματοκιβώτια πρὸς φύλαξιν τίτλων καὶ τιμαλφῶν ἀντικειμένων.

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Ο Δήμος του Πειραιώς, της πρώτης ναυτικής πόλεως της Ελλάδος, είχε την συνκίνητην εμπνευσιν να τιμήσῃ τὴν μνήμην τῶν Ἑλλήνων ναυτικῶν ποῦ ἐχάθησαν ἀγωνιζόμενοι εἰς τὰς θαλάσσας. Καὶ ἡ πολιτεία μὲ ὅλη τὴν ἐπισημότητα, μὲ τὸν ἀντιπρόσωπο τοῦ Βασιλέως, μὲ τὸν Κυβερνήτη, μὲ τὴν Ἐκκλησίαν της, μὲ τοὺς ἐκπροσώπους τοῦ ναυτικοῦ καὶ τοῦ στρατοῦ της, μὲ τὴν Νεολαίαν, μὲ τὸ Λαὸ της, παρεστάθη μὲ κατάνυξιν καὶ μὲ συγκίνησιν εἰς τὸ μνημόσυνο. Εἴκοσι χιλιάδες ἄνθρωποι παρηκολούθησαν εἰς τὴν πλατείαν Ἀλεξάνδρας, ἀπ' οὗ ἀνοίγει ἡ θέα πρὸς τὸ ὕγρὸν πέλαγος, τὴν κατανυκτικὴν δέσπιν. Μαυροντυμένες γυναῖκες, ποῦ θὰ ἔχουν χάσει παιδίᾳ ἢ συζύγου ἢ ἀδελφοῦ εἰς τοὺς κατὰ θάλασσαν ἀγῶνας τοῦ ἔθνους, τοὺς εἰρηνικοὺς ἢ τοὺς πολεμικοὺς, ἤκουσαν τῆς γεμάτης θλίψιν ἁλλὰ καὶ κατανύξιν μαζὶ καὶ παρηγορίαν μελωδίας τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας καὶ ἔπειτα ἔρραναν, ὡσάν Μυροφόροι, μὲ τὰ δάκρυα καὶ μὲ τὰ ἄνθη τῶν τῆν θαλάσσαν, ποῦ ἔγινεν ὁ τάφος τῶν προσφυλῶν τῶν καὶ ποῦ ἔπῃρε μαζὶ μὲ ἐκείνους κ' ἐτύλιξε στὰ ὕγρα της σάβανα καὶ τῆς ἰδικές τῶν χαρὲς καὶ τῆς ἐλπίδες.

Ἀνέκαθεν, ἀφ' οὗ ἡ φυλὴ μας ἐγνώρισε τὸν ἑαυτὸν της κ' ἐδοκίμασε καὶ ἐπέτυχε νὰ δαμάσῃ τὴν θάλασσαν, οἱ Ἕλληνες αἰσθάνονται κατὰ ὅλους ἰδιαιτέρον τρόπον τὸ πένθος τοῦ θαλασσοπνιγμένου ναύτου. Καὶ τὸ πρᾶγμα ἐξηγεῖται εὐκολά. Ἀν πάντα σ' ὅλες τῆς περιπτώσεις ὁ ἄνθρωπος συμφιλιώνεται δύσκολα μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ θανάτου προσφυλοῦς ὄντος, οἱ χαμοὶ ἀπὸ πνιγμοῦς στὶς θαλάσσας εἶναι ἀληθινὰ δάσκητοι. Γιατὶ ἐδῶ ὁ θάνατος δὲν προεδοποιεῖ. Δὲν προπαρσκευάζει. Δὲν ἔρχεται σιγά-σιγά, βοηθῶντας τὸν ἄνθρωπον νὰ προσοικειωθῇ τὴν ἰδέαν του καὶ νὰ τὴν συνηθίσῃ. Οἱ ναυτικοὶ ποῦ χάνονται στὶς θαλάσσας πεθαίνουν συνήθως νέοι, γεροὶ καὶ γεμάτοι ζωῇ. Φεύγουν μὲ ἀκμαίαν τὰς ζωτικὰς δυνάμεις τῶν, ὅπως οἱ πολεμισταί. Δὲν ἀρρωσταίνουν, δὲν πέφτουν στὰ κρεβάτια. Δὲν ρεοῦν ἀργά προηγουμένως καὶ δὲν ἀδυνατίζουν. Τέλος δὲν ἀξιῶνται τῶν περιποιήσεων καὶ τῶν τρυφεροτήτων, τῆς στοργῆς καὶ τῆς ἀγάπης τῶν ἰδικῶν τους. Δὲν μένει καμμιὰ μαρτυρία καὶ καμμιὰ ἀνάμνησις ἀπὸ τῆς τελευταίας τους ὥρας, ποῦ θὰ ἦτο αἰτία θρήνου στὴν ἀρχή, ἀλλὰ πηγὴ παρηγορίας μὲ τὸν καιρὸ, γιὰ κείνους ποῦ μένουν. Ἐπειτα οἱ θαλασσοπνιγμένοι στεροῦνται ἀκόμη καὶ τῆς μεταθανάτιος τιμῆς. Πηγαίνουν ἀμοιρολόητοι, ἀψαλλοὶ καὶ εἰς τοὺς ἰδικούς τους δὲν ἀπομένει οὔτε ἡ παρηγορία τοῦ τάφου τους. Ὅλα αὐτὰ γιὰ τὴν ἑλληνικὴν μας ἀντίληψιν ποῦ περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλο ἀποστρέφεται καὶ ἀποκρούει τὴν ἀμορφίαν καὶ τὴν ἰδέαν τῆς δλοκληρωτικῆς ἐξαφανίσεως στὸ θάνατο, εἶναι φοδερὰ.

Ἀκόμη κ' ἡ Ἐκκλησία μας, μ' ὅλο τὸ βάθος τοῦ ἀπέραντο τῆς καρτερίας ποῦ ἀντλεῖ ἀπὸ τὸν θεῖον Ἰδρυτὴν της, κ' αὕτῃ αἰσθάνθηκε κατὰ ξεχωριστὸν τρόπον τὴν δύσκολη μοῖρα τῶν ἀγωνιστῶν τῶν θαλασσῶν. Ἀπόδειξις δι' ἐξείας ξεχωριστὰ γιὰ τοὺς ἐν θαλάσσῃ μακρὰν καὶ εὐπὲρ τῶν ἐν θαλάσσῃ καλῶς πλεόντων. Ἐνὰς ἀπὸ τοὺς ἐνδοξότερους πατέρας της, αὐτὸς ποῦ ἦτο ἐκανὼν πίστεως καὶ εἰκόμης πραότητος, ὁ θαυματουργὸς Νικόλαος, εἶναι ταγμένος εἰς τὴν προστασίαν τοῦ λαοῦ τῶν ναυτικῶν.

Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρά ἡθογραφικὰς μαρτυρίας, ποῦ τὸ νόημα τοὺς τὸ βαθύτερον εἶναι ἡ ἐξαρσις τῆς ξεχωριστῆς θέσεως ποῦ κατέχουν στὴ συνείδησιν καὶ στὴν περηφάνειαν τοῦ λαοῦ μας οἱ ναυτικοὶ τῶν ἀγωνιστῶν, τῆς ξεχωριστῆς θέσεως ποῦ κατέχει στὴν ζωὴν μας τὸ στοιχεῖο τῆς θαλάσσης. Καὶ εἶναι τὸ πλέον φυσικὸν τῶν πραγμάτων αὕτῃ ἡ ξεχωριστὴ θέσις. Ἡ πατριδὶς αὕτῃ, ποῦ εἶναι ἀπὸ 35 αἰῶνες ἐστία παγία καὶ μόνιμος

καὶ στέγη τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπ' τὰ τρία της σημεῖα τοῦ ἡπειρωτικοῦ της τμήματος εἶναι κυκλωμένη ἀπὸ θάλασσα, ποῦ μπαίνει ἀπὸ παντοῦ, εἰσχωρεῖ καὶ σχηματίζει κολπώσεις, ἄλλου βαθύτατες, ἄλλου πὺρ ρηγές, οἱ νὰ τὴν ἀγκαλιάζῃ καὶ νὰ τὴν σφίγγῃ μὲ ἀσθητο ἐρωτικὸ πάθος. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο, τὸ νησιωτικὸν της τμήμα, ποῦ δὲν εἶναι καθόλου μικρὸ, αὐτὸ δὲν εἶναι παρά ἓνα μέγα πέλαγος σπαρμένο ἄλλου ἀραιά, ἄλλου πυκνότερα καὶ συμπαγέστερα, μὲ μικρὰς στεριές. Ἡ θάλασσα ἐδῶ δὲν μποροῦσε παρά νὰ γίνῃ προέκτασις καὶ συνέχεια τοῦ ἐθνικοῦ ἐδάφους καὶ μαζὶ τεῖχος του καὶ οὐρόρωμα.

Ἐνα τέτοιο περιβάλλον δὲν μποροῦσε παρά νὰ καλλιεργήσῃ καὶ νὰ ἐπεξεργασθῇ φυλὴν θαλασσομάχων καὶ ποντοπόρων. Καὶ τέτοια ἦτο ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ἱστορίας της. Μὲ τὴν ἀφομοίωσιν τοῦ ναυτικοῦ πνεύματος καὶ τῶν ναυτικῶν μέσων συμπίπτει ἡ μεγάλη ἱστορικὴ της ἐξόρμησις, ἡ ἀφομοίωσις τῶν παλαιῶν αἰγυπτιακῶν καὶ φοινικικῶν στοιχείων, ἡ ἐπιβολὴ τῆς ἐπάνω σ' αὐτὰ τὰ στοιχεῖα καὶ ἡ κυριαρχικὴ της ἀποκατάστασις εἰς τὴν Μεσόγειον.

Ἀπ' ὅλη τὴν ἱστορίαν της βγαίνει καὶ μένει κατακάθαρο καὶ ἀδιάσειστο νόημα: Ὅτι ὅλες οἱ ἐποχὲς τῆς ἀκμῆς της συμπίπτουν μὲ τὴν ἀκμὴ τῆς ναυτικῆς της δυνάμεως. Ὅτι ὅσκις οἱ χερσαῖες βάσεις της εὐρέθησαν ἐξασθενημένες ἢ ἀνίκανες ν' ἀνισταθοῦν στὴν ὑπεροπλίαν τῶν ἑχθρῶν της, τὰ θαλασσινὰ της ὁρμητήρια καὶ ἡ ναυτικὴ της δύναμις κατάρθρωσαν νὰ τὴν σώσουν. Ὅτι τέλος καμμιὰ φορὰ ἡ νίκη δὲν τὴν ἐπρόδωκε στὸ ναυτικὸν πεδίο. Τὸ νόημα αὐτὸ, ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὴν ἱστορίαν καὶ ποῦ ἔγινε καὶ εἶναι συνείδησις τῶν Ἑλλήνων, ἐξηγεῖ καὶ τὸν ξεχωριστὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον πάντα οἱ Ἕλληνες ἐκαρῶν-αν γιὰ τὴν ναυτικὴν τους δύναμιν καὶ τὴν ὑπερήφανον στοργὴν καὶ τὴν στοργικὴν ἐγκαύχησιν τῶν διὰ τοὺς ναυτικούς των. Καὶ πρέπει νὰ ὁμολογηθῇ ὅτι δὲν ὑπάρχει καθόλου ὑπερβολὴ εἰς τὴν ὑπερήφανον αὐτὴν ἐγκαύχησιν. Ἡ παλαιὰ παράδοσις καὶ τὸ ναυτικὸν πνεῦμα τῆς φυλῆς εἶναι ἐκείνο ποῦ διειτηρήσαμε περισσότερον ἰσχυρὸν καὶ ποιοτικῶς ἀναλλοίωτον οἱ Ἕλληνες. Τὸ ὅτι ἐξακολουθοῦμεν πάντοτε νὰ κρατοῦμεθα εἰς τὴν πρωτοπορίαν τῶν ναυτικῶν Ἐθνῶν καὶ ν' ἀμυλλόμεθα ἐπιτυχῶς καὶ νικηφόρως εἰς ὅλα τὰ πελάγη καὶ εἰς ὅλους τοὺς ὠκεανούς, καὶ ὅταν ἀκόμη οἱ ἀνταγωνισταὶ μας πλεονεκτοῦν κατὰ τὰ μέσα, δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποῦ νὰ τὸ ἀμφισβητῇ. Ὅποτε δὲν εἶναι ὑπάρχουν εἰς τὸ πεδίο τῶν ναυτικῶν ἀγῶνων κατορθώματα ἀνώτερα ἀπὸ τὰς δεξιότητας τῶν ναυτικῶν μας. Μὲ τέτοια φυσικὰ ἐφόδια, μὲ τέτοιαις ἀρετῆς ναυτικῆς, εἶναι πολὺ φυσικὸν ὁ Λαὸς μας νὰ μὴ δέχεται ὅτι ἡμποροῦν νὰ τεθοῦν ὅρια εἰς τὴν ναυτικὴν του ἀνάπτυξιν. Καὶ πρέπει νὰ εἰμεθα ἐνθουσιασμένοι καὶ εὐγνώμονες γιὰ τὴν μεταυγουστιανὴν Κυβέρνησιν μὲ τὴν σειρὰν τῶν μέτρων ποῦ ἐφήρμοσεν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴν ἰδρυσιν τῶν ἑλληνικῶν ναυπηγείων, μὲ τὴν ἀποκατάστασιν τελείας κατανοήσεως καὶ συνεργασίας εἰς τὰς σχέσεις πλοιοκτητῶν καὶ πληρωμάτων, καὶ τελειώνοντας μὲ τὴν σοφὴν πρόνοιαν ποῦ διαθέτει τὸ προῖον τοῦ φόρου ὑπεραξίας διὰ τὴν ἀνάνεωσιν τῶν ἐμπορικῶν μας πλοίων, θεμελιώνει καὶ ἀσφαλίζει τὴν μεγίστην ἑλληνικὴν ναυτικὴν ἀκμὴν.

Καὶ τὸ μνημόσυνο τῆς Κυριακῆς, ποῦ ἦτο βέβαια ἀφιερωμένον εἰς τοὺς ἥρωας καὶ τὰ θύματα τῶν ναυτικῶν ἀγώνων τοῦ ἔθνους, δὲν παύει ὡς τόσο ν' ἀποτελῇ ἐπισημοτάτην ἀναγνώρισιν καὶ ἀπονομὴν ὑπεράτης τιμῆς εἰς δλοκληρὸν τὸν ναυτικὸν κόσμον τῆς Ελλάδος, εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ τὰς δυνατότητας ποῦ φέρει μέσα του ὁ κόσμος αὐτός.

ΤΑ ΚΕΝΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Κάθε φοράν πού ξορτάζεται ἡ 25η Μαρτίου καί βλέπω ὅσα γράφονται γιά τὸ 21 πόσα πολύτιμα ἔγγραφα βλέπουν τὸ φῶς, ἔρχεται σὸ νοῦ μου τὸ δίκαιο, νομίζω, ἐρώτημα: Ἡ ἱστορία ἀπέδωσε ἄραγε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι; Καί πάντα τὴν ἴδια παίρνω ἀπάντησι ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου: ὄχι. Ἡ ἱστορία τοῦ 21 ὅπως ἐγράφη ἦταν μονόπλευρη, εἶχε μᾶλλον τοπικιστικὴ μορφή καὶ ἀπέβλεψε νὰ ἐγκωμιάσῃ ὠριμένα γεγονότα ἐνῷ παρέβλεψε, ἢ παρεποίησε, ἔστω καὶ χωρὶς σκοπὸ, ἄλλα ὀφίστης σημασίας. Τοὺς τελευταίους καιροὺς μόνον ἐμφανίσθη μιὰ πλειάς νέων ἱστορικῶν ἢ ὁποῖα ἀνέλαβε τὸ δύσκολο ἀλλά καὶ ὠραῖο αὐτὸ ἔργο τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς ἱστορίας. Γιατὶ τὸ 21 ἔτσι πρέπει νὰ τὸ βλέπουμε, ὡς συνολικὸ ἀγῶνα τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ ὄχι ὡς ἀγῶνα μόνον τῆς Ρούμελης, ἢ τοῦ Μωριά, ἢ τῆς Ὑδρας, ἢ ὁποιασδήποτε ἄλλης γωνίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Κάθε λεπτομέρεια τοῦ ἀγῶνος εἶχε τὴν ἐπίδρασί της σὸ ὅλο, πολλὰς δὲ φορές ἐπίδρασι σημαντικὴ. Κι' αὐτὸ ἀκόμα τὸ δράμα τῆς Χίου, πού ἔχει στὴν ὕψι του τόσον ἡρωισμό καὶ πατριωτισμό, ἐπέδρασε πάνω σὸν ἀγῶνα ὅσο λίγα γεγονότα. Ὡς τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Εὐρώπη ἦταν ἀντιδραστικὴ, ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τὴν εὗρισκε ἀκαρδὴ καὶ σκληρὴ γιὰ τὴν ἐξακολουθοῦσε νὰ μένῃ κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιρροή τῆς Ἱερᾶς Συμμαχίας. Ὅταν ὁμως ἔβλεπαν οἱ πρῶτες εἰδήσεις γιά τίς σφαγές τῆς Χίου, γιά τὸν ἐξανδραποδισμό ἀναριθμητῶν χιλιάδων, γιά τὴν θυσία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, πού κανένα δὲν θάγαν λόγῳ νὰ ἐπαναστατήσουν—ἀφοῦ ζοῦσαν εὐτυχεῖς αὐτοδιοικούμενοι—ἀν δὲν τοὺς ἐφλεγε ὁ θερμότερος πατριωτισμός, ἀρχισε νὰ μιλά ἡ ψυχὴ τῶν λαῶν, πράγμα πού εἶχεν ἀνυπολόγιστη σημασία. Κι' ὁμως σὸ δρᾶμα τῆς Χίου μένον ἀκόμα πολλὰ κενὰ ἱστορικά, οὔτε κι' ἐποθετήθη ὅπως ἔπρεπε νὰ ἔχη τοποθετηθῇ σὸ πλαίσιο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀγῶνος. Σ' αὐτὴ ἐ-

πίσης τὴ συμβολὴ τῆς Σάμου, πού ἤμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἕνα ἀληθινὸ ἔπος—ὄχι μόνον δὲν ἐπατήθηκε κατὰ τὸ δίκαιον τοῦ Ἀγῶνος ἀπὸ τὸν ἔχθρο, ἀλλὰ τὰ σώματα τῶν Σαυίων ἀποβιβαζόμενα στὴ μικρασιατικὴ παραλία ἔφθαναν νὰ προχωροῦν ὁλόκληρες ὠρες σὸ ἐχθρικὸ ἔδαφος—ὑπάρχουν πλείστες σελίδες λευκὲς πού περιμένουν τὸν συγγραφέα τους. Τὸ ἴδιο ἀκόμη δὲν ἔχει τονισθῇ ἐπαρκῶς ὁ ρόλος τῆς Κάσου, ἢ ὁποῖα ἀπετέλει τὴν προφυλακὴν τοῦ ἀγωνιζομένου Ἑλληνισμοῦ, ἐκεῖ στὴ φοδερὴ μόνωσί της, οὔτε καὶ τῆς Κρήτης, οὔτε καὶ τῆς Μακεδονίας. Ἀλλ' ὅπως σωστὰ παρατηρεῖ ὁ ἐκδότης τοῦ ἀρχείου τῆς Κάσου «... ἡ νῆσος αὕτη καὶ ἡ Κρήτη ὅπως καὶ ἡ Μακεδονία μετὰ τῶν ἡγεμονικῶν ἀπετέλεσαν ἐν κρισιμωτάταις τοῦ ἀγῶνος στιγμαῖς τοὺς ἰσχυροὺς ἐκείνους βράχους ἐπὶ τῶν ὁποίων ἂν δὲν ἔθραυσαν πάντως ὁμως σημαντικὰς ἐξησθέντας σπουδαιότατοι κίνδυνοι τοῦ ἑλληνικοῦ ἐπαναστατικοῦ ἔγχειρματος. Ὅπως δηλαδὴ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Ἐπανάστασεως τὸ αἷμα τῆς Κασάνδρας καὶ τοῦ Δραγατσανίου ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Μωριά νὰ ἐπικρατήσῃ ἀπασχοληθείσης τῆς μεγαλυτέρας τῆς Πύλης προσοχῆς μὲ τὸ κίνημα τούτων, οὕτω καὶ ἡ Κάσος μετὰ τῶν δημοτικῶν Ψαρῶν, κατὰ τὴν κρισιμωτάτην καμπὴν τοῦ 1824, ἀνέκοψαν διὰ τῆς τραγικῆς των Μοίρας τὴν πρὸς τὴν Πελοπόννησον προέλασιν τοῦ ἐχθροῦ, ἥτις συντελουμένη τότε θὰ καθίστα προβληματικὴν τὴν ἔκβασιν τοῦ ὅλου ἀγῶνος, μεθ' ἀπάντων τῶν γνωστῶν διὰ τὴν ὑπαρξίν τοῦ Ἑλληνισμοῦ συνεπακολουθημάτων. Διότι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ κίνδυνος δὲν προήρχετο μόνον ἐκ τῆς ἐνεργοῦ καὶ πολυτιμωτάτης διὰ τὴν Πύλιν ἐπεμβάσεως τῆς Αἰγύπτου εἰς τὰ ἑλληνικὰ πράγματα, ἀλλὰ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐπαναστατημένη Ἑλλάς ἐπλήρωνε τότε διὰ τοῦ αἱματός της βαρύντατον τῆς Φυλῆς κληροδοτήμα. Ὁ Μωριάς, ἡ Ὑδρα καὶ ἡ Ἀνατολική

Ἑλλάς ἀλληλοσπαρασσόμεναι, ἦσαν ἀνίκανοι νὰ παράσχουν καὶ τὴν ἐλαχίστην πρὸς τὸ ἔθνος βοήθειαν καὶ ὁ μὲν στρατὸς ἔτρεχεν ἀπὸ τὴν Γαστούνην εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ ἀπὸ τὴν Ἀράχωβαν εἰς τὸ Ἄργος καταστρέφον τὰ πάντα πλὴν τῶν τουρκικῶν δυνάμεων, ὁ δὲ στόλος, ὁ μόνος ἐνδεειγμένος νὰ προσπίσῃ τὴν κινδυνεύουσαν πατρίδα ἀκίνητοῦσε, καθόσον τῶν χρημάτων διασπαθιζομένων ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας τῶν κομματικῶν συμφερόντων, δὲν εἶχεν οὐδὲ ὀβολὸν πρὸς πλοῦν.

Κυρίως ὁμως ἡ συμμετοχὴ τῆς Μακεδονίας τοποθετεῖται εἰς τὸ περιθώριον τῆς ἱστορίας καὶ τὰ βιβλία τῆς ἱστορίας πού χρησιμοποιοῦνται εἰς τὰ σχολεῖα εἶναι τὰ περισσότερον ἄδικα στὴν ἐγγραφὴ τοῦ ρόλου τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν τμημάτων σὸν ὅλον ἀγῶνα. Καὶ ὁμως ὁ ρόλος τῆς Μακεδονίας οὔτε μικρὸς ὑπῆρξε οὔτε καὶ χωρὶς γενικώτερη σημασία. Ἡ εὐφορία τῆς καὶ ὁ πλοῦτος τῆς ὑπῆρξαν ἡ ἀφορμὴ νὰ βρισκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἀγρυπνὸν ἐπιτήρησιν τοῦ κατακτητοῦ, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ θέσις τῆς ἢ γεωγραφικὴ, σταυροδρόμι ἀληθινὸ μεταξὺ Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως καὶ σημεῖο ἐπαφῆς μεταξὺ τῶν κτήσεων τῆς Τουρκίας στὴ Βαλκανικὴ, ἐπέβαλλε τὴν παρούσα ἰσχυροτάτων στρατιωτικῶν δυνάμεων. Παρ' ὅλα αὐτὰ ὁμως πολὺ γρήγορα ὑπῆρξαν τρεῖς ἐστῆες ἐπαναστατικὲς στὴν Μακεδονία, στὴ Νάουσα, στὴ Χαλκιδικὴ καὶ σὸν Ὀλύμπο, πού θὰ μπορούσαν πολλὰ νὰ πράξουν, ἀν τὸ κίνημα ἦταν καλύτερον παρασκευασμένο καὶ ἀν πράγματι βρισκόταν ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἀγῶνος ἕνας Κολοκοτρώνης ἢ ἕνας Καραϊσκάκης. Τότε, ὅπως ὀρθῶς παρατηρεῖ Μακεδὼν ἱστοριοδίφης, θὰ κατωρθώνονταν ἐκεῖνο πού εἶχε σὸ νοῦ τοῦ Ὑψηλάντης, ν' ἀποκοποῦν οἱ συγκοινωνίες μεταξὺ Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας, ὥστε νὰ καταβληθοῦν εὐκολώτερον οἱ τουρκικὲς δυνάμεις καὶ στὴ Ρούμελη καὶ σὸ Μωριά καὶ ἴσως ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία νὰ μὴ ἐξασφαλίζοταν μὲ τὸ πρωτόκολλο τοῦ Λονδίνου τοῦ 1830, ἀλλὰ μὲ τὴν εἰρήνην πού θὰ ὑπογραφόταν ἔξω ἀπὸ τὴν Πόλιν. Οἱ λίγες λέξεις πού ἀναφέρονται παραπάνω ἀρκοῦν γιά νὰ ξεύρουμε γιά ποῖο λόγῳ δὲν κατωρθώθη. Καὶ ἔτσι ὁμως ἡ Μακεδονία ἐκράτησε ἰσχυρότατες τουρκικὲς δυνάμεις πού θάπαιζαν ἄλλοιως πρωτεύοντα ρόλο στὴν ἐπαναστατημένη Ἑλλάδα. Καὶ γιά νὰ τελειώσωμε μὲ τὰ κενὰ αὐτὰ τῆς ἱστορίας, θάπρεπε κατὰ ἀκόμην νὰ ξέρουν τὰ Ἑλληνόπουλα: Ὅτι στὴ Νάουσα καὶ ἄλλοι ἐγράψαν σελίδες πού ἐνθυμίζουν τίς λαμπρότερες τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας: ὅτι σὸν καταρράκτη Ἀραπίτσα τῆς Ναιούσης οἱ γυναῖκες ὅταν ἡ πόλις τοὺς κατεστράφη ἀπὸ τίς ἐχθρικές δυνάμεις ἐπανελάσαν χωρὶς κανένα δισταγμὸ τὸ θάυμα τοῦ Ζαλόγγου.

Χρ. Ἐμμ. Ἀγγελομάτης

Ἀλλὰ νὰ μὴν λησμονήσετε ποτὲ ὅτι διὰ τὸν δρόμον αὐτὸν θὰ σᾶς χρειασθῇ καὶ ἕνα σπουδαιότατον πρᾶγμα, θὰ σᾶς χρειασθῇ ἡ πειθαρχία, ἡ αὐτοπειθαρχία. Πρέπει νὰ μάθετε νὰ πειθαρχήτε σεῖς εἰς τὸν ἑαυτόν σας. Πρέπει νὰ μάθετε νὰ πειθαρχήτε εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι παρουσιάζονται μέσα εἰς τὸν κύκλον σας καὶ εἰς τὴν ἐργασίαν σας οἱ ἱκανώτεροι. Πρέπει νὰ ἔχετε τὸ θάρρος νὰ ἀναγνωρίσετε τὴν ἀξίαν καὶ νὰ πειθαρχήτε εἰς αὐτήν.

I. ΜΕΤΑΞΑΣ

Γράμματα ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΟΙΞΙ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Τό δειλινό της παραμονής της Έθνικής μας εορτής, ένας απαλός, αρμονικός ήχος γέμισε ξαφνικά την ατμόσφαιρα της οδού Σταδίου. Ο ήχος έρχόταν από μακριά, μιά σιγά σιγά πλησίαζε και γινόταν πιο καθαρός. Δεν έχανε όμως τη λεπτότητά του, τον εθγενικό του τόνο. Έμοιαζε σαν τὸ γλυκό, τὸ συγκρατημένο κελάδημα πουλιών, πού τραγουδοῦσαν έναν ωραίο και σεμνόν ὕμνο χαράς. Και σὲ λίγο, νά τα στ' ἀλήθεια τὰ πουλιά πού κελαδοῦσαν; μιά μεγάλη ομάδα φαλαγγιτών, μὲ βήμα ρυθμικό και παράστημα ἐπιθλητικό, κρατώντας ὅλοι ἀπὸ έναν πλαγίαιλο μπροστά σὸ στόμα, προωροῦσαν παίζοντας τὸν ὕμνο τῆς Νεολαίας. Μπροστά τους κάποιοι κρατοῦσε μιά μεγάλη πινακίδα μὲ τὰ γράμματα: ΛΑΜΙΑ.

Και νά τα στ' ἀλήθεια τὰ πουλιά πού κελαδοῦσαν. Εἰδατε καιμιά φορά, ὅταν πλησίαζε ἡ ἀνοιξί, νᾶρχονται κατὰ ομάδες, σειρές σειρές, τὰ χελιδόνια; Έτσι προωροῦσαν κι' ἐκεῖνο τὸ δειλινό τὰ παιδιὰ τῆς Ὀργανώσεώς μας. Μὲ τὴ μπλὲ στολή τους, πού μέσα σὸ σουρούπωνμα φαινόταν πιδ σκούρα ἀκόμη, ἔμοιαζαν πραγματικά μὲ χελιδόνια, πού μᾶς τὰ ἔστειλε ὁ ἑλληνικός κάμπος, γιὰ νά μᾶς φέρουν τὸ μήνυμα τῆς Ἀνοιξέως, πού, σάν πιδ ζεστός ἐκεῖνος, τὸ εἶχε κι' ὅλας δεχτὴ νωρίτερα ἀπὸ μᾶς.

Και τί ἀνοιξί! Τί ωραία, μεγάλη κι' ὑπέροχη ἀνοιξί! Πόσο βαθειὰ νοιώσαμε ὅλοι τὴ γλυκειὰ παρουσία της, πόσο βαθειὰ ἀναπνεύσαμε τὴ ζωογόνο πνοή της, πόσο χαρήκαμε ὡς τὰ τρισβάθα τῆς σκέψεως και τῆς ψυχῆς μας τὴν καθαρή, τὴν δροσερή, τὴν ἀναγεννητική ατμόσφαιρά της!

Έσείς, παιδιὰ, μᾶς τὴν φέρατε αὐτὴ τὴν ἀνοιξί, ἔσείς! Σάν τὰ ωραία και μυρωδάτα λουλούδια πού ξεπετᾶ ἡ γόνιμη γῆ τὴν ἀνοιξί, ἔτσι και οἱ εἰς ξεπεταχτήκατε ἀπὸ τὴν ἀγνή καρδιά τῆς Ἑλλάδος. Ένας γερός κι' ὕγιης σπόρος εἶχε πέσει μέσα της — ὁ θεῖος σπόρος πού τῆς ἔρριξε ὁ Ἀρχηγός· κι' οἱ κρυμμένες ἀθάνατες δυνάμεις της πῆραν μὲ μιάς ζωὴ και δύναμι, και γονιμοποίησαν τὸν σπόρο, και τὸν ἔθρεψαν και τὸν δυνάμωσαν και τὸν ἔσπρωξαν πρὸς τὰ πάνω, πρὸς τὴν ἐπιφάνεια, ζωντανόν, ἀκμαῖον, πανίσχυρον. Και ξεπεταχτήκατε ἔσείς, ὅχι ἀπλῶς μήνυμα, ἀλλὰ ὀλοζώντανη εἰκόνα, αὐτοῦσια ἡ ὑπέροχη μορφή τῆς Ἀνοιξέως, τῆς πιδ ωραίας και πιδ μεγάλης Ἀνοιξέως πού εἶδαν Ἑλληνικά μάτια, τῆς Ἑθνικῆς Ἀνοιξέως, πού εἶναι ἡ πνευματική και ψυχική ἀναγέννησι και ἀναδημιουργία τοῦ Ἑθνους.

Τὴν εἶδαμε στὰ γερά κορμιά σας τὴν χαρήκαμε σὸ σταθερό βάδισμά σας τὴν καμαρώσαμε σὸ ἀρρενωπὸ παράστημά σας τὴν παρακολουθήσαμε στὶς ὕψεις, πειθαρχημένες κι' εθγενικὲς ἐκδηλώσεις σας τὴν θαυμάσαμε μέσα στ' ἄδρά, ἀνδρικά χαρακτηριστικά τοῦ προσώπου σας, μέσα στὰ ὀλόφωτα μάτια σας, μέσα στὸν ζεστό και σταθερό τόνο τῆς φωνῆς σας.

Έσείς μᾶς τὴν φέρατε, παιδιὰ, αὐτὴ τὴν Ἀνοιξί. Γέμισε ἡ Ἀθήνα, γέμισε ἡ Ἀττικὴ, γέμισε ἡ Ἑλλάδα ὀλόκληρη ἀπὸ τὴ μυρωδιά της, ἀπὸ τὸ φῶς της, ἀπὸ τὴν πνοή της. Τὸ Ἑθνος ὀλόκληρο, προσωποποιημένο ἀπὸ τὸν Βασιλιά, ἐκπροσωπημένο ἀπὸ τὸν Ἀρχηγό, σὰς παρακολούθησε ἀπὸ τὴν ἐξέδρα τῆς Λεωφόρου Ἀλεξάνδρας κι' ἔνοιωσε και πίστεψε τὸ μήνυμα, τὴν ὑπόσχεσι, τὸν ὄρκο πού τοῦ δώσατε. Ὡ, ἂν ξεύρατε, ἀγαπητοί μου φίλοι, πόσες κορδιὲς συγκλονίστηκαν ἀπὸ συγκίνησι, πόσα μάτια βούρκωσαν τὴν ἱερὴ ἐκείνη στιγμή!

Μὲ δλῆ μου τὴν ἀγάπη
Μελῆς Νικολαΐδης

Καὶ πρὸ πάντων θέλομεν νά διαπύσθουν ρωμαλέα τὰ σώματά σου, ὅλων σας, και τῶν ἀνδρῶν και τῶν γυναικῶν. Δὲν μπορεῖτε νά φτιάσετε οἰκογένεια μὲ σώματα καχεκτικά και ἀρρωστημένα. Μὴ λησμονήτε ποτὲ ὅτι τὸ Ἰδεῶδες τῆς φυλῆς μας ἦτο ὄχι μόνον νά παράγῃ μεγάλα πνεύματα, ἀλλὰ και ὠραία και δυνατὰ σώματα. Καὶ αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἔχει ἡ Ὀργανωσις τῆς Νεολαίας.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Η ΑΞΙΑ ΤΗΣ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ

Δὲν εἶναι σχετικὰ πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε πού ἡ γυμναστική πῆρε πρωτεύουσα θέσι τόσο στὰ σχολεῖα όσο και στὶς ἐξωσχολικὲς ὁργανώσεις τῆς νεολαίας μας. Καὶ ἦταν αὐτὸ μιά ἐπείγουσα ἀνάγκη, κατὶ πού ἔπρεπε νά εἶχε γίνεῖ ἀπὸ παλαιότερα χρόνια. Ἡ γυμναστική ἔχει ἐξαιρετικὴ σπουδαιότητα γιὰ τὴν ἀγωγή τῶν νέων και συνδέεται, μπορεῖ νά πῇ κανεῖς, μὲ αὐτὸ τὸ μέλλον τῆς φυλῆς. Μολονότι ἡ ἀξία τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων εἶναι αὐτονόμητη, ὥστόσο λίγα λόγια πάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἴσως νά μὴν περιτεῦσιν.

Οἱ Ἕλληνες εἶναι ἕνας λαὸς πού δὲν ὑπερβάλλουμε ἂν ποῦμε πὼς ἀνατράφηκε μὲ τὴ γυμναστική. Οἱ παλαίστρες στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα συγκέντρωναν καθημερινὰ τὸν ἀνθρπὸ τοῦ Ἑθνους. Καὶ οἱ ἀγῶνες, πού ἦταν ἀναπόσπαστο συμπλήρωμα τῶν μεγάλων εορτῶν, ἔδιναν τὴν εὐκαιρία νά ἐκδηλωθοῦν πανηγυρικά οἱ ἀθλητικὲς ἐπιδόσεις τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ πνεῦμα τοῦ σημερινοῦ ἀθλητισμοῦ εἶναι κληρονομία τῶν ἀρχαίων μας προγόνων. Ἐκεῖ, στὶς παλαιστρες και στὰ στάδια, πρωτοφάνηκε, θαυμάστηκε κι' ἐπεδλήθηκε γιὰ πάντα. Οἱ ποιητὲς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀμιλλώνταγε ποῖός νά πρωτοφάνη τὸς ἀθανάτους ἐφῆθους, πού ἔπειτ' ἀπὸ προπὸνῃσι ὀλοκλήρων ἑτῶν και μὲ μιάν ἔντασι τῶν προσπαθειῶν τους θαυμαστή, ἀξιώνονταν νά κερδίσουν τὸ ἀτίμητο κλωνάρι τῆς ἑλᾶς.

Ἐπειτ' ἀπὸ χρόνια σκοτεινά, ὅπου τὸ σῶμα καταδικάζεται σὲ ἀκίνησια και μαρασμό, φτάνουμε στὰ χρόνια τοῦ νεωτέρου ἀθλητισμοῦ. Ἡ γυμναστική και ὁ ἀθλητισμός, ἀγαθὰ περιφρονημένα ἴσασε τότε, ἀρχισαν νά ἑναπαίρνουν τὴν πρώτη τους ἀγλή. Ἀναγνωρίστηκε πὼς ἡ πρόδοσι τοῦ πνεύματος μένει λειψή και προδληματική χωρὶς ἀντίστοιχη ἀνάπτυξι τῶν σωματικῶν ἱκανοτήτων. Τὸ «νοῦς ὕγιης ἐν σώματι ὕγιει» ἔγινε πασίγνωστη ἀλήθεια. Τὰ γυμναστήρια ἀνοῖξαν πάλι και νεολαία ἐλπίδοφώρα τὰ πλημμύρισε. Νέα ζωὴ ἀρχισε νά κυλᾷ μέσα στὸν ὁργανισμό τῶν φιλάθλων ἑθνῶν. Ἡ νύστα πού βάρανε τὰ μέλη ἀποτινάχτηκε μὲ μιάς. Γεμάτοι δρεξί γιὰ δράσι ξεχύθηκαν οἱ νέοι ἀπὸ τοὺς ναοὺς αὐτοὺς ὅπου λατρεύεται ἡ ὕγεια και ἡ ὁμορφιά. Τὰ κράτη, τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, φιλοτιμήθηκαν νά περιβάλουν μὲ τὴ μεγαλύτερη συμπάθεια τὴν κίνησι αὐτὴ πού ἀποδᾶπει στὴν καλύτερη τῆς ράτσας, στὴν ἐξασφάλισι τοῦ μέλλοντος, στὴν εὐδαιμονία τοῦ συνόλου.

Ένα σῶμα γερό και γυμνασμένο δὲν εἶναι μονάχα θετική ἐγγύησι γιὰ τὴν πατρίδα σὲ περίπτωσι πού αὐτὴ θ' ἀπειληθῇ ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς της. Βοηθεῖ και στὸν καθημερινὸ ἀγῶνα τῆς ζωῆς, σ' αὐτὴ τὴν εἰρηνική πάλη πού διεξάγει κάθε μέρα ὁ ἀνθρώπος γιὰ νά διασώσῃ και πολλαπλασιάσῃ τ' ἀγαθὰ του. Ζωὴ χωρὶς ἀγῶνα δὲν ἐννοεῖται. Σ' αὐτὸν λοιπὸν τὸ νόμιμο συναγωνισμό, πού πειριλαμβάνει ὅλα τὰ πρόσωπα μιάς κοινωνίας, οἱ ὕγιεστεροι ὁργανισμοὶ ἔχουν μεγαλύτερες πιθανότητες ἐπιτυχίας. Καὶ ὁ ρόλος τῆς γυμναστικῆς στὴ διαμόρφωσι ἀνθρώπων γερόν σωματικά και πνευματικά εἶναι ἀπὸ τοὺς πιδ ἀποτελεσματικούς.

Κλς

Στέφανος

Ο ΑΝΑΣ

Ἡ Ἐθνικὴ ἑορτὴ ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Ἑλληρικὸν Λαὸν νὰ ἐκφράσῃ καὶ πάλιν ὁλόκληρον τὴν ἀγάπην καὶ τὰ αἰσθήματα τῆς βαθειᾶς ἀφοσίωσώς του πρὸς τὸ Σεπτὸν πρόσωπον τοῦ Ἀνακτος καὶ πρὸς τὰ μέλη τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας. Καὶ ἦσαν τόσον πηγαῖα τὰ αἰσθήματα ταῦτα καὶ τόσον ἐκδήλως καὶ ἐνθουσιωδῶς ἐξεφράζοντο, ὥστε νὰ δικαιολογῆται τελείως ἡ συγκίνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν Βασιλικῆς Οἰκογενείας, ἡ ὁποία τόσον καταφανῶς ἐζωγραφίζετο εἰς τὰ πρόσωπα τῶν, διὰ τὴν πίστιν ἐπὶ τὴν καλυτέραν αὐρίον τοῦ ἡνωμένου Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τὴν ὁποίαν ὁ Βασιλεὺς ὁ Ἀρχηγὸς ἀάκνωσ ἀπεργάζονται.

ΕΠΙΤΙΜΟΣ ΔΗΜΟΤΗΣ

Εἶναι ἀξία συγχαρητηρίων ἡ Κοινότης Καλαθρύτων διὰ τὴν ἐμπνευσιν τὴν ὁποίαν εἶχε νὰ ἀνακηρύξῃ τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Νεολαίας κ. Ἀλέξανδρον Κανελλόπουλον ὡς ἐπίτιμον δημότην Καλαθρύτων... Ἡ τιμὴ ἀντανακλᾷ πρὸς τὴν δὴν Ὁργάνωσιν, ἡ ὁποία εὐχαριστεῖ θερμῶς διὰ τοῦτο τὸ Κοινοτικὸν συμβούλιον τῆς πόλεως. Ἀλλὰ καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἤξιζε τῆς τιμῆς αὐτῆς, διότι αὐτὸς εἶχε τὴν ἐμπνευσιν τῆς Ὁργανώσεως τῆς δαφνηδρομίας καὶ αὐτοῦ ὑπῆρξε τὸ σέβειον τῆς μετὰ θαυμαστῆς ἀκριβείας ἐκτελέσεως ταύτης.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΘΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὴν θριαμβευτικὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἡ τελευταία: Ἐνα στιγμιότυπον ἀπὸ τὴν ἐξέδραν τῶν ἐπισήμων πρὸ τῆς παρελάσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπετείου.

Ο ΘΡΙΑΜΒΟΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Ἡ συμμετοχὴ τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὴν Ἐθνικὴν ἑορτὴν ἔδωσε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐκτιμηθῇ προπόντως ἡ πρόδοσις, ἡ ἀλματική, ποὺ ἐπετελέσθη κατὰ τὸ μεσολαβήσαν ἀπὸ τῆς προτελευταίας καὶ τῆς τελευταίας ἐπισήμου ὁμαδικῆς ἐμφανίσεως συγκροτημένων τῶν σχηματισμῶν τῆς περιφερείας πρωτευούσης. Καὶ ἡ δὴ ἐμφάνισις ὑπῆρξε μὴ ἐκπληξίς διὰ τὸ κοινόν, διότι ὑπῆρξεν ἀνωτέρα πάσης προσδοκίας. Ἡ παρέλασις ἐδείξε περισσώτερον πάσης ἄλλης συμμετοχῆς τὴν σπουδαιότητα τῆς γενομένης ἐργασίας. Αἱ τριάκοντα ὀκτὼ χιλιάδες, ποὺ παρήλασαν — καὶ πρέπει τοῦτο νὰ σημειωθῇ — δὲν ἦτο ὅλη ἡ διαθέσιμος δύναμις ποὺ θὰ μπορούσε νὰ παρατάξῃ καὶ ἐμφάνισῃ ἡ Ε.Ο.Ν. Ἦτο ἕνα ποσοστὸν μόνον, ποσοστὸν ποὺ ἀσφαλῶς δὲν ἀντεπροσώπευε τὴν πλεονέκλεκτὴν μερίδα τῶν νέων καὶ τῶν κοριτσιῶν ποὺ συγκροτοῦν τοὺς τομεῖς τῶν Ἀθηνῶν τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Περιχώρων. Ἐμειναι ἔξω τῆς παρελάσεως πολλαπλάσιαι χιλιάδες ποὺ μὲ κάποιαν, δικαιολογημένην, πικρίαν παρηκολούθησαν τοὺς παρελθόντας. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἄς ἡσυχάζουν. Ἀς εἶναι βέβαιοι ὅτι ἡ 4η Αὐγούστου θὰ τοὺς φέρῃ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τοῦ ἑορτασμοῦ, καὶ ἄς γνωρίζουν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ παρελάσουν περισσότεροι τῶν 38 χιλιάδων, διότι ἄλλως θὰ ἀπαιτεῖτο διὰ τοῦτο χρόνος μακρὸς. Καὶ ἡ παρέλασις διήρκεσε 4 1/2 ὁλοκληροὺς ὥρας, χρονικὸν διάστημα ποὺ ἐξήντησε τὰ περιθώρια τοῦ διαθεσίμου χρόνου.

Ἡ ἐπιτυχία τῆς παρελάσεως εἶναι ἀναμφισβήτητος. Ἡ ἱκανοποίησις ὅλως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἡ ἐκφραστὴς εὐάρεσκεια αὐτῶν ἦλθαν νὰ ἐπιβεβαιώσουν τὴν ἑκτίμησιν τῆς ἐπιτυχίας καὶ ἐπιστέψουν κατὰ τὸν κατηγορηματικώτερον τρόπον τὰ γενικά συγχαρητήρια διὰ τὰ ἐπιτεύχοντα λαμπρὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ ἐπιτυχία, βεβαίως, λαμβάνει μορφὴν θριάμβου ἐάν λάθῃ κανεῖς ὑπ' ὧν ἐστι διὰ τὴν ὁργάνωσιν τοῦ ἑορτασμοῦ ἐν γένει, καὶ εἰδικώτερον τῆς παρελάσεως, ἡ Ε.Ο.Ν. ἐστηρίχθη μόνον ἐπὶ τῶν ἰδίων αὐτῆς δυνάμεων. Ὁλόκληρος ἡ προπαρασκευαστικὴ ἐργασία καὶ ἡ ἐπιτελικὴ ὁργάνωσις ἐνέμετο ἀπὸ στελεχὴ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, χωρὶς οὐδενὸς τὴν βοήθειαν! Τὸ πρόγραμμά — καὶ αὐτὸ σημαντικόν — ἐφημερίσθη μετὰ μαθηματικῆς ἀκριβείας, πᾶντα ποὺ ἀποδεικνύει τὴν θετικότητα τῶν ὑπολογισμῶν ὧν ἐκείνων ποὺ ἐξεπόνησαν καὶ ἐπεξεργάσθησαν τὰ σχέδια. Ἀρκεῖ νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ δαφνηδρομία δὲν καθυστέρησεν οὔτε λεπτόν. Εἰς τὴν καθωρισμένην ὥραν οἱ δαφνηδρόμοι διήρχοντο ἀπὸ τὰ διάφορα χωρία, χωρὶς τὴν παραμικράν, τὴν ἐλαχίστην ἴστω, ἐπιβράδυνσιν. Ἡ κινητοποίησις ἐπίσης ἐγένετο μὲ ἀκρίβειαν χρονομετρικὴν! Μὲ τάξιν, μὲ ταχύτητα, μὲ πειθαρχίαν, τὰ τμήματα, μὲ πλήρη τὴν συνθεσὶν τῶν εὐρέσθησαν εἰς τοὺς προσδιορισθέντας τόπους καὶ παρελήθησαν ἀπὸ τὰ αὐτοκίνητα, διὰ νὰ μεταφερθοῦν ἐγκαίρως εἰς τοὺς τόπους συγκεντρώσεως. Οὐδεμία ἐπιμέλειος καθυστέρησις, ἀνωμαλία ἢ ἄσκοπος ἀναμονή! Καὶ ὅταν ἡ παρέλασις ἐτελείωσεν, δὲν παρήλθον δύο ὥρες καὶ ὅλη αὐτὴ ἡ μάζα τῶν 38 χιλιάδων παιδιῶν εἶχε διαμοιρασθῇ εἰς τὰς συνοικίας οὕτως ὥστε τὴν 8.30 ὅλοι οἱ Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὰς οἰκίας τῶν.

Ἐπιβεβλημένον εἶναι νὰ τονισθῇ ὅτι ἡ δὴ ἐπιτυχία ὀφείλεται — δὲν ὀμιλοῦμεν διὰ τὸν Κυβερνητικόν Ἐπίτροπον ποὺ ὑπῆρξεν ἡ ψυχὴ τῆς ὅλης ὁργανώσεως — εἰς τὸν σθέντα τὸ γενικὸν ποσάγαντα, τοὺς ἡγήτορας τῶν μεγάλων μονάδων, καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν Διοικήτριαν καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως θηλέων, τὴν Διοικήσιν καὶ τὸ Ἐπιτελεῖον τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρρένων πρωτευούσης.

Ὁ θρίαμβος ἐπίσης τῆς κινητοποιήσεως καὶ τοῦ ἐφοδισμοῦ εἶναι κατάκτησις τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἐπαινοὶ ἐπίσης ἐπιβάλλονται διὰ τὴν ἀρτίαν ὁργάνωσιν τῆς ὁγειονομικῆς ὑπηρεσίας, ἡ ὁποία, φυσικὰ, δὲν ἔλαβε τὴν εὐκαιρίαν νὰ δράσῃ, καὶ τὴν ἐμφάνισιν τῶν εἰδικότητων, αἱ ὁποῖαι ἐνεφάνισαν ἐλάχιστον ποσοστὸν τῆς ἐκπαιδευθείσης καὶ ὑπὸ ἐκπαιδευσιν δυνάμεως.

Οἱ ἡγήτορες τῆς Ε.Ο.Ν. ἔδραν τὰς δάφνας τῶν. Εἶναι ἀξιοὶ αὐτῶν. Ἀλλὰ, ὅπως εἶναι βέβαιοι, δὲν θὰ ἐπαναπαυθοῦν ἐπὶ τῆς δόξης τῶν. Καὶ ὅπως εἶπεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, καθὲς νέον βῆμα τῆς Ε.Ο.Ν. θὰ εἶναι καλλίτερον καὶ κάθε νέα ἡμέρα διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. θὰ εἶναι λαμπρότερα ἀπὸ κάθε προηγούμενην.

Στέφανος

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

Ἀπὸ τὸν δημοσιευθέντα προλογισμὸν τοῦ 1940 - 41 ἐκείνου ποὺ πρέπει νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ λαοῦ εἶναι ὅτι εἰς ἐποχὴν παγκοσμίου φασαρισμοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ ἀμυντικαὶ καὶ αἱ πολεμικαὶ δαπάναι εἰς ὅλας τὰς ἐμπολέμους χώρας, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς τὰς ἐμπολέμους καὶ οὐδέτερας ἐκφράζονται μὲ ἀστρονομικοὺς ἀριθμοὺς, τὸ κοινὸν τὸ ὁποῖον σημειώνει τὴν αὐξάνει τῶν ἐκτάκτων ἰδικῶν μας δαπανῶν συντελεῖ τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως εἶναι μᾶλλον μικρόν. Τοῦτο τὸ ὀφειλόμεν ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὴν πρόδελξιν τοῦ Κυβερνήτου. Χάρη εἰς αὐτὴν ἡ ἀμυντικὴ προπαρασκευὴ τῆς χώρας ἤρχισεν ἀπὸ τοῦ 1936. Κατενμήθῃ εἰς μίαν τριετίαν καὶ ἐπείρεται εἰς τὸ Κράτος νὰ ἐπιτύχῃ μὲ σχετικὴν ἀνείσιν τὸς καλλίτερος δυνατοὺς συνδυασμοὺς εἰς τὴν προμηθείαν ὀλίκοι καὶ εἰς τὴν χρηματοδότησιν τῶν. Ἐτοῖο ὁ πέλεμος εἶρε τὴν χώραν μὲ προκεχωρημένην τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τῶν παρασκευῶν τῆς. Χωρὶς τὴν πρόδελξιν τοῦ Κυβερνήτου καὶ διατὶ νὰ μὴ τὸ εἰπωμεν, χωρὶς τὴν μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου εἶναι ἔχρημα ἂν θὰ εἶχε σκεφθῇ κανὲν ἀπὸ τὰ ἐπαγγελματικὰ συγκροτήματα, τὰ ὁποῖα ἐκφέρουν τὴν Ἑλλάδα, ἢ, καὶ ἀνὰ τὸ ἐκπέτετο, ἂν θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ πραγματοποιήσῃ ὅσα ἐπαραγματοποιήθησαν κατὰ τὴν τελευταίαν τετραετίαν εἰς τὸ πεδίον τῆς ὁργανώσεως τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης. Διότι διὰ νὰ πραγματοποιηθοῦν ὅλα αὐτὰ δὲν θὰ ἔβλιναν μόνη ἡ ἐξοικονομησις πιστώσεων καὶ οἱ ἐπιτελεῖς οἰκονομικοὶ συνδυασμοί. Ἐχρειάζετο καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις τῆς τάξεως, τῆς πειθαρχίας καὶ πρὸ παντός τὸ ἡνωρῶμενον ἐθνικὸν φρόνημα, ποὺ χωρὶς αὐτὰ δὲν ἔατο δυνατὴ οὔτε ἡ ἐπιτακτικὴ ἐργασία ὧν τῶν κλάδων τῆς παραγωγῆς, ἡ ὁποία ἔδωκεν εἰς τὸ Κράτος τὴν εὐχέρειαν νὰ ἐρῇ τὰ οἰκονομικὰ μέσα διὰ τὴν ἐπανοπλισμὸν του, οὔτε ἡ πρόδοσις διὰ τῆς τοῦ λαοῦ νὰ δεχθῇ νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὰς θύσας ποὺ ἐχρειάζοντο διὰ τὴν ἐπανεξοπλισμὸν. Αἱ περιορισμέναι καὶ προσωρινὰ χαρακτηρισμοὶ φορολογικαὶ ἐπιστροφῆς, τὰς ὁποίας ἐπιβάλλει ὁ νέος προϋπολογισμὸς καὶ διὰ τὰς ὁποίας ἐξηκολούθησεν ὁ λαὸς ὥστε νὰ ἐπιτελοῦν εἰς ὅμοιους ποὺ ἡμποροῦν χωρὶς κόπον νὰ τὰς βαστάσουν, ἀποδεικνύουν ἐκείνου ποὺ πολλὰς ἐκτιμήσεως. Ὅτι δηλαδὴ τὸ μεταγυριστὸν Κράτος, τὸ ὁποῖον κατήργησεν τὴν ψήφον, τὰ συλλαλητήρια καὶ τὴν ἀγαναγίαν, εἰς τὴν οὐσίαν ἀποτέλει Κράτος τόσο λαϊκὸν ὅσον δὲν ὑπῆρξε καμμίαν φωνὴν τὴν κοινοβουλευτικὸν Κράτος εἰς τὴν Ἑλλάδα.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΩΝ ΚΡΗΤΗΣ

ΜΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΟΞΑ ΠΟΥ ΓΕΒΗΣΕ

ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ

Συνεχίζουμε σήμερα τας έντυπώσεις μας από την δράσιν της Π. Δ. Θ. Ρεθύμνης:

Μεταξύ των άλλων εφάρκουν έζησαν νυχτερινές σχολές ανάλφα-
θήςτων, ιδρυμένες από την Π. Δ. Θ. Διοίκηση που λειτουργούν εις διον
τόν Νομόν Ρεθύμνης. Σαράντα στρέμματα και πλέον ελθονεν καλ-
λιεργημένα από τα χέρια των κοριτσιών εις τα περί της πόλεως
και επί έδρων χέρων, τα όποια το πρώτον εκαλλιεργήθησαν.

Δύο νοσοκομειακοί θάλαμοι του Δημοτικού Νοσοκομείου Ρεθύμνης
περιβάλλουν τα άθροισμα πτωχά κορίτσια της 'Οργάνωσης, των
'Επαρχιών Ιδία, από το άγροτον μάτι της Ιδίας Διοικήτριας. Από
μία ματιά στα νοσηλευτικά βιβλία του νοσοκομείου ηριδύθησαν
πλέον των 800 ημερών νοσηλείας από του 'Ιστούσιου και έντεθεν.

Γενικά από ό,τι είδομεν δεν έμεινε καμμία άφριβόλια για την
προσάθεια την έντυχή της έφαρμογής των έγκυκλιών και διαταγών
του κέντρου.

Η κίνηση του φαλαγγισμού (του κρητηρίου αυτού της έλης κινή-
σεως) υπερβαίνει κατά ποσόν εις τον Νομόν Ρεθύμνης τα 3/5 της
έλης κινήσεως του εις την άλλην. Ν ή σον.

Είς-εν, δεν έχονεν καμμίον άρμολόγητα να εξάραμεν πράξεις
και έργα τα όποια οι φυσικοί προϋπόθετοι παρακολουθούν και γνω-

Η Περιφερειακή Διοικήτρια Ρεθύμνης διανέμουςα το λαϊκόν συσσί-
τιον εις τους πτωχούς της Ρεθύμνης.

ρίθουν. Μεταδίδονεν έντυπώσεις και είναι φυσικόν εις τας έντυπώσεις
αυτάς να κυριαρχή το αίτημα της χαράς του παρατηρητού, ό
όποιος άνακαλύπτει ότι η Ιδία για την όποιαν δλοι δίδομεν ό,τι μκο-
ρούμεν έμπεδώνεται και στερουται.

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ

Η Ιστορική αυτή πόλις της Κρήτης με το Ιδιαίτερον τοπικό χρώμα
της, τα όψηλα ένετικά τέλη της και την οφύζουσαν έμπορικήν και
παραγωγικήν της κίνησιν, έχει έπίσης άγκαλιάσει την Ιδεάν της
Ε. Ο. Ν. με έλαιοτον ένδοξισμόν.

Ο Έπότης εκεί της 'Οργάνωσης νομάρχης κ. Τσούσης δώει
και πράγμα την Ιδεάν με πίστιν και ένδοξισμόν, των όποιον μετα-
δίδει και εις όλους τους όπ' αυτόν.

Ο άνακληρωτής του Περπ. Διοικήτου που άνέλαβεν έσγάτως, ό κ.
Βιτούσης είναι έπίσης ένας έλεκτός εργάτης και έμειθα βέβαιος από
ό,τι άντελέθημεν ότι θα άποδώσει εκείνο που προσδοκεί η 'Οργάνωσις
από κάθε ήγητορα.

Η Περιφερειακή Διοικήτρια Θηλέων έπίσης κ. Θεουριάκη, η άκού-
ρατος αυτή εργάτης της 'Οργάνωσης, παρουσιάζει πλουσίους
καρπούς εις όλα τα χαγαγμένα πλαίσια υπό της Κεντρικής Διοικήσεως.
Άλγίονος Ιδιαίτέρως και έδώ είναι η έπίδοσις των φαλαγγιστών
εις τα όραντά και τα κενήματα, των όποιων δείγματα θα λάβουν
δλοι την έκαιριαν να ίδουν εις την προσχή έκθεσιν, που, ως είπα-
μεν, προσκομίζει η 'Οργάνωσις προσχώς.

Η έγγραφη μελόν συνεχίζεται άδρόα Ιδία εις την όπαιθρον, όπου
η Ιδία της Ε. Ο. Ν. πράγματι μέσα εις την άμείωσιν τον άγρό-
του που καμαρώνει τα παιδιά να παράγονται και να εκπαιδευών-
ται ένδοξως κάτω από τας σημαίας της Ε. Ο. Ν.

Αυτό άκριβώς έλγει τον καταπληκτικόν αριθμόν των μελόν, που η
έγγραφή των άδρόων συνεχίζεται.

Από το 'Ηράκλειον, το όποιον διεκρίθη πάντοτε εις την πρωτοπα-
ριαν δράσιν, εγγενών και πατριωτικόν ιδεολογιών και αγώνων ό
Άρχηγός και η 'Οργάνωσις άναμύνον δικαίως την όρίστην άπόδοσιν
εις την εύγενή άμύλλαν διά την έντυχίαν του 'Εθνικού έργου της Ε. Ο. Ν.

ΣΤΟ ΛΑΣΣΘΙ

Πνέμα εργασίας, πνέμα γαλήνης, πνέμα πίστεως, διά την καλ-
λίτεραν άδριον έπικρατεί εις διον τον νομόν αυτόν.

Η Ιδία της έλης Αδούστου γεμίζει την άμύωσιν εκεί και η
παρουσία των έντελεσθέντων μεγάλων έργων ένός βραχέος χρόνου
είναι ό καλύτερος μάρτυς του ένδιαφέροντος του Κράτους, διά τον
έγκαταλειμμένον άλλοτε εκείνον νομόν, των όποιον διασχίζουν κανείς

Ό Σπύρος Λούης πέθανε!...
Και σέ μία πάνδημη κηδεία ώ-
δηγήθηκε στην τελευταία του
κατοικία ό άπλοικός Άμαρου-
σιώτης, με μεγάλες τιμές... Το
φωχικό σπίτι του Λούη στο Μα-
ρούσι γίνηκε για πρώτη φορά
προσκύημα σε δέκα χιλιάδες
άνθρώπους, πάσης ηλικίας και
τάξεως, από τη φωχολογία μέ-
χρι των καλοντυμένων αστών που
έφθασαν επί πολυετών αυτοκι-
νητών στο συμπαιξ άθηναικό
προσκήτιο...

Και όμως ό Λούης, η άθλητι-
κή αυτή όσα της Έλλάδος από
1936, έμεινε άσημος και άπλοί-
κός, όπως ξεκίνησε στη δουλειά,
νεροκουβαλήτης στην Άθήνα,
μοιράζοντας εις στομίες στα άρ-
χιτικά, που δεν μπορούσαν να
πίνουν — και με το όικο του —
το νερό του Αδριατικού...

Κανείς δεν φανταζόταν, βέ-
βαια, πως θα γινόταν τόσο τιμη-
τική η κηδεία του Λούη, μά και
ό εκηλυσεως που γίνηκαν ήταν
η άποσις φ-ρου τιμής στον νε-
κρό 'Ολυμπιονίκη, τον πρώτο
που δόξασε την Έλλάδα στους
'Ολυμπιακούς του 1936, το νικη-
τή του Μαραθωνίου δρόμου...

Ήταν άκόμη στα σπάρτανα ό
έλληνας άθλητισμός! Μπορεί
να πη κανείς πως δεν όπρηξε ά-
έλητισμός στην Έλλάδα, στην
μητέρα του άθλητισμού, στην
κατίδα των 'Ολυμπιακών άγώ-
νων...

Ό Κουμπερτέν σκέφθηκε
τότε να άναδίδω τους 'Ολυμ-
πιακούς άγώνες, και σαν η άπ-
φασι πάρηκε η Έλλάδα φυσικά
προτιμήθηκε για τόπος που εά
γίνονταν οι άγώνες...

Όχι βέ-
βαια γιατί ό τόπος αυτός είχε
άθλητισμό. Όχι γιατί είχε να
έπιδείξει τίποτα το σφαιρικό, έστω
και εαν πέρασαν 70 χρόνια έ-
λευθερίας... Η Έλλάς
δεν είχε τίποτα να έπιδείξη...

Έτσι, όι των ένόντων, προσπά-
θησαν κάτι να κάμουν! Και σέ
μία στιγμή ό προσοζόμενος ως
δρυμεις του Μαραθωνίου έπαι-
χώς λιπόμυς έπειτα από τρέ-
ξιμο λίγων χιλιομέτρων.

Ό Λούης το είδε αυτό! Το
ρωμέκο φιλότιμο έβρασε μέσα
στη νεανική του ψυχή των 26
χρόνων. Και παρουσιάσθηκε να
τρέξει!

Όλοι τον στραβοκούταζαν.

— Έσύ;
— Έγώ, είπα με άστοχηποίη-
σι ό Λούης.

Κι έτρεξε.

Το Στάδιο βούξε από τις έ-
πενθυμίες του λαού που το είχε
κατακλύσει. Ό νικητής έκανε
τόν γύρον του στίσου, και στο
δισάσμα αυτό το παραλήρημα
του ένδοξισμολό είχε φάσει
στο κατακρόφο! Άλλοι φώνα-
ζαν, άλλοι χειροκροτούσαν, άλ-
λοι έλάιγαν...

Όταν ό 'Ολυμπιονίκης έστε-
φανόταν όλοι έλάιγαν!...

Δέν είχε, λοιπόν, πεθάνει το
έλληνακό άθλητικό πνέμα που
ήνατο στην 'Ολυμπία και ήν-
δρώση εις τους άθηναικούς στί-
λους;

— Όχι, έβροντοφώνησε τρέχον-
τας το Μαραθωνίο ό Λούης...
Δέν πέθανε το έλληνακό πνέμα,
γιατί ήτον και είναι άθάνατο! Μπορεί να κοιμήθηκε για λίγον
καιρό, κάτω από της δουλειας
το βάρος του πλέμα, μά άναστή-
θηκε... Και έγω είμαι έκείνος
που το άνίσταμαι.

Και είχε δικιο.

Από την έποχή εκείνη η 'Ελ-
λάς μπήκε στον άθλητικό στίσο
των Έθνών... Από τότε δλοι
άργησαν την προσήνηση δλοι έγ-
κολούθησαν με ζέση, με στοργή,
το άθλητικό ιδεώδες. Οι νέοι έ-
τρέξαν στο στίσο. Η νίκη του
Λούη ήταν το άθλητικό έκρηγμα
της Έλλάδος. Ήταν το τάλπι-
σμα της άθλητικής έξορμήσεως.
Ήταν η άφορμή της έντικής ό-
περφάνσεως...

Ό Λούης άγαπήθηκε! Οι εί-
κότες του φιγουράριζαν και στο
τελευταίο έλληνακό χωριό και ό-
λοι φιλοδοξούσαν κατι να του
χαρίσουν...

Τον έβιχτηκε ό Βασίλης, ό
Γεώργιος Α'. Τον έβιχτηκε ό
Συγγρός!

Το είπαν οι θείι να το χα-
ρίσουν. Μπορούσαν να το χαρί-
σουν τα πάντα. Ήταν ίκανοί να
του δώσουν χρήματα για να ά-
νοίξη μαγαζί, να κάνει έπιχειρή-
σεις. Τίποτε από αυτά ό όπε-
ρήσανος Άμαρουσιώτης.

Δέν έήτησε παρά να πάρη την
κόρη που στο τρέξιμό του τού-
δωσε λίγο νερό, κι ένα άλογο
μ' ένα καρρότσι να κουβάλαη
τις στομίες του στην Άθήνα.
Αυτός ήταν οι μόνες του αξίω-
σεις. Τις πέτυχε και τις δύο.

Κι έζησε άποτρασσηγμένος στο
Μαρούσι, χωρίς να διχ-η να χά-
ση τον τίτλο του 'Ολυμπιονίκου
οι άλλοις άθλητικούς άγώνες.
Έζησε με τη φήμη του...

Στα τελευταία χρόνια είδε
με χαρά την άντατολή της έλης
Αδούστου... Κι έτρεξε να
γρσβ από τους πρώτους στην
Πατριωτική 'Οργάνωσι, την 'Ορ-
γάνωσι της 'Εθνικής Άναγενή-
σεως... Ήταν έχαραστημένος
με την 'Εθνική Μεταβολή. Την
25ην Μαρτίου, άδρωστος καθώς
ήταν, βγήκε στο παραθυρο να δ-
η τις έλληνακές σημαίες που κυμά-
τιζαν Πέριμενε. Τις είδε. Ζήτη-
σε και τοόφρα την εικόνα του
Εόναγγελισμού και ζαναπήγε στο
κρεβάτι του.

— Τώρα πγαίνω, είπα, έχα-
ριστήμένος. Άγωνίσθηκα για τα
έλληνακά χρώματα. Πιδαίνω...

Και πέθανε εν ήρήν.

ΑΓΓ. ΜΕΤ.

σήμερα δέν άκούει παρά τας πλέον εγγνώμονας έκφράσεις διά τον
'Αρχηγόν, όπ' άκου εις άκρον.

Και είναι φυσικόν το έκλεκτόν τέκνον της έλης Αδούστου — η
Ε. Ο. Ν. — έδώ να έχη τας λαμπράς άποδόσεις, τας όποιες με συνή-
λυσιν και χαράν είδωμεν και που μία άλλη φορά, όταν μός δοθή η
ένταρξη, θα δώσμε πλουτίτερα. Ό Περιφερειακός Διοικήτης κ.
Τουτουδάκης, καλός εργάτης της 'Οργάνωσης, μάς ώμυλσε με έν-
δοξισμόν διά τας άποδόσεις Ιδιαίτερως των τυμημάτων Νεοπόλεως,
'Αγ. Νικολάου, Σητείας, 'Ιερσπελίας και Βιάννου, την έμειδωσιν
της Ιδίας και την αγάπην προς τον 'Αρχηγόν και τον Κυβερνητικόν
'Επίτροπον.

Ό Νομάρχης Λασηθίου, ως έπότης της Ε. Ο. Ν., έχει δώσει έκεί
διδόληρον την στοργήν και το ένδιαφέρον του, διά την συνεχή πρόσδον
της Ιδίας εις τον Νομόν.

Κατακλείς των έντυπώσεων αυτών του περιδιδόντος από την
Μεγαλόνησον είναι η διαπίστωσις ότι οι Κρητικοί φαλαγγες της 'Ορ-
γάνωσης δέν όπτοούν παύς εις άμύλλαν και έδουσιασμόν των άλ-
λων τυμημάτων της Έλλάδος, τοιςαντίον δέ οι πατριωτικοί άπαταί του
Κράτος εφάρκαν το θαυμάσιον έθος ν' άναδίδουν και να καλλιερ-
γηθούν γόνιμα εις τα έόρτα έθνακά παδια της Ε. Ο. Ν.

Γ. Κ.

5. (Συνέχεια)

Σε τέτοιες κρίσιμες στιγμές ξεχωρίζουν εκείνοι που είναι πλασμένοι ήρωες. Ο Άγαμέμνωνας είναι απ' αυτούς.

Χρόνος πολύ με την αξιοπρέπεια που δίνει στον άνθρωπο ή ηουχη συνείδηση και με την πικρία πώς κανένας δε θα τόν νοιώσει, λείει τουτά τά λόγια... άπλά, χωρίς καμιά επιτήδευση... Ώς τόσο τί μεγαλείο κλείνουν μέσα στην ανεπιτήδευτη απλότητά τους! Είναι άπολογία μαζί και άνώτατο ήθικό δίδαγμα.

Ξέρω καλά και τί είναι λυπηρό και τί όχι και τά παιδιά μου τ' αγαπώ τρέλλος δέν είμαι. Φρίκη μέ πιάνει πού τολμώ μιά τέτοια πράξι μά και νά την ξεφύγω φρίκη, γιατί πρέπει. Θωρείτε τί στρατεύματα και τί καράδια κι' άρματωμένοι πόσο στέκουσι βασιλιάδες... νά ξεκινήσουν γιά τήν Τροία δέν είναι τρώ-

κι' ούδ'ε τό κάστρο τ' άκουσμένο της νά πάρουν άν, καθώς είπε ο Κάλχας, δε σέ θανατώσω. Τι τό στρατό πύδος τρέλλος τόν συνεπήρε πονιά νά σκάση γιά τή βάρβαρη τή χώρα ταχιά, πού Έλληνόκυλα πιά νά μ'ήν άρπά-
[ξουν.
Κι' άν παρακούσω τό χρησμό, και σέ και
[μένα
και σ'ε' Άργος τά κορίτσια μου θα μου σκο-
[τώσουν.
Δέ μ' έχει δούλο του ο Μενέλαος, παιδί μου, κι' ούδ'ε τυφλά άκλουρώ στό θέλημά μου, Μά ή Έλλάδα, και σ' αυτήν θέλω δε θέλω εά σέ προσφέρω, δέν μπορώ ν' άντιμιλήσω. Όσο πριμ' άπ' τό χέρι μας, παιδί μου, πρέπει
[αυτή νά στέκη λύτερη κι' ούδ'ε σωστό ναι
[Έλληνες ν' ατιμάζονται από τους βαρβά-
[λους.

Ο Άγαμέμνωνας ύστερα από τά λόγια αυτά φεύγει.
Καμιά έλπίδα πιά...
Ανάμεσα στις γυναίκες άρχίζει τό μοιρολόι. Κλαίνε και κλαίοντας άναθυμούνται όλα τά περιστατικά πού τις έφεραν σ' αυτή την κατάσταση.
Η Ίφιγένεια δραματίζεται τόν τόπο όπου είχε γίνει ή μοιραία κρίση του Πάρι, αυτή πού στάθηκε άφορηή στη συμφορά της.
Περιγράφει μέ λαχτάρα τ' άθισμένα λειβάδια, τις δροσοπηγές με τά λαγαρά νερά, τά ρόδα και τους υακίνθους, ό,τι άγάπησε και μέλλει τώρα νά στερηθ'ε τόσο πρόωρα...
Η ζωή έχει όμορφιά και γλύκα πού ποτέ δέν έχει νοιώσει τόσο δυνατά όσο τώρα. Κι' έτσι γεμάτη πίκρα κατεβαίνει πάλι από τό λαμπρό δράμα στο θρήνο...

Αυτός όπου μέ γέννησε την άμοιρη άχ' μαρούλα, μαρούλα! Έφυγε κι' άποστάτευτη κι' έρημ' μ' άφίνει.
Παραπονιέται στην Αύλιδα πού δέχτηκε στους κόλπους της τόσα πολεμικά καράδια... Παραπονιέται στο Θεό πού δέν έστειλε άνεμο γιά νά φύγουν και τελειώνει μέ τή σκέψη πώς ή γενιά τών ανθρώπων είναι πολύ βασιανομένη.

Τι φοβερό άλήθεια ένα χαριτωμένο κορίτσι, μιά βασιλοπούλα πού μονάχα τή χαρά της ζωής θάταν φυσικό νά

ξέρη νάχη φτάσει κιόλας σ' αυτό τό συμπέρασμα.

Την ίδια στιγμή βλέπει από μακριά νάρχεται πολύ πλήθος.

Είναι ο Άγυλλέας... Φέρνει κακές ειδήσεις. Όλος ο στρατός σηκώθηκε και ζητά νά γίνει τό γρηγορώτερο ή θυσία μιά και άλλη λύση δέν υπάρχει γιά νά σωθ'ε ή κατάσταση. Παρά λίγο νά τόν πετροβολήσουν, λείει, γιατί θέλησε νά άντιμιλήσει. Άκόμα και οι δικοί του οι Μυρμιδόνες του ρίχτηκαν. Τόν κατηγορούν πώς σέ μιά τέτοια κρίσιμη στιγμή πού έπρεπε νά κοιτάξ'ε πώς νά σώσει την τιμή της Έλλάδας, αυτός σκέφτεται μονάχα τόν εαυτό του και τό γάμο του με την Ίφιγένεια... «Ώς τόσο μ'ήν έχης έννοιας», προσθέτει στην Κληταιμήστρα πού άνησυχεί, «έγώ τό λόγο πού σου έδωσα θα τόν κρατήσω. Δέ μου έμειναν πολλοί φίλοι καθώς βλέπεις, μά και με αυτούς τούς λίγους δέ προσπαθώ νά σάς σώσω... Και θα τό καταφέρω».

Τά πράγματα ήρθαν πολύ άσχημα. Ούτε ο Άγυλλέας μπορεί νά ύποχωρήσει μιά και ύποσχέθηκε, ούτε ο στρατός βέβαια. Το κακό θ' άνάψη... τ' αδέρφια θα γυπτήσουν τ' αδέρφια... Ποιός ξέρει πόσο αίμα θα γυθ'ε του κάκου.

Η Κληταιμήστρα τυφλωμένη από τό μητρικό της πόνο δέν τό βλέπει... Πιάνεται από τή μόνη έλπίδα πού της ύπολείπεται κι' αδιαφορεί γιά τί θ' άκολουθήσει... Χρειάζεται μιά γενναία εύγενική χειρονομία πού ν' άποκαταστήση την ήθική τάξη και προλάβ'ε την αιματοχυσία. Μά ποιός θα την κάμη;

Την κρίσιμη αυτή στιγμή σηκώνεται ύπέρροχη ή φυσιογνωμία της Ίφιγένειας. Αυτό τό άπλό κοριτάκι πού ανατράφηκε στη σκιά του γυναικίτη, σάν περιστέρκι άμαθο, πού μονάχα τά χάδια τών γονιών του γνώρισε... πού έπλασε όνειρα γιά τή ζωή σύμφωνα με τή παιδική της φύση, δλο γαλήνη κι' άγάπη... δείχνει πώς είναι από ράτσα ήρωική.

Μά άς την άκούσωμε καλύτερα την ίδια καθώς προσάινει ανάμεσα στους μαζεμένους εκεί άντρες και γυναίκες και μιλεί...

«Αδικά με τόν άντρα σου θυμώνεις, μάνα' νά καρτεράς τ' άδύνατα σωστό δέν είναι. Ώς τόσο άς τόν εύχαριστήσουμε τόν ξένο' μά απ' τό στρατό δέν πρέπει νά κατακριθ'ε και συμφορέ, έτσι άνωβέλεια, νά πάση. Κι' άκούσε τώρα ποιάν άπόφαση έχω πάρει... Πρέπει και θέλω νά πεθάνω τιμημένη όμωκ, χωρίς καμώματα πού δέν ταιριάζουν. Σκέψου τό, μάνα, και θά είς πώς έχω δικιο. Τώρα γυρίζε κατά μέ ή μεγάλη Έλλάδα' στέκει από μένα νά κινήσουν τά καράδια, οι Τρώες νά τιμωρηθ'ουν και πιά οι βάρβαροι νά μ'ήν άρπάξουν από τόν τόπο μας γυναίκες. Τούτα θά τά πετύχω με τό θάνατό μου και έδω κι' όνομα μεγάλο θ' άποκτήσω άπ' τή σκληριά πώς την πατρίδα έχω λυ-
[τρώσει.
Τή ζωή μου λοιπόν πρέπει νά την άνήψω. Και της Έλλάδας είμαι κόρη και δικιά σου κι' άφού μυριάδες φεύγουν πεζοί και ιαότες γιά νά χυπήσουν τόν όγκρο και νά πεθάνουν τολμούν, γιά τήν πατρίδα την άδικημένη, έγώ, μονάχα μιά ψυχή, θά τό έμποδίσω; Και τί θ' άποκριθώ, και πώς θ' άντιμιλήσω;

Ξαφνιάζεται άλήθεια κανείς ν' άκούη την Ίφιγένεια νά μιλά έτσι... Πώς μονομιάς δείχνει τόση ώριμη σκέψη και γενναιότητα ψυχική; Μά σ' αυτή την άπορία μπορεί μόνος του ο καθένας νά δώση άπόκριση. Φτάνει νά σκεφτ'ε πώς ή άρετή πάντα συνοδεύεται από σεμνότητα κι' άκόμα, πώς ή Ίφιγένεια πού είχε βέβαια άνατράφ'ε όπως όλα τά κορίτσια την εποχή εκείνη, κλεισμένη στο σπίτι και φυσικά ήταν άμαθη και ντροπαλή, από τ' άλλο μέρος, σάν κόρη του Άγαμέμωνα, είχε όλα τά εύγενικά ψυχικά γνωρίσματα της γενιάς της. Όσα ίσα στο σημείο αυτό δείχνει πόσο βαθιά ο Εύριπίδης έμπνέεται και συλλαμβάνει τούς τύπους του και πόσο μεγάλος γνώστης της ανθρώπινης ψυχής είναι... Πότε άλλοτε παρά σέ μιά κρίσιμη στιγμή, ο άνθρωπος τινάζει από πάνω του κάθε τι πού είναι μονάχα επιφάνεια, μάσκα κοινωνική, και δείχνει τόν πραγματικό εαυτό του; Πόσες φορές σέ παρόμοιες περιστάσεις φαινομενικά γενναίοι δέν δείχτηκαν δειλοί κι' άκαρδοι, και άλλοι πού έζησαν σεμνά και δίγως θόρυβο κι' επίδειξη, παρουσιάστηκαν πραγματικοί ήρωες;

Όσοι βρίσκονται εκεί πέρα θαυμάζουν την ήρωική ψυχή τού κοριτσιού. Ο Άγυλλέας περισσότερο απ' όλους. Τό δείχνουν τά λόγια του:

Μακαριωμένον ο Θεός θά μ' έκανε άντρα άν σ' έπαρνα γιά ταιρι μου βασιλοπούλα. Άξιοζήλυτη ή Έλλάδα πούγει έσένα και σ'ε πού μιά σάν την Έλλάδα έχεις πα-
[τρίδα.

Στην οδοία του τό δράμα τελειώνει έδώ. Η ήρωική θυσία άποφασίστηκε όχι μόνον από τόν Άγαμέμωνα και τούς άρχηγούς πού αναγκάζονται από τις περιστάσεις, μά κι' από την ίδια την Ίφιγένεια πού παρακινιέται σ' αυτή από άνώτατο πατριωτισμό και εύγένεια ψυχική άφθαστη.

Λένε πώς ο Εύριπίδης ήταν μισογύνης, γιατί συχνά άλήθεια άφίνει έδώ κι' εκεί χαρακτηρισμούς γιά τις γυναίκες πού δέν είναι καθόλου κολακευτικοί. Κι' όμως ούτε ο Σοφοκλής ούτε ο Αισχύλος, οι δυο μεγάλοι του άντίπαλοι στην τραγική τέχνη, έδωσαν έναν τέτοιο τύπο σάν την Ίφιγένεια πού είναι άτόφιος ένας θαυμασμός ύμνος στη γυναίκα. Και τί δέν έχει; Παρθενικότητα, τρυφερότητα, οτοργή στούς γονείς της, καλωσύνη και μαζί υπέρτατο ήρωισμό.

Τά όσα ακολουθούν τώρα δέν είναι παρά μιά φυσική συνέπεια στα όσα έγιναν κι' άποφασίστηκαν νά γίνουν. Περισσότερο απ' όλους πού βρίσκονται εκεί ψυχραιμ' είναι ή Ίφιγένεια. Θαρρείς πώς ή ήρωική άπόφαση της έδωσε και άνάλογο θάρρος και τρόπος.

«Ίητε τά μαλλιά σου νά κόψης, μήτε μαύρους πέπλους νά φορέσης» λέει στη μητέρα της. «Και μήτε τάφο θέλω νά υοό κάνετε γιά νά πηγαί-

νετε και να μοιρολογιέστε εκεί πάνω.. Τάφος μου είναι ο βωμός της 'Αρτέμιδας!>

Δίνει επίσης παραγγελίες για τις αδερφές της:

«Ούτε αυτές να φορέσουν πένθιμα. Δεν πρέπει να λυπούνται μία φορά που έχω εμείς ευτυχισμένη... Γιατί με τη θυσία μου γίνονται λυτρωτές της 'Ελλάδας...».

'Αγκαλιάζει και φιλεί τον 'Ορέστη, που μωρό καθώς είναι κι' ανήξερο, δεν καταλαβαίνει τίποτα από την τραγική σκηνή... 'Η στερνή της παραγγελία στη μάνα της είναι:

— Τόν άντρα σου να μην τον μισήσης..

Σά να προφήτεψε η ήρωική κόρη ποιές συμφορές θα έπεφταν στο σπίτι των 'Ατρειδών από την έκδικτική μανία της Κλυταιμίστρας.

Δύο ακόλουθοι του 'Αγαμέμνονα την οδηγούνε ύστερα στο μέρος που θα γίνει η θυσία.

Θρήνος σηκώνεται ολόθε καθώς η 'Ιφιγένεια φεύγει, όχι σαν υφούλα, όπως καίριαζε στην όμορφη και τανειάτα της, μά σα μελλοθάνατη. Μά κείνη προχωρεί με το μέτωπο ψηλά. Φεύγει από τη ζωή χωρίς δάκρυα μά με περήφανα λόγια στα χείλη... Ακούστε πως μιλά:

«Όχι, μην κλαίτε· μά έστε κορίτσια, όμνήσετε μ' ένα τραγούδι του Δία την κόρη που τέτοια τύχη μου χαρίζει... Και να τ' ακούσουν όλοι το τραγούδι σας... Φέρετε τα πανέρια κι' η φωτιά άς ανάψη και το δέξι άς άπλωση χέρι στο βωμό ό πατέρας μου... Νίκη και σωτηρία στην 'Ελλάδα φέρνω.

«Ω μάνα γη Πελασγική και σύ Μυκήνα που μ' έχας ανατρέψει να γίνω στην 'Ελλάδα φώς...
«Ω, δέ λυπομαι που πεθαίνω...

Δέ λυπάται αλήθεια: Είναι δυνατόν τη στιγμή τούτη που η καρδιά και του πιο γενναίου ακόμα λυγίζει μπροστά στην όμορφη του άπάνω κόσμου που χάνει, το τρυφερό τουτο πλάσμα να στέκη άλύγιστο; 'Η μήπως πολλά από τα λόγια της έχουν κι' άλλη άφορη... Να γυρίσουν άλλου την προσοχή και να παρηγορήσουν την άπαρηγόρητη μάνα της:

Ποίος μπορεί να ξέρη τα μυστήρια της ανθρώπινης ψυχής:

«Ως τόσο ό χορός παρακινημένος από την 'Ιφιγένεια ψάλλει πραγματικά ύμνο στην 'Αρτεμη και την παρακαλεί μαζί η θυσία τούτη να βγί σέ καλό και να στείλη άνεμο πρώτο για τ'α καράδια. "Ετσι ό 'Αγαμέμνωνας θά φορέση το στεφάνι της νίκης, τ'α 'Ελληνικά δπλα θά τιμηθούν και η πατρίδα θά κερδίση αιώνια δόξα.

Τώρα στο μέρος που τόσο τραγικά γεγονότα ξετυλίχτηκαν βασιλεύει άκρα σιωπή. 'Η 'Ιφιγένεια με δρους την ακολουθούν χάθηκαν πίσω από τ'α δέντρα του κοντινού δάσους όπου βρίσκεται ό βωμός. Οι Χαλκιδιώτισσες γυναίκες στέκουν σιωπηλές στ' άκρο-γιάλι από σεβασμό προς τη μεγάλη αυτή στιγμή της θυσίας, ώρες και άκίνητες. 'Η Κλυταιμίστρα μπήκε στη σκηνή. "Αν άφουγκραστη κανείς θ' άκούση βέβαια τους λυγμούς της... ..Ξαφνικά όμως στην έπίσημη τούτη και φοβερή σιωπή άντηχεί το βήμα ενός ανθρώπου. Τρέχει κι' έρχεται..

Είναι ένας μαντατοφόρος. Τό πρόσωπό του λάμπει από γαρά. Φωνάζει: 'Ε θυγατέρα του Τυνδάρου Κλυταιμίστρα έδγα από τη σκηνή τα λόγια μου ν' ακούσης..

Κι' όταν εκείνη παρουσιάζεται μπροστά του, της λέει πράματα παράξενα και άπίστευτα κι' ως τόσο άληθινά..

—Φτάσαμε, λέει, οδηγώντας την κόρη σου στο άνθόσπαρτο λειβάδι της 'Αρτέμιδας, όπου συναγμένος μάς περιμένει όλος ό στρατός. Στενάζει ό 'Αγαμέμνωνας καθώς βλέπει, κλαίει και σκεπάζει με το μανδύα το πρόσωπό του. 'Η 'Ιφιγένεια τρέχει και γονατίζει μπροστά του... Λέει:

«'Ηρθα, πατέρα μου, με τη θέλησή μου να θυσιαστώ για κι' έτσι πρόσταξε η θεά για να νικήσετε και να γυρίσετε πάλι πίσω στην πατρίδα.. Κανείς λοιπόν άς μη μ' άγγιση.. "Εγώ μονάχη μου θά προσφέρω το λαιμό μου στο μαχαίρι της σεαγής..»

«Όλος ό στρατός ακούοντας τούτα τα λόγια θαυμάζει τη γενναϊότητα και τον πατριωτισμό της 'Ιφιγένειας.. Τότε ό κήρυκας ό Ταλθύδης προστάζει σ' όλο το πλήθος σιωπή και ό Κάλχας τραβάει το λαμπερό μαχαίρι από το θηκάρι του και τ' άπιθώνει πάνω σ' ένα πανέρι.. "Υστερα στεφάνώνει το κεφάλι του κοριτσιού... ..

«'Ο 'Αχιλλέας άπαγγέλλει τούτη την προσηυχή:

—'Ω κόρη του Δία, που κυνηγας τ' άγρίμια και νυρνώντας στον ούρανό μάς φωτίζει τη νύχτα, δέξου τούτο το θύμα που σου προσφέρει ό 'Ελληνικός στρατός και ό βασιλιάς

'Αγαμέμνων, παρθενικό αίμα όμορφης κόρης και στείλε πρώτο άνέρι στα καράδια μας για να κυριέψουμε την Τροία..

«'Ο Ιερέας παίρνει το μαχαίρι στα χέρια κι' κοιτάζει που να γτυπήση.. Πόνεσε η ψυχή μου, βασιλίσσα, λέει ό μαντατοφόρος, κι' έρριξα άλλο το βλέμμα μου για να μη δώ το φοβερό έργο. Τότε όμως..

«Όλοι θ' ακούσανε το μαχαίρι το χτύπο μά τί η παρθένα άπόγινε κανείς δέν είδε... 'Ο Ιερέας κι' όλος ό στρατός μαζί φωνάζει γιατί άνέλιπτο και θεϊκό είδε θάμα που κι' αν ακόμα το θυράς δέν το πιστεύεις... Στο γύμα άλάφι κοίτονταν και σπαρταρούσε μεγάλο, έξυωρο και τό βωμό της θεάς με τ' αίκο αίμά του ολόκληρο είχε βάψει.

«Υστερα άπ' αυτά, έξακολουθεί ό μαντατοφόρος, όλοι αναθαρρέψανε. 'Ο άντρας σου μ' έστειλε να σου φέρω την καλήν είδηση για να πάψης να κλαίς και να θρηνής για την κόρη σου που τέτοια τιμή πήρε από τους θεούς και κέρδισε άθάνατη δόξα.

Σέ λίγο καταφτάνει κι' ό 'Αναμέμνων για να βεβαιώσει τα δσα είπαμε παραπάνω και ν' άποχαιρετήσει την Κλυταιμίστρα, γιατί ό άνέρας κι' ό- λας άρχισε να φουσά και σφυρίζουν τα σκοινιά των καραβιών.

Γυναίκα, από την κόρη μας μακαρισμένη γενήκαμε, γιατί με τους θεούς πιά εί. Και σύ τούτο το νερόγαλό μας τό βλαστάρι πάρε και πήγαμε στο σπίτι· ήρθε η ώρα πανιά να κάνη ό στόλος· γεια σου άφίω!

«'Η Κλυταιμίστρα που δέν ξέρει άν πρέπει να δώσει πίστι σ' όλα τούτα σωπαίνει μά οι Χαλκιδιώτισσες γυ- (Συνέχεια στη σελίδα 864)

«'Η θυσία της 'Ιφιγένειας. (Αντίγραφο από την περίφημη τοιχογραφία της Πομπηίας).

9.

(Συνέχεια)

Ο βάρβαρος μούγκρισε σά θεριό και χύθηκε να φύγει προς την ξέω-πορτα, όπου ήταν τὸ ἄλογο σελλωμένο και τὸν περιέμενε. Τὸ πλῆθος τὸ μαζε και τοῦ ἔκαμε τόπο νὰ περάσῃ· ὁ βάρβαρος τῶρα φώναζε τὸ ἄλλο, ἦταν ἔτοιμος νὰ πηδήξῃ, μὰ ὁ Γερδικκας κι' ὁ Κρατερὸς, μὲ γυνὴν σπαθιά, τὸν πρόφτασαν. Μὲ μιὰ σπαθιά ὁ Κρατερὸς τοῦ ἔσκισε στὰ δύο τὸ κεφάλι.

— Ἀφῆστέ τον! Ἀφῆστέ τον! φώναζε ὁ Ἀλέξανδρος. Δὲ φταίει αὐτός. Μὰ ἦταν ἀρνά· ὁ βάρβαρος γκρεμίστηκε γάμου και βρόντηξε στὶς πλάκες νεκρός.

Ὁ Ἀλέξανδρος κατέβηκε τὰ σκαλοπάτια τοῦ Παλατιοῦ, ἔφτασε στὴ μέση τῆς αὐλῆς, ζύγωσε τοὺς δύο Πέρσες, τὸν Ἀροίτη και τὸν Ἀρτάβαζο, ποὺ στέκουσαν κι' ἔκαναν τοὺς ἀδιάφορους. Ἔθεσε τὰ χέρια στοὺς ὤμους τοὺς.

— Πηγαίνετε, τοὺς εἶπε, φευγάτε! Εἰστε βάρβαροι και γι' αὐτὸ πολεμάτε μὲ τέτοια ἀνὰνδρα μέσα τοὺς ἔχθρους σας. Πηγαίνετε! Γυρίστε στὴν πατρίδα σας. Μιά μέρα, γρήγορα, θὰ συναντηθοῦμε στοὺς κήπους τῆς Περσίας, νὰ μετρηθοῦμε σὺν ἄντρες.

Στράφηκε στὸ πλῆθος.

— Κανένας νὰ μὴν τοὺς πειράξῃ! πρόσταξε.

Οἱ δύο Πέρσες, γλωμοί, ἀμίλητοι, γλίστρησαν ἀνάμεσα ἀπὸ τὸ λαὸ κι' ἔξαφανίστηκαν.

Κ ε φ. 14.

Σὰν ἀστραπὴ διαδόθηκε ἡ εἰδρὸς σὲ ὅλη τὴν πολιτεία.

— Λίγο ἔλειψε νὰ δολοφονήσουν τὸν Ἀλέξανδρο!

— Θυαίσε νὰ κάμουμε στοὺς Θεοὺς σὴν ὥστηκε!

— Καὶ ξέρετε ποῖος τὸν ἔσωσε; εἶπε ἓνας ἀξιωματικὸς στὸ πλῆθος ποὺ ἦταν συναννέμεν ἀπὸ τὸ Παλάτι.

— Ποῖος;

— Ἕνα παιδί. Ὁ γιὸς τοῦ γιατροῦ Φιλίππου.

— Ὁ Στέφανος! Ὁ Στέφανος! φώναξαν μερικοὶ ποὺ τὸν ἤξεραν.

Σὲ μιὰν ὥρα τ' ὄνομα τοῦ μικροῦ φίλου μας ἔγινε ἐνδοξο. Ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Ἑρμόλαος πῆγαιναν κι' ἔργουνταν και καμάρωναν· ἡ Ἀλκα ἔπεσε στὸ λαιμὸ τοῦ Στέφανου κι' ἔκλαιγε ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς.

Κι' ἡ μητέρα τοῦ Στέφανου, ἡ καλὴ Ἑλπινίκη, ἀγκάλιασε τὸ γιὸ τῆς.

— Παιδί μου, τοῦ εἶπε, ἐγὼ βύζαξα τὸν Ἀλέξανδρο και τὸν ἀναγκάσῃ σὺν παιδί μου. Νάσαι καλά ποὺ τὸν ἔσωσε!

Κι' ἄρχισε πάλι νὰ διηγᾶται τὰ θά-

ματα ποὺ ἔγιναν τὴ νύχτα ποὺ γεννήθηκε ὁ Ἀλέξανδρος: Ἕνα μεγάλο ἄστρο φάνηκε στὸν οὐρανὸ, τρεῖς ἀγγελιαφόροι ἦρθαν τὴν ἴδια στιγμή κι' ἔφεραν τρία καλά μαντάτα στὸ βασιλεῖα Φιλίππου:

Ὁ Στρατηγὸς Παρμενίων νίκησε τοὺς βαρβάρους Ἰλλυριοὺς· τὸ βασιλικὸ ἄλογο νίκησε στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες· ἡ Ὀλυμπιάδα γέννησε γιὸ.

Κι' ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἔφτασε εἰδρὸς ἀπὸ τὴν Μικρὰν Ἀσίαν: Τὴν ἴδια μέρα ποὺ γεννήθηκε ὁ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ναὸς τῆς Ἀστεύης, στὴν Ἐφεσο, κήκε σὺρριζα κι' οἱ ἱερεῖς βγήκαν ἔξω και φώναζαν:

— Σήμερα κάπου γεννήθηκε ἓνα παιδί ποὺ μιὰ μέρα θὰ γκρεμίσει και θὰ ξαναχτίσῃ τὴν Ἀσίαν!

Αὐτὰ ἔλεγε ἡ καλὴ Ἑλπινίκη και δὲ θὰ σταματοῦσε ἡ γλώσσα τῆς ἀνδὲ χτυποῦσε ἡ πόρτα δυνατά.

Στὸ κατώφλι πρόβαλε ἓνας ἀξιωματικὸς. Πίσω τοῦ ἦταν δοῦλος κρατοῦσε ἓνα μεγάλο δέμα.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἔδωσε ἓνα νράμμα στὴν κυρά Ἑλπινίκη, κι' ἀπῆλθε τὸ δέμα στὴν αὐλή:

— Ἀπὸ τὸ βασιλεῖα Ἀλέξανδρο, εἶπε, χαιρέτησε κι' ἔφυγε.

— Τί νᾶναι; Τί νᾶναι; ἔλεγε ἡ κυρά Ἑλπινίκη μὲ περιέργεια. Τί νᾶναι;

Ὁ Στέφανος ἀνοίξε πρῶτα τὴν ἐπιστολή· τὰ μάτια τοῦ εἶχαν βουρκώσει ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Στὴν ἀοχὴ δὲν μπορούσε τίποτα νὰ διαβάσῃ. Σιγὰ σιγὰ ὅμως ἄρχισε νὰ διακρίνῃ ἡ μητέρα τοῦ ἦταν μπροστὰ τοῦ και τὸν κοίταζε περήφανη:

— Διάβασε δυνατά, παιδί μου, ν' ἀκούσω κι' ἐγὼ! τοῦ εἶπε.

Ὁ Στέφανος διάβασε κι' ἡ φωνὴ ἔτρεμε:

«Ὁ Ἀλέξανδρος τοῦ Φιλίππου στὸν ἀδερφὸ τοῦ Στέφανου, τὸ γιὸ τοῦ γιατροῦ Φιλίππου και τῆς Ἑλπινίκης,

Χαίρε!

Ἀπὸ σήμερα σὲ διορίζω ἀκόλουθό μου. Θὰ κοιμᾶσαι στὸ παλάτι, κοντὰ

Ὁ βάρβαρος μὲ τὸ μοχαίρι στὸ χεῖρ μούγκρισε σά θεριό.

στὸ δωμάτιό μου και θάρχεσαι μαζί μου ὅπου κι' ἀν πηγαίνω, σὲ πόλεμο ἢ σὲ εἰρήνη. Φάνηκες ἔξυπνος και γενναῖος και τὸ ἀξίζεις.

Κι' ἀπόψε ἀμέσως σὲ καλῶ στὸ Παλάτι, στὸ συμπόσιο ποὺ θὰ δώσω στοὺς φίλους μου γιὰ τὴ διάσωσί μου.

Ἡ μητέρα ἀγκάλιασε τὸ γιὸ τῆς και τὰ κλάματά τῆς ἔτρεχαν.

— Γιατὶ κλαῖς, μητέρα; ρώτησε ὁ Στέφανος ἔξαφνισμένος.

— Δὲν ξέρω, παιδί μου, δὲν ξέρω, ἀποκρίθηκε ἡ ἀγαθὴ Ἑλπινίκη. Χαίρουμαι γιὰτὶ μπαίνεισὶ στὸ Παλάτι, ἀκόλουθος τοῦ βασιλοπούλου σας, τοῦ ἀγαπημένου Ἀλέξανδρου. Μὰ και λυποῦμαι γιὰτὶ δὲν θὰ κοιμᾶσαι πιά σπῆτι μας και θὰ σὲ χάσω.

Σφουγγίεζε τὰ κλάματά τῆς, ἔκαμε κουράγιο, προσπάθησε νὰ χαμογελάσῃ.

— Ἀνοίξε, παιδί μου, τώρα τὸ δέμα νὰ δοῦμε τί σοὺ στέλνει τὸ βασιλοπούλο.

Γρήγορα γρήγορα ἀνοίξε ὁ Στέφανος και τί νὰ δῇ! Μιά λαμπρὴ στολὴ βασιλικὴ ἀκόλουθου: Ἕνα μικρὸ σπαθί μ' ὀλόχρυση λαθὴ, μπρούτζινο σκαλισμένο θώρακα, ὡραῖες πέτσινες περικνημίδες, κόκκινα σαντάλια...

— Παιδί μου, παιδί μου, φώναζε ἡ καμμένη ἡ μητέρα κι' ἔκλαιγε ἀπὸ τὴ χαρὰ τῆς. Ὁ Θεὸς νὰ μὲ ἀλιώσῃ νὰ σὲ δῶ μιὰ μέρα και στρατηγὸ!

Ἡ πόρτα τῆς στιγμῆς ἔκλεινε ἀνοίξε και μπῆκε ὁ πατέρας τοῦ Στέφανου. Ἦταν σοβαρός, μὰ ἀν τὸν κοίταζες καλά θὰ διακρίνες στὸ πρόσωπό του μιὰ μεγάλη περηφάνεια ποὺ προσπαθοῦσε νὰ τὴν κρύψῃ.

Ἔβαλε τὸ χεῖρ ἀπάνω στὸ κεφάλι τοῦ γιου τοῦ, σὰ νὰ τὸν εὐλογοῦσε.

— Εἶμαι εὐχαριστήμενος μαζί σου, Στέφανε, εἶπε μ' ἐπίσημη φωνή.

— Πατέρα, φώναζε ὁ μικρός, ὁ Ἀλέξανδρος μ' ἔκανε ἀκόλουθό του!

— Τὸ ξέρω, ἀποκρίθηκε ὁ γιατρός· και ξέρω ἀκόμα πῶς σ' ἔχει καλέσει ἀπόψε στὸ συμπόσιο ποὺ δίνει στοὺς πιδ στενοὺς φίλους τοῦ. Καὶ γι' αὐτὸ ἦρθα νὰ σοὺ πῶ μερικὰ πράματα νὰ ξέρης, ἀν θές νὰ σὲ ἀγαποῦν και νὰ σὲ τιμῶν οἱ ἄνθρωποι.

— Σὲ ἀκούω, πατέρα, ψθύρισε ὁ Στέφανος συγκινημένος κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι.

— Πρῶτα πρῶτα σοὺ δίνω, ποδί μου, τούτῃ τὴ δὺσκολὴ συμβουλὴ: Ποτὲ νὰ μὴν εἰσαι εὐχαριστήμενος μὲ δὲτι κάνεις. Πάντα νὰ λές: «Δὲ φτάνει! Πρέπει ἀκόμα νὰ προσπαθῶ νὰ γίνω πιδ γενναῖος, πιδ καλός, πιδ τίμιος!» Νὰ μὴν κοιτάζης ποτὲ τὸν κατώτερό σου και νὰ λές: «Εἶμαι καλύτερος ἀπὸ αὐτόν» και νὰ ἐπαναπαύεσαι μὰ

— Κατάλαβα, πατέρα, ψιθύρισε ὁ Στέφανος.

—“Επειτα, εξακολούθησε ὁ Φίλιππος, σοῦ δίνω τούτη τὴ δεύτερη συμβουλή: Στους κατώτερους σου μὴ μὴν εἶσαι ἀγριος καὶ δεσποτικός· μὰ καλὸς καὶ πρᾶος. Στους ἀνώτερους σου μὴν εἶσαι περίφοβος ἢ κόλακας· μὰ ἀτρόμητος καὶ τίμιος. Νὰ μὴν ξεχνᾷς ποτέ, μπροστὰ σὲ κανένα, πῶς εἶσαι ἐλἐντος ἀνθρώπου.

— Καί μιὰ τρίτη συμβουλή. Στέφανε, εξακολούθησε ο Φίλιππος: Νά λές τήν ἀλήθεια, κ' ὅτι θέλει ὅς γινῇ! Νά μὴν καταδεχτῆς ποτέ νά τῆς ψεύσῃς. Ὅποιοι λέει ψεύματα εἶναι δούλοι. Ὅπως ἐλεύθεροι ἀνθρώποι, Στέφανε, λέει πάντοτε τὴν ἀλήθεια.

— Δὲν ἔχω τίποτ' ἄλλο νὰ σοῦ πῶ.
Αὐτὰ τὰ τρία φτάνουν. Καὶ τώρα πή-
γαινε νὰ ντυθῇς τὴ νέα στολή σου καὶ
τρέξε σὸ παλάτι. Ἔχε τὴν εὐχή μου
καὶ μὴν ξεχάσῃς ποτὲ τίς συμβουλές
ποῦ σοῦ ἔδωσα.

“Όταν βγήκε η μητέρα του ἐν τὸν γυνώσκει. Πῶς ἔλαμπε σὺν βασιλοῦπο-
λο ὁ ἀγαπημένος μικρὸς γυνόκας της!
Ὁ μπρούτζινος θώρακας, τὸ χρυσοῦ
σπαθάκι, τὰ κόκκινα σάνταλα, τὴ ὠ-
ραία πού τοῦ πήγαιναν! Ἡ μάνα του
τὸν ἀγκάλιασε, τὸν συνόδεψε ὡς τὴν
ἐξορτοα καὶ τὸν ὤλπισε.

К е ф. 15.

Ἰδὲ καὶ τὸν Ὀυρο, ἡ μή-
τρα τοῦ διαπύλου, πύλου ὁ
κόλπος τοῦ κοιλίου, σπασίαν, ἡ
ταὶ σπινθὲς ἀπὸ τοῦ σπινθίου, ἀπὸ
τὴν εὐδύσειαν. Καὶ τώρα ἔβλεπε τοι-
χογραφίαι γύρω του τοὺς ἥρωες ποὺ
ἀγαποῦσε. Τὸν Ὀδυσεῖα δὲν σκί-
ζε καὶ τὸ καράδι, τὸ τὸν ἔβλεπε ὅτι
φύγει στὴν Ἰθάκη καὶ βίβη τοὺς
ναῖκά του, τὴ φωνὴν ἡ Ἰθάκη δὲν
τοῦ φωνὴν τὸ σοφὸν τόξον καὶ σκοτώνει
τοὺς μυστήρες...

(Ἀπολογεῖς)

Τὰ «Χρονικά» τοῦ Μοριάς εἶναι τὰ περισυ-
 όθιστα κείμενα τοῦ 14ου αἰ. π.Χ., ἐκ τῶν ὧν
 περιγράφεται ἡ σταδιοδρομία τοῦ θρακικοῦ
 πριγκηπάτου τῆς Πελοποννήσου, τοῦ ὁποῖου,
 ὥπως εἶναι γνωστὸν, ἰδρύθη μετὰ τὴν Δ'
 Σταυροφορίαν.

Είναι όμως πολλές πολύ διαφωτιστικές
το Χρονικό διά των ερώσεων του Γεωργίου
πραγμάτις εἰς τὴν Παιδαγωγικὴν διὰ τὴν δια-
είσιν των εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀκοῇ δὲ
στοιχείων γλωσσικῶν ὀλίγη σημασία. Ἀν-
χει, βέβαια, πολὺ ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τοῦ
παντικυώτερον βιβλίου τῆς νῆας μας γλῶ-
σσας θίγει δ. κ. Μ. Τριανταφυλλίδης
δὲς, ὅπως ἐκ τῆς ἐκείνης τῆς ἀπορίας
καὶ ἐκ τῆς ἐκείνης τῆς ἀπορίας τῆς
ἀλλοιῶν τοῦ γλωσσικοῦ μας πλοῦτος,
εἶναι πολυτιμὴν ἀποκτῆμα διὰ τὴν μελέτην
τῆς ἱστορίας καὶ τῆς γλώσσας.

[illegible]

Θα ήθελα να ξεκινήσω να παρουσιάσω μερικά από τα έργα, τα οποία έχουν γίνει, τα τελευταία χρόνια, στην Ελλάδα της Κόστας γης, το «Βιβλίο της Κουζίνας» Δυστο-

Ὁ δούτης τῆς Καρυαίνης δὲ ἔλαβε

διακοσίους εἶχσιν πεζοὺς. ὅλους ἀρμα-
τωμένους.

[illegible]

Αν δεν απαιτούμε όμως, τούτο θα είναι
καί άλλος, δη ή Ιστορία της Ελλάς.
Ο συγγραφέας όμως τίς είναι και οι λόγοι
που τον οδήγησαν να γράψει αυτό το βιβλίο
που είναι η ιστορία της Ελλάς από την
πρώτη στιγμή της εμφάνισης της ως
την εποχή που διαιωνισόθηκε. Ο κ. Μάγερ παραθέ-
τει αρκετά ανέκδοτα, είναι όμως μάλλον τε-
τριμμένα και τα περισσότερα δεν θα ήξε-
ραν να μηνιστευθούν. Ή άγασή του όμως
πρόσθεσε μείλει και άζειζε να σηματοθέη ότι
και αυτά άκούηη τα τριμμένα ανέκδοτα ή
ποκτούν άποψών ζωη ή χωρίς είς τα ρυσούδη
και βροστούη βρος τος α. Μ. 19

[illegible]

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

Ἄν ἡ Σῦρος εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῶν Κυκλάδων, ὀνομαστή γιὰ τὴν ἀρχαία ἱστορία τῆς ὅσο καὶ γιὰ τὴν σύγχρονη μεγάλη της ζωῇ, μὲ τὸ σημαντικό ἐμπορικό λιμάνι της στὴ Μεσόγειο θάλασσα, μὲ τὶς μεγαλόπρεπες ἐκκλησίες της, τὰ ἐπιθλητικά μέγαρα καὶ τὰ δημόσια κτίριά της, μὲ τὸν πλοῦσιο καὶ ἀρχοντικό της κόσμο καὶ τὶς θαυμαστὲς της ἐξοχές, ἡ γειτόνισά της ἡ Τήνος εἶναι ὀνομαστή γιὰ τὴ μεγάλη καὶ φεγγόβολη κορῶνα ποῦ φορεῖ, κι' ὅπου μὲ ὁλόχρυσά γράμματα εἶναι χαράγμενος ὁ περίδοξος τίτλος «Νηοὶ τῆς Παναγίας».

Παντοῦ καὶ πάντα ἡ χριστιανικὴ πίστις καὶ ἡ λατρεία πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Χριστοῦ ἐκδηλώθηκε καὶ δὲν παύει νὰ ἐκδηλώνεται μὲ τὴν ἴδια ψυχικὴ θέρμη, μὲ τὴν ἴδια βαθύτατη συγκίνησι. Ἡ Παναγία ὅμως λατρεύεται ἀκόμη περισσότερο στὰ ἑλληνικά νησιά ὡς προστάτις μαζὶ καὶ τῶν θαλασσινῶν, ὅπως καὶ ὁ Ἅγιος Νικόλαος, ἰδίως δὲ στὶς Κυκλάδες.

Ἡ μία καὶ μεγάλη Παρηγορήτρα, ὁ φάρος τῆς πίστεως καὶ τῆς σωτηρίας τῶν Χριστιανῶν, ὑπὸ διάφορες ὀνομασίες λατρεύεται στὶς Κυκλάδες, Εὐαγγελίστρια στὴν Τήνο, Τουρλιανή στὴ Μόκονο, Καταπυλιανὴ στὴν Πάρο, Παλάχρατος στὴν Ἀνδρο, Κανάλα στὴν Κύθνο, Καστριανὴ στὴν Κέα, Χρυσοβώτισσα στὴν Ἀμοργό κλπ.

Μόλις τὸ βαπτήρι ἀντανέψῃ ἀπὸ τ' ἀνοιχτά τὴν Τήνο, ἀπάνω ἀπ' ὅλα τὰ σπίτια τῆς πολιτείας βλέπομε νὰ στέκῃ κυρίαρχος ὁ ἐπιθλητικὸς ναὸς τῆς Μεγαλόχαρης. Πίσω του ὀρθώνονται λόφοι καὶ βουνὰ μὲ ἀνάμεσά τους τὴν κορφή τοῦ Ἐξώμπουργκου, ὅπου παλαιότερα ἦταν γτισμένο ἓνα βενετσιάνικο κάστρο. Σ' ἓναν ἀπὸ τοὺς ψηλότερους λόφους γράφεται σάν ὁλόλευκη ἀποφωλητὴ, τὸ παμπάλαιο γυναικεῖο μοναστήρι, σεμνὸ καταφύγιο γαλήνης καὶ προσευχῆς.

Τὰ βουνὰ τῆς Τήνου εἶναι ὅλα γυμνά ἀπὸ πρασινάδα, ἀλλὰ ὄχι καὶ γι' αὐτὸ ἀνταίσθητικά. Ἐχουν ὠραίες καὶ μαλακές καρπύλες. Τὴ μονοτονία τους διακόπτουν τὰ γραφικὰ κάτασπρα χωριουδάκια.

Ἡ ξερὰ τὰ τῶν βουνῶν τῆς Τήνου προέρχεται ἀπὸ τοὺς φοβεροὺς ἀνέμους ποῦ δέρνουν τὸ νησί ἀπὸ παντοῦ καὶ ποῦ γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ πουθενὰ νὰ βλαστήσῃ δέντρο ἢ φυτὸ, ἐκτός ἀπὸ δύο ἢ τρία χωριά τῆς ὑπὸ νημέα. Τὸ πρὸ ψηλὸ βουνὸ τῆς Τήνου λέγεται Τοικνιάς.

Κατὰ τὴ μυθολογία ἐκεῖ ἀπάνω κατοικοῦσε ὁ θεὸς τῶν ἀνέμων, ὁ Αἰόλος. Ὅταν ὁ Ἡρακλῆς ἐσκότωσε τοὺς δύο γιουὺς τοῦ Βοριά, τὸ Ζήτι καὶ τὸν Κάλας, λέει ἀκόμα ὁ μῦθος ὅτι τοὺς ἔθαψαν ἀπάνω στὸν Τοικνιά κι' ἔθαλαν ἀπάνω στὸν τάφο τους μὴ κολῶνα ποῦ διαρκῶς ἐκινιῶταν ἀπὸ τὸ βόγγο καὶ τὴ μανία τοῦ πατέρα τους.

Ἀπὸ τὰ παλαιότερα χρόνια ἡ Τήνος ἦταν ὀνομαστή τόσο γιατί εἶχε μεγάλα λιμάνια, ἀπ' ὅπου ἔδραζαν τὰ περίφημα πράσινα μάρμαρα, ὅσο

καὶ γιὰ τὸν περίφημο ναὸ τοῦ Ποσειδῶνος.

Τώρα τόπος λατρείας καὶ θεραπείας εἶναι ὁ ιερὸς ναὸς τῆς Εὐαγγελίστριας, ποῦ συγκεντρώνει δυὸ φορές τὸ χρόνο, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τῆς Κοιμήσεως, χιλιάδες τοὺς πιστοὺς ἀπὸ τὰ περὰ τῆς γῆς, ποῦ ἔρχονται μὲ βαθύτατὴ εὐλαβεία νὰ προσκυνήσουν τὴ Μεγαλόχαρη καὶ νὰ ζητήσουν τὴ βοήθειά της.

Ἀς δοῦμε τώρα πῶς ἐχτίστηκε ὁ μέγιστος αὐτὸς ναός.

Τὸ μέρος αὐτοῦ παλαιὰ ἦταν ἓνας ἀγρός κυπιοῦ χωρικοῦ ποῦ τὸν ἐλεγαν Δοξάρᾱ. Ἀπὸ καιροῦ φανερωνότανε, στὸν ὕπνῳ ἐνὸς γέρου κηπουροῦ Πολυζῶη καὶ μᾶς καλογρηᾶς Πελαγίας, ἡ Παναγία κι' ὅλο τοὺς ἔλεγε ὅτι σ' αὐτὸ τὸν ἀγρὸ ἦταν ἡ εἰκόνα της. Ὅτι ἔπρεπε νὰ σκάψουν νὰ τὴν εὑρουν καὶ νὰ τῆς χτίσουν ἐκεῖ μὴ ἐκκλησίαν. Μὲ τὰ πολλά, ἀφοῦ ἔσκαψαν κάμποσες ἡμέρες, ἡ εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἦρθε στὸ φῶς, στὶς 30 τοῦ Γενάρη 1823. Ὅλες οἱ Κυκλάδες ξεσηκώθηκαν κι' ἔτρεξαν νὰ τὴν προσκυνήσουν. Μεγάλες δωρεὲς ἀρχισαν νὰ γίνονται τότε γιὰ τὴν ἀνεγερσὶ τοῦ ναοῦ. Λιτατεῖς καὶ προσευχῆς ἀκούονταν κάθε μέρα καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα ἡ Παναγία ἔκανε θαύματα τὸ ἔν' ἀπάνω σ' ἄλλο. Τυχοὶ, εἶδαν τὸ φῶς τους, παρανοήτοι βρήκαν τὴν ὑγείαν τους, τρελλοὶ τὸ λογικὸ τους. Στὴ θεοὶ ὅπου βρέθηκε ἡ εἰκόνα ἔτρεχε ἀγίασμα, ὅπως καὶ τώρα ἐξακολουθεῖ νὰ τρέχῃ. Ἐκεῖ ἔγινε ἡ πρώτη ἐκκλησία μὲ τὸ βαπτιστήρι, ὅπου μέσα σὲ μαρμάρινη κολυβήθρα ἐβαπτίζονταν ὄχι μόνον χριστιανοὶ ἀλλὰ καὶ ἀλλόθρησκοι. Μὲ τὰ χρόνια ἡ ἐκκλησία ἔγινε θεώρατη μέσα στὸν ἀπλόχωρο περίβολό της ποῦ τὸν περικλείουν ἡ σειρὲς τῶν ἀμέτρητων κελλιῶν, οἱ βιβλιοθήκες, τὰ σκευοφυλάκια, τὸ μουσεῖο τῶν Τηνίων καλλιτεχνῶν.

Στὸν κύριο ναὸ ἀνεβαίνουμε ἀπὸ δύο μεγαλόπρεπες μαρμαρίνες σκάλες, κι' ἀφοῦ βρεθοῦμε σὲ μὴ ἀπέραντη τάρασσα μὲ ἀνοιχτὲς καμάρες, μπαίνουμε στὴν ἐκκλησίαν. Στ' ἀριστερά μας λαμποκοπᾶει ἡ θαυμα-

τουργὴ εἰκόνα τῆς Θεοτόκου. Ἀσπάζεται ἀπὸ τὴν πλησῶρα τῶν ἀμέτρητων χρυσαφικῶν, ἀπὸ τὶς διαμαντοπέτρες, τὰ μαργαριτάρια, τὰ πολυτίμα κάθε χρώματος πετραδιά ποῦ τὶς ἔχουν ἀφ'ερῶσει οἱ εὐλαβικὲς ψυχὲς τῶν χριστιανῶν. Ἐκεῖνο ποῦ προσε-νεῖ ἀληθινὰ μὴ συναρπαστικὴ ἐντύπωσι εἶναι τοῦτο:

Ἀνάμεσ' ἀπὸ τὶς βαρεῖες μαρμάρινες κολῶνες, τοὺς θόλους καὶ τὶς ἀψίδες τῆς ἐκκλησίας εἶναι δεμένες πολλὲς ἀλυσίδες ἀπ' ὅπου κρέμονται ἀμέτρητα ἀφιερώματα, μικρά καὶ μεγάλα καντήλια, μὲ καράβια, βάρκες, βαπόρια, χρυσὰ καὶ ἀσημένια κρεμασμένα κάτω ἀπὸ κάθε καντήλι, σχηματίζοντας ἓνα δολόκληρο δάσος ἀστραφτερὸ ἀπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μας. Κρέμονται ἀκόμα καὶ σπίτια καὶ ζῶα καὶ ἀνθρωποὶ, ἀλλὰ κυριαρχοῦν τὰ πλεούμενα. Μέσα στὶς ἀναλαμπές τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, τῶν ἀναμμένων λαμπάδων καὶ τῶν καντηλιῶν, ὅλ' αὐτὰ τὰ ἀφιερώματα γεμίζουν μὲ μὴ ἐκτυφλωτικὴ λάμψι τὸ ἐσωτερικὸ τῆς ἐκκλησίας. Σ' ἔν' ἀπ' αὐτὰ τὰ καντήλια κρέμεται κι' ἓνα χρυσὸ ψαράκι. Καθὼς μοῦ διηγοῦνται, αὐτὸ τὸ ψάρι, στὸ φυσικὸ του βέβαιον μεγάλο, ἔσωσε ἀπὸ ναυαγίῳ δολόκληρο καράβι. Ἀπὸ χτύπημα σὲ βράχο σχηματίστηκε μὴ τρύπα στὸ σκάφος. Τὰ νερά ἔμπαιναν στὸ ἀμπάρι κι' οἱ ναῦτες δὲν μπορούσαν νὰ τὰ σταματήσουν. Ὁ καπετάνιος ἐπικατέστηκε τότε τὴ Μεγαλόχαρη. Τὰ νερά σταμάτησαν ἀμέσως. Τί εἶχε συμβῇ; Ἐνα μεγάλο ψάρι εἶχε σφηνωθῇ στὴν τρύπα τοῦ καραβιοῦ. Ἐτοί ἡ Παναγία ἔκανε τὸ θαῦμα της. Αὐτὸ δὲν εἶναι παραμῦθι, ἀλλὰ ζωντανὴ ἀλήθεια. Ὅπως ζωντανὲς ἀλήθειες εἶναι τόσα καὶ τόσα ἄλλα θαύματα ποῦ θὰ ἤθελε κανεὶς τόμους δολόκληρους νὰ γράφῃ γιὰ νὰ τὰ διηγῇ. Ἀς ποῦμε μόνον ἀκόμη καὶ τὸ θαῦμα ποῦγινε σ' ἓναν Τοῦρκο χιλιάρχο, Μουσταφᾶ Ἀγᾶ, ποῦ ἦταν ἀπὸ χρόνια παράλυτος. Ἦρθε στὴν Τήνο, προσκύνῃ μὲ πίστι τὴ Βαγγελίστρια κι' ἀμέσως ἐγιατρεύτηκε. Γιὰ δεῖγμα τῆς ἐγγνωμοσύνης του ἔστησε στὸν περίβολο τῆς ἐκκλησίας ἓνα μεγαλόπρεπὸ σκαλιστὸ μαρμάρينو συντριβάνι, ὅπου γίνονται ἀπὸ τότε οἱ ἀνὰ ἄνδρες Ἀγίασμοι καὶ τοῦ σπ. κ. τα. ὁπότε ὁ κ. κ. τῶν προσκυνητῶν καὶ τοῦ θαύματος. Ἀθήνα Γαρσοῦλη

Γενικὴ ἀπομνημονεύσις τῆς Τήνου. Σχέδιον Ἀθ. Γαρσοῦλη.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (14ης 'Απριλίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ καὶ φέρει αὐτοὺς εἰς τὰ ἱεροσόφια καὶ λέγει αὐτοῖς ὅτι ἰδοὺ ἀποστέλλω ὑμᾶς ἱεροσόφους καὶ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου περιβήσεται, τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἔμπαινον αὐτὸν καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἑμπαύσουσιν αὐτὸν καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης οἱ υἱοὶ Ζαβεδαίου λέγοντες Δέσποτα σκέπε, θέλομεν ἵσα ὅς εἰς αὐτὴν πόλιν πορεύεσθαι. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς τί θέτετε ποιεῖν, μέγα μὲν. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ ὅς ἡμεῖς οὐκ ἐκ δόξης σου καὶ εἰς ἐξ ἐκείνων τοῦ καθίστασθαι ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ οἰδετέ τι αὐτῶν. Δυνάσθε πίνειν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίστετε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι τὸ δὲ καθύστε, ἐκ δόξης μου καὶ ἐξ ἐκείνων οὐκ ἔστι ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς οἰδετέ ὅτι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς κατακρατοῦσιν αὐτοὺς καὶ οἱ μιστολοῖ, αὐτοὺς κατακυριεύουσιν αὐτῶν ὡς ἐστὶν ἐν τῇ γῇ, ἀλλ' ἐγὼ οὐ θέλω τοιοῦτος εἶναι, ἐστὶν ἐμὸν διακονεῖν, καὶ ὅς ἂν θέλῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐστὶν πάντων δοῦλος, καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆσαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Μετὰ τὴν περίκτοπὴν τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Μάρκου τοῦ βλῆτομεν ἀνέναντι, μὲν λέγει τὴν ἐξέδωσιν ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ ὄντος διὰ τὴν τελειότητα αὐτοῦ τοῦ σταυρικοῦ τοῦ θανάτου ἐπὶ τῇ γῇ, καὶ τὴν θά τὸν σπῆναι καὶ πόσα βάσανα ῥύκεται.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς οὐκ οἰδετέ τι αὐτῶν. Δυνάσθε πίνειν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι. Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ δυνάμεθα. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίστετε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι τὸ δὲ καθύστε, ἐκ δόξης μου καὶ ἐξ ἐκείνων οὐκ ἔστι ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς οἰδετέ ὅτι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς κατακρατοῦσιν αὐτοὺς καὶ οἱ μιστολοῖ, αὐτοὺς κατακυριεύουσιν αὐτῶν ὡς ἐστὶν ἐν τῇ γῇ, ἀλλ' ἐγὼ οὐ θέλω τοιοῦτος εἶναι, ἐστὶν ἐμὸν διακονεῖν, καὶ ὅς ἂν θέλῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ἐστὶν πάντων δοῦλος, καὶ γὰρ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονῆσαι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Ἄρα οὖν ὁ Θεὸς ἀνέναντι μὲς αὐτῶν τὴν ἀπορεύμεν, τοῦ τοῦ αὐτοῦ συμβουλεύειν τὴν ἐκείνου τὴν προφύγειν ἀπ' τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ζῶντα ἔργα καλὰ καὶ ἀγάπῃ. Πολλὴς φορὴς ὁ Θεὸς δοκάζει αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν τιμὴν ὄντων ζῶν, ἀλλὰ τὴν τελειότητα καὶ αἰώνιον καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ εἰς τὴν μετὰ τὴν θάνατον ζῶν. Τότε θὰ λάβουν τὸν ἀντίστοιχον τῆς δόξης στέφανον.

Ἄρα οὖν ὁ Θεὸς ἀνέναντι μὲς αὐτῶν τὴν ἀπορεύμεν, τοῦ τοῦ αὐτοῦ συμβουλεύειν τὴν ἐκείνου τὴν προφύγειν ἀπ' τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ζῶντα ἔργα καλὰ καὶ ἀγάπῃ. Πολλὴς φορὴς ὁ Θεὸς δοκάζει αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν τιμὴν ὄντων ζῶν, ἀλλὰ τὴν τελειότητα καὶ αἰώνιον καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ εἰς τὴν μετὰ τὴν θάνατον ζῶν. Τότε θὰ λάβουν τὸν ἀντίστοιχον τῆς δόξης στέφανον.

Ἄρα οὖν ὁ Θεὸς ἀνέναντι μὲς αὐτῶν τὴν ἀπορεύμεν, τοῦ τοῦ αὐτοῦ συμβουλεύειν τὴν ἐκείνου τὴν προφύγειν ἀπ' τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ζῶντα ἔργα καλὰ καὶ ἀγάπῃ. Πολλὴς φορὴς ὁ Θεὸς δοκάζει αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν τιμὴν ὄντων ζῶν, ἀλλὰ τὴν τελειότητα καὶ αἰώνιον καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ εἰς τὴν μετὰ τὴν θάνατον ζῶν. Τότε θὰ λάβουν τὸν ἀντίστοιχον τῆς δόξης στέφανον.

Ἄρα οὖν ὁ Θεὸς ἀνέναντι μὲς αὐτῶν τὴν ἀπορεύμεν, τοῦ τοῦ αὐτοῦ συμβουλεύειν τὴν ἐκείνου τὴν προφύγειν ἀπ' τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ζῶντα ἔργα καλὰ καὶ ἀγάπῃ. Πολλὴς φορὴς ὁ Θεὸς δοκάζει αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν τιμὴν ὄντων ζῶν, ἀλλὰ τὴν τελειότητα καὶ αἰώνιον καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ εἰς τὴν μετὰ τὴν θάνατον ζῶν. Τότε θὰ λάβουν τὸν ἀντίστοιχον τῆς δόξης στέφανον.

ἀγίας τοῦ ἐκτελέσαι.

Ο ΕΘΝΟΜΑΡΙΤΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Στὴς 10 'Απριλίου, κάθε χρόνο, ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴ μνήμην τοῦ ἐθνομάρτυρος Πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε'. Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος εἶναι τὸ πρῶτο μεγάλο θῆμα, ποὺ προσέφερε τὸ μαρτυρικό αἷμά του γιὰ τὴν καθαγιασμένην Ἀγῶνα τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Ὅταν ἐξέσπασε ἡ ἐπανάστασις στὴς ἡγεμονίες, εἶναι γνωστὸ πόσο ἐξαρτήθηκε ὁ Σουλτάνος καὶ πόσο ἀνίσταται τὰ πνεύματα τοῦ ὄχλου στὴν Κωνσταντινούπολη.

Ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος εἶχε ἀντιμετώπιζε τὴν ἐκείνη τὴν κατάσταση. Ἦταν περὶ δύο χρόνια ἀπὸ βέβαιος γιὰ τὴν τύχη ποὺ τὸν περίμενε. Οὐτε σκέψις διώκει γιὰ τὴν φύγην δὲν πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ του. Λίγο καιρὸ νωρίτερα ὁ Ὑψηλάντης κ' ὁ Ζωσιμάς, προνοοῦντες γιὰ τὴν ἀσφάλεια τοῦ Πατριάρχου, εἶχαν στείλει μὲ τὸν Παπαρρηγόπουλο 20 χιλιάδες ρούβλια, κ' ἐδώσαν ἐντολὴ νὰ ναυλωθῇ ἕνα πλοῖο καὶ νὰ ναι ἐτοιμοὶ γιὰ ἀναχώρησι. Τὸ πλοῖο θὰ ἦταν ἀποκλειστικῶς

στὴν διάθεσιν τοῦ Πατριάρχου, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιήσει σὲ πρώτη ἀνάγκη.

Ὁ Πατριάρχης διώκει ἀρνήθηκε τότε καὶ γρήματι καὶ πλοῖο. Καὶ ἀπήντησε: — Περὶ μὲν τῆς συντηρήσεώς μου οὐδέποτε ἐλαβὰ ἢ θὰ λάβω ἀνάγκην γρημάτων. Περὶ δὲ τῆς ζωῆς μου οὐδέποτε ἐφοβήθη.

Σὲ λίγες μέρες ἦσαν Κυριακὴ τῶν Βαίων. Πολλοὶ Ἕλληνες προύχοντες εἶχαν συγκεντρωθῇ στὰ Πατριαρχεῖα. Ἐβλεπαν τὸν ἀνίστασθαι τῶν πνευματῶν στὴν Πόλιν, κ' ἀνησυχούσαν γιὰ τὴ ζωὴ τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ ἔθνους. Ὁ δὲ Πατριάρχης ἀνέστη καὶ εἶπεν: — Ἐκείνος ἀρνήθηκε πάλιν. Τὴν ἀπάντησίν του τὴν διέδοξε ὁ λαὸς.

Ἄρα οὖν ὁ Θεὸς ἀνέναντι μὲς αὐτῶν τὴν ἀπορεύμεν, τοῦ τοῦ αὐτοῦ συμβουλεύειν τὴν ἐκείνου τὴν προφύγειν ἀπ' τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ζῶντα ἔργα καλὰ καὶ ἀγάπῃ. Πολλὴς φορὴς ὁ Θεὸς δοκάζει αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν τιμὴν ὄντων ζῶν, ἀλλὰ τὴν τελειότητα καὶ αἰώνιον καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ εἰς τὴν μετὰ τὴν θάνατον ζῶν. Τότε θὰ λάβουν τὸν ἀντίστοιχον τῆς δόξης στέφανον.

Ἄρα οὖν ὁ Θεὸς ἀνέναντι μὲς αὐτῶν τὴν ἀπορεύμεν, τοῦ τοῦ αὐτοῦ συμβουλεύειν τὴν ἐκείνου τὴν προφύγειν ἀπ' τοῦ Θεοῦ. Ἀλλὰ τὴν ζῶντα ἔργα καλὰ καὶ ἀγάπῃ. Πολλὴς φορὴς ὁ Θεὸς δοκάζει αὐτοὺς καὶ εἰς τὴν τιμὴν ὄντων ζῶν, ἀλλὰ τὴν τελειότητα καὶ αἰώνιον καὶ τὴν ἀποκρίσιν αὐτοῦ εἰς τὴν μετὰ τὴν θάνατον ζῶν. Τότε θὰ λάβουν τὸν ἀντίστοιχον τῆς δόξης στέφανον.

κοῦ ἐκεῖ πῶς οἱ δῆμοι κατακρεουργοῦν τὸν γηγενῆ λαόν; Ὁχι! Διὰ τοῦτο εἶναι Πατριάρχης. Διὰ νὰ σώσω τὸ ἔθνος μου. Ὁχι διὰ νὰ ἐξολοθρευθῇ ἐξ αἰτίας μου διὰ χειρὸς τῶν γενιτοράων. Ὁ θάνατός μου θὰ ὠφελήσῃ περισσότερο παρά ἡ ζωὴ μου... Ὁ Ἕλληνας, οἱ ἄνδρες τῆς

ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

Πόλεως. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες τῆς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

Πόλεως. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες τῆς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

ἀζεται πάνω στὸ βωμὸ τῶν μεγάλων ἱδανικῶν, καὶ νὰ γίνεταί σύμβολο καὶ ἀργηγὸς καὶ ποδηγέτης λαοῦ. Ὑστερα ἀπὸ μὲν βδομάδα, τὴν ἡμέρα τῆς Ἀναστάσεως, τὸ σῶμα τοῦ ἐκρεμίσαντος ἀπηνυχνομένου, ὑβρισμένου, στὴν κεντρικὴ πόλιν τῶν

ἡμερῶν, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

Πόλεως. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες τῆς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

Πόλεως. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες τῆς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

Πόλεως. Ἀλλὰ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, οἱ ἄνδρες τῆς ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἦσαν ὡς ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον, ὁποῖόν τι. Νὰ ἔχετε ὑπομονήν, διότι ὁποῖόν τι καὶ ἂν μοῦ συμβῇ. Σήμερα—Κυριακὴ τῶν Βαίων—

μετὰ τισὶς ἡμέρας ἴσως τὰ ὑάρια θὰ ὀφείνῃς εὐαῖς... Ἀς μὴ γίνῃ ἡ χλεύη τῶν Τούρκων. Δὲν θὰ ἀνεγθῶ νὰ περνώ ἀπὸ τοὺς δρόμους τῆς

Α. Ι. Γκιόλας

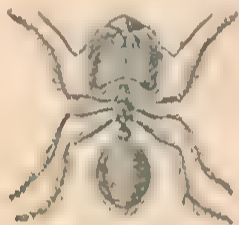

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Μιά μικρή ακρίδα κύριος οίδε από ποιο περιστατικό της ζωής της σκατεμένη, κοιτάει χάμω στην αλλη, ανάμεσα στα χορταράκια. Δεν είναι ψόφια, κουνάει αρκετά ζωηρά τα μουστάκια της, σείει και τα πόδια λίγο. Μόνο πώς δεν μπορεί να πηδάει και να φύγει.

Λίγο να κοιτάξουμε δυο τρία μέτρα γύρω στην τρύπα της μερυγκοφωλιάς, θα ιδούμε το ξεμοναχισμένο μερυγκάκι να τριγυρινά προς κάποια διεύθυνση και να άνηχνεψή τον τόπο. Παίρνουμε την άνηπρη ακρίδα προσεχτικά και την αφήνουμε κάπου

Μύρμηξ στρατιώτης

έκεϊ κοντά του. "Αρκετά κοντά του πρέπει να την αφήσουμε, γιατί τα μερυγκάκια είναι πάρα πολύ κοντόφθαλμα, — λίγα δάχτυλα μακριά τους να είναι το αντικείμενο δεν το ξεχωρίζουν.

Μιά δυο βόλτες αποδώ αποκεί ο άνηχνεψτής κι' αντίλαμβάνεται κάποτε το κοιτάμενο θηρίδι, που ίσως να ακούη από μικρή απόστασι και τη μυρουδιά του. Σιμώνει κάμποσο, σιμώνει ακόμα περισσότερο, κουνάει με νευρικήτητα τις κεραίες του και προσπαθεί να αντιληφθί τι τρέχει. Νά το φοβάται τάχατε; "Οχι" καθόλου. Τό μεγαλύτεριο αυτό για τ'ό μπόι του μερυγκιού, αφήνει το μικροσκοπικό ξανθό μερυγκάκι έντελως άσυγκίνητο. "Ο μόνος του φόβος είναι πώς άμα κάμη να τ'ό πιάση, αυτό θα δώση μία φοδερή σαλιτιά και θα χαθί από τ'ό πρόσωπο της γής. Τούχει συμβή σωρο φορές αυτό τ'ό περιστατικό και ξέρει. Για να δοκιμάσουμε όμως.

Σιμώνει τώρα με προσοχή πολύ κοντά, διαλέγει κάποιο πόδι του θηριού βολικό, τ'ό βουτάει ξαφνικά και τ'ό σφίγγει στα δόντια του, ένω μαζί κοιτάζει πώς να στερεωθί καλύτερα χάμου, να μην τ'ό άνασηκώση στόν άέρα και τ'ό τινάξη. "Αλλά κι' αυτό γίνεται. "Η ακρίδα άκούει κάποιαν ένόχλησι έκεϊ στό πόδι της, τ'ό άνασηκώνει και τ'ό τινάξει μία, άλλά ποί! Δέκα φορές να τ'ό τινάξη, τ'ό μερυγκάκι δεν παραιτάει τη λασή που έκαμε. "Επιμένει έκεϊ και ίσως λείι μέσα του κάνοντας και τ'ό ίδιο κουράγιο: «Μωρέ έννοια σου, σπάνει πού δέ μου πηδάς» τώρα θα σ'ε συγυρίσω έγώ».

Και δέ περνάει πολύ κι' άρχίζει και τραβάει. Σέρνει με δλη του τη δύναμι, τεζέρνεται και βάνει δλα του τ'ά δυνατά, όμως η ακρίδα δεν είναι ψόφια να τήν κάνης δ,τι θές, είναι ζωντανή ακόμα, και τ'ά πόδια της έχουν γερούς γάντζους να γαντζώνουνε χάμου.

Και πάλι καταλαθαίνει τι του γίνεται ο κυνηγός μας. Λασκάρει λιγάκι τ'ό τράβηγμα, παρατάει λιγάκι τήν λαβή, — κοιτάζει να ιδή αν θα κάμη να φύγει τ'ό θεώρατο κυνήγι.

"Οχι! έκεϊ στέκεται. Γυρίζει κι' αυτό τ'ά μπρός πίσω και τ'ό βάνει στά πόδια. Δρόμο όλοταχώς για ένίσχυσι.

"Αν έχουμε τώρα τα μέσα να τ'ό διαπιστώσουμε, θα ιδούμε ότι τ'ό μερυγκάκι, τρέχοντας με δλα του τ'ά δυνατά για τη φωλιά, αφήνει στή γραμμή που περνάει ένα ντορό, μία δυνατή μυρουδιά που βγάνει αδιόρατα η κοιλιά του, και που θα χρησιμέψη για δρόμος του γυρισμού στό μεγάλο θήραμα. Φτάνει στή φωλιά, παραμερίζει τ'ους σκοπούς και μπαίνει μέσα, κι' ίσαμε πού να μπή να σου κιάσας και βγαίνει άράδα μ'άλλα, έφτά, όγτώ, δέκα στή σειρά, όλόκληρο απόσπασμα. Πότε πρόφταζε και σώναζε και συνεννοήθηκε;

Σ'ε λίγο τ'ό απόσπασμα τραβάει τήν άνηπρη ακρίδα από κάθε ποδάρι κι'

Μύρμηκας έργατης

άκρη της. Αύτη όμως βαστάει, έλια ζωντανή ακόμη και κρατιέται άσειστη. "Αντε όλοι μαζί κάμποσες προσπάθειες. Και σάν πάλι δέ γίνεται τίποτα, τ'ά παρατάει πάλι ένα τους, μονάχο η και μ'άλλο παρέα και τρέχει για τη φωλιά. Νέο μήνυμα, νέες βιασύνες και νέο απόσπασμα για ένίσχυσι.

Στό τέλος — οι ένισχύσεις που θα χρειασθούν θα ρθούν — ο μισοζώντανος όγκος της ακρίδας θ' άρχισή να σέρνεται θριαμβευτικά κατά τη φωλιά. "Όλοι δεν είναι έξ' ίσου άξιοι στό τράβηγμα, όπως και όλων τ'ό μυαλό δεν κόβει τ'ό ίδιο, κι' άρκετοί φέρουν περισσότερο έμπόδιο, παρό πού βοηθούνε. Οι ίκανοί όμως υπερισχύουν και — πότε γοργά γοργά και με συντονισμό, πότε με στάσεις και έμπόδια — τ'ό έγκαταλειμμένο πιά στή μοίρα του μεγαλύτεριο σέρνεται έπί τήν σφαγήν.

"Ας παρεμβάλουμε όμως εμείς ένα έμπόδιο, πού άλλως τε παρουσιάζεται συχνότατα και μόνο του με τόν ένα η με τόν άλλο τρόπο και χωρίς τήν έπέμβασί μας. Με μία καρφίτσα καρφώνουμε προσεχτικά στό χώμα μάν άκρη του άναίσθητου φτερού της ακρίδας. "Η δλη πομπή σταματάει απότομα κι' όλες οι χίλιες προσπάθειες της στρατιάς, στέκει αδύνατο να τήν κάμουν να ξανακινήση. Οι άρχηγοί φέρουνε βόλτα, έξετάζουν τ'ά πάντα, τίποτα. Δέ γίνεται έτσι δουλειά, χοειάζονται τα μεγάλα μέσα. Δυο τρεις τα παρατούνε πάλι και δρόμο για τη φωλιά. Δεν πάνε πιά για συνηθισμένη ένίσχυσι τώρα. "Από τήν τρύπα της φωλιάς βλέπουμε τώρα και ξεπροβάλλουνε, γυαλιστεροί γυαλιστεροί και πυροκόκκινοι πέντε, έξη, έφτά «κεφαλάδες». Τά μεγάλα μέσα. Οι άλλοι τ'ους συνοδεύουν από κοντά, γιατί αυτοί ούτε να βρουν τ'ό δρόμο δεν είναι άξιοι μόνοι τους. Μόλις τ'ους πάνε όμως στό μισοζώντανο μεγαλύτεριο άπάνω, τότε καλά, ξέρουνε τη δουλειά τους. Οι φοδερές τους δαγκάνες, με δύναμι ποιάς ξέρει πόσες φορές μεγαλύτερη από τών άλλων, άρχίζουν κι' άνοιγοκλείνουν άπανωτά, και σ'ε κάθε άνοιγόκλεισμα πότε ποδάρι, πότε μουστάκι, πότε άλλο κομμάτι άποχωρίζεται και πέφτει από τ'ό σώμα του αϊγμάλωτου κυνηγιού, πού άφού δεν κουβαλιόταν όλόκληρο, κουβαλιέται τώρα διαμελισμένο. Και μόλις άποχωρίζεται κάθε κομμάτι, ένας ένας έργατης τ'ό άδράχνει στα δόντια του και τ'ό δίνει για τη φωλιά. Φτερούγια, έντόσθια, λέπια, μουστάκια, κάθε μύριο και κάθε ίχνος, δλα, παίρνονται και κουβαλιούνται έπιμελώς σ'ε αδιάκοπη πομπή για τη φωλιά, ως πού στό τέλος οι χοντροκέφαλοι «κεφαλάδες» ρίχνονται να κόψουν και τήν καρφίτσα. Οι τελευταίοι έργατες τ'ους λένε ίσως πώς φτάνει ως έκεϊ, καλά έκάμανε τ'ό καθήκον τους, — τ'ους παίρνουνε πάλι συνοδεία και τ'ους οδηγούν κοντά τους για τη φωλιά. Κι' αυτοί γυοίζουν περήφανοι, χωρίς να κουβαλούν ποτέ τίποτα, γυαλιστεροί και πυροκόκκινοι, έτοιμοι να βάλουν ξανά σ'ένέργεια τις δυνάμεις τους, να κόβουν σ'ε ραπανάκια στή μέση τίποτα έχθρους αν παρουσιαστούν, η να διαμελίζουν μπουκιά μπουκιά κανένα δύστροπο μεγαλύτεριο, πού δεν τ'ό λείι να κουβαληθί όλόκληρο.

Β. Δασκαλάκης

Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΠΑΡΘΕΝΩΝΟΣ

ΝΟΙΕΙΣ τοῦ 1456. Ὁ Μωάμεθ δ' Β', ὁ παντοδύναμος σουλτάνος, ἐδὲ Κύριος δύο ἡπείρων καὶ δύο θαλασσῶν, διέταξε τὸν ἐμίρη τῆς Θεσσαλίας Ὁμάρ, τὸ γυιὸς τοῦ

Τουραχάν, νὰ προσθέσῃ στὸ αὐτοκρατορικὸ του στέμμα τὸ ὁμορφότερο στολίδι ποῦ ἔλειπε, τὴν Ἀθήνα.

Αὐτὸς δέ, ἐκτελώντας τὶς ἐντολές τοῦ ἀφέντη του, ξεκινᾷ, ἐπὶ κεφαλῇς ποικιλοχρώμου στρατοῦ, μπαίνει στὴν Ἀττικὴ διὰ τῶν Θηβῶν, καταλαμβάνει τὴν Ἀθήνα καὶ πολιορκεῖ τὴν Ἀκρόπολι, ὅπου εἶχε καταφύγει, ἀμυνόμενος, ὁ τελευταῖος Δούκας τῶν Ἀθηνῶν, ὁ Φραγκίσκος δ' Β' ὁ Ἀτζαγιώλης, σύζυγος τῆς πεντάμορφης Μουχλιώτισσας, Ἑλληνίδος ἀπ' τὴν Πελοπόννησο.

Ύστερα ἀπὸ κάμποσον καιρὸ ὁ Φραγκίσκος ἀναγκάζεται νὰ παραδοθῇ κι' ὁ Ὁμάρ περήφανα ἀνεβαίνει στὸν Ἱερὸ Λόφο.

Χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε. Βρισκόμαστε στὸ 1687. Τὰ πράματα τώρα ἀλλάξαν στὴν Ἑλλάδα. Ἐνα ὄνομα ἀκούεται σ' ὁλόκληρη τὴ χώρα, προκαλώντας τὸ φόβο, ἀλλὰ καὶ τὸ θαυμασμὸ σὲ ὅλους, τοῦ περιβόητου κατακτητοῦ Μοροζίνη.

Ἡ Πάτρα, τὸ Ναύπλιον κι' ὅλη ἡ Πελοπόννησος ἔχουν πέσει στὰ χέρια τῶν Ἑνετῶν, ὁ μεγαλεπήβολος δὲ ἀρχηγὸς τους σκόπευε, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὶς κτήσεις του, νὰ κόψῃ τὸν ἱσθμὸ τῆς Κορίνθου. Οἱ πολεμικὲς δυνάμεις ἐπιχειρήσεις δὲν τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ θέσῃ σὲ ἐφαρμογὴ τὸ σχέδιό αὐτό, ποῦ ὕστερα ἀπὸ χρόνια πολλὰ πραγματοποιήθηκε, δταν ἡ κυανόλευκος κυμάτιζε στὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα.

Πρὸς τὸ παρὸν λοιπὸν ὁ Μοροζίνης, ἀφοῦ ξεκαθάρισε τὴν Πελοπόννησο, σκεπτόταν νὰ διαχειμάρσῃ στὰ γύρω τοῦ Ναυπλίου, ἀφ' ἐνὸς μὲν γιατί ἡ ἐποχὴ ἦταν περασμένη, ἀφ' ἑτέρου δὲ γιὰ νὰ ξεκουράσῃ τὸ στρατὸ του ἀπ' τὶς κακουχίες καὶ τὶς ἀρρώστιες.

Ἐνα ἀπρόοπτο γεγονός, ὅμως τὸν ἔκαμε ν' ἀλλάξῃ γνώμη.

Ἡ Ἀθήνα, ὅπως καὶ ἡ ὑπόλοιπη σχεδὸν Ἑλλάς, στέναζε κάτω ἀπ' τὸν τουρκικὸ ζυγὸ. Ἡ ἀφίξεις τῶν Ἑνετῶν ποῦ κι' αὐτοὶ ἦσαν Χριστιανοί, θεωρήθηκε ὡς ἀπολύτρωσις.

Μιά ἐπιτροπὴ τότε ἀπὸ Ἀθηναίους παρουσιάστηκε στὸ Μοροζίνη καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ μὴν ἀφήσῃ νὰ τοῦ διαφύγῃ ἡ εὐκαιρία καὶ νὰ ἐκστρατεύσῃ, τὸ γρηγορώτερο, κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, γιατί οἱ Τούρκοι, ὡς μάθανε τὴν ἀλῶσι τῆς Κορίνθου καὶ τὰ κατορθώματα τῶν Ἑνετῶν, τρομοκρατήθηκαν κι' ἀφοῦ μετέφεραν στὴν Ἀκρόπολι, ὅτι εἶχαν καὶ δὲν εἶχαν, κλεισθήκαν ἐκεῖ, βρίσκονταν ὅμως χωρὶς καμμιὰ ἄλλη βοήθεια.

Ὁ Μοροζίνης ἀκουσε μὲ προσοχὴ τοὺς ἀπεσταλμένους κι' ἀφοῦ μελέτησε τὴν κατάστασι, πείστηκε πὺς ἡ στιγμή ἦταν κατάλληλη γιὰ μιὰ τέτοια ἐπιχείρησι κι' ἐτοιμάστηκε νὰ ἐκστρατεύσῃ.

Στὶς 21 Σεπτεμβρίου 1687 ὁ Ἑνετικὸς στόλος ξεκίνησε γιὰ τὸν Πειραιᾶ μὲ 7880 ἄνδρας καὶ 780 ἵππους, ἔχοντας ἐπὶ κεφαλῇς τὸν κόμητα Ὁθωνα Γουλιέλμο ντὲ Καϊνιέμαρκ.

Ὁ Μοροζίνης, γιὰ νὰ ξεγελάσῃ τοὺς Τούρκους καὶ στρέψῃ τὴν προσοχὴ τους ἄλλου, ἔστειλε πρῶτα τὸ ναύαρχο Βερνιέ, μ' ἓνα μέρος ἀπ' τὰ καράβια του, πρὸς τὴν Εὐβοία, τὸν Νεγρεπόντε, ὅπως τὴν ἔλεγαν τότε οἱ Φράγκοι, ὡς νὰ ἐπρόκειτο νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τῆς Χαλκίδος.

Τὸ σχέδιό πέτυχε κι' ὁ σερασκέρης τῶν Θηβῶν, ὁ μόνος ποῦ μποροῦσε νὰ βοηθήσῃ τοὺς Τούρκους τῆς Ἀθήνας, κινήθηκε πρὸς τὰ ἐκεῖ.

Ποιὰ ὅμως ὑπῆρξε ἡ ἔκπληξις τους δταν στὶς 22 Σεπτεμβρίου εἶδαν τὸν Βενετσιάνικο στόλο ἀγκυροβολημένον στὸν Πειραιᾶ καὶ τὸ στρατὸ ἤδη ἀποδεδασμένον.

Ἀμέσως οἱ ὑπόλοιποι Τούρκοι ποῦ μέναν στὴν πόλι, κρύφτηκαν στὴν Ἀκρόπολι, ὑποχρεώνοντας τοὺς Ἑλλήνας νὰ μεταφέρουν ἐκεῖ ὅ,τι εἶχαν ἀπὸ πολεμφοδία, ὅπλα καὶ τροφές, γιατί σκόπευαν νὰ ἀμυνθοῦν ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερο, μέχρις ὅτου φτάσουν ἐνισχύσεις ἀπ' τὴ Θήβα.

Τότε ὅμως οἱ Ἀθηναῖοι βρέθηκαν σὲ μιὰ δεινὴ ἀμηχανία.

Τί νὰ κάνουν; Νὰ πᾶνε μὲ τοὺς Τούρκους; ἢ νὰ πάρουν τὸ μέρος τῶν Ἑνετῶν; Γιατί, ἂν μὲν συνέβαινε νὰ νικήσουν οἱ πρῶτοι, θὰ ὑφίσταντο ἀργότερα φοδερὲς ἀντεκδικήσεις, ἂν πάλι ὑπερίσχυε ὁ Μοροζίνης, θὰ ἔπεφταν, φυσικά, στὴ δυσμένειά του. Τέλος, ὕστερα ἀπὸ πολλὰς συζητήσεις ὑπερίσχυσε ἡ ἰδέα τῆς ὑποταγῆς στοὺς Ἑνετοὺς καὶ μιὰ ἐπιτροπὴ παρουσιάστηκε στὸ Μοροζίνη καὶ τὸν διεβεβαίωσε γιὰ τὴν πίστι τῶν κατοίκων, ὑποσχόμενη συγχρόνως καὶ τὴν παροχὴ κάθε δυνατῆς βοήθειας.

Ἐπειτα ἀπὸ αὐτὸ, βλέποντας ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἑνετῶν ὅτι ἦταν πιά καιρὸς, διέταξε τὸ στρατὸ του νὰ βαδίσῃ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν. Καὶ ἡ μὲν ἐμ-

προσθοφυλακὴ κατέλαβε τὴν πόλι, χωρὶς καμμιὰ δυσκολία, τὸ ὑπόλοιπο δὲ τοῦ στρατοῦ στρατοπέδευσε γύρω ἀπ' τὴν Ἀκρόπολι.

Τὰ ἀποτελέσματα ὅμως τῆς πρώτης ἐπιθέσεως ὑπῆρξαν μηδαμινά. Γιατί τα μὲν κανόνια τῶν Ἑνετῶν δὲν κάνουν τίποτε στὰ ὄχυρά τείχη τῆς Ἀκροπόλεως, τὰ δὲ τηλεβόλα, ποῦ εἶχαν σκοπὸ νὰ προκαλέσουν πυρκαϊά, τὶς περισσότερες φορὲς ἀστοχοῦσαν καὶ τὰ βλήματα τους περιόσαν πάνω ἀπ' τοὺς πολιορκουμένους.

Στὶς 25 Σεπτεμβρίου μιὰ μικρὴ πυριτιδαποθήκη ποῦ βρισκόταν κοντὰ στὰ Προπύλαια, ἔπασσε φωτιά, τὴν ἄλλῃ μέρα δὲ ἔγινε μιὰ ἀνεπαρκῶς καταστροφὴ, ὅχι μονάχα γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα.

Πλησίαζε πιά νὰ σκοτεινιάσῃ. Οἱ στρατιῶται, κουρασμένοι ἀπ' τὴν ὁλοήμερη μάχη, περίμεναν, ἀνυπόμονα, τὸ σημεῖο τῆς παύσεως τῶν πυρῶν, δταν ἔξαφνα ἓνα βενετσιάνικο βλήμα, ἱσως τὸ τελευταῖο ἐκείνης τῆς μέρας, σφυρίζοντας ἔπεσε καταμεσῆς τῆς μεγάλης μπαρουταποθήκης τῶν Τούρκων.

Ἐνας ἔκκωφαντικὸς κρότος ἀκούστηκε καὶ τεράστιες φλόγες φώτισαν τραγικὰ τὴν Ἀκρόπολι.

Σὰν δαλύθηκαν οἱ καπνοί, οἱ πολιορκηταὶ μπόρεσαν νὰ δοῦν ἓνα μεγάλο μέρος τοῦ ἀπαράμιλλου ναοῦ τῆς Παλλάδος, κατεστραμμένον.

Τὴν καταστροφὴ τοῦ Παρθενῶνος ἀκολούθησε ὁ θάνατος τοῦ φρουράρχου τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ γυιοῦ του.

Οἱ ἀλλεπάλληλες αὐτὲς ἀποτυχίες ἀπὸ τὴν ἀναμέτρυσιν τῶν Ἑνετῶν κατὰ τὴν Ἀκρόπολιν, ὅπως καὶ τὸ ἄλγεος τῶν Ἀθηναίων, ἡ Ἀθήνα παραδόθηκε στοὺς Ἑνετοὺς, κατὰ τὴν συνθήκη, τὴν 29ην Σεπτεμβρίου 1687.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔγινε ἡ κατάληψις τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ καταστροφὴ τοῦ Παρθενῶνος.

Β. Ν. Νικολετόπουλος

Ἄσκις τοῦ βομβοπορισμοῦ τῆς Ἀκροπόλεως κατὰ τὸν θάναλλι.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

ΥΠΟ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

4. (Συνέχεια)

Έξ άλλου στην ιδιαίτερη συνομιλία της δεν κρατούσε τους τύπους τους παλατιανούς, χρειαζόταν πολλές και-ρόρες γι' αυτούς και ή δραστήρια κι' άποφασιστική φύση της δεν μπορούσε να συγκρατηθή εύκολα, όταν δεν ήταν απόλυτη ανάγκη, όπως λόγου χάρι σε μία επίσημη να πούμε τελετή, πού ο τύπος πιά παίρνει την αξία της ού-σίας. Αυτό αλήθεια ήταν σωστό σκάν-ταλο' και οι πατρικίες της ακολουθίας της κάπου κάπου έλεγαν και κανένα λογάκι συναμεταξύ τους και χαυογε-λούσαν χαρακτηριστικά πίσω από την πλάτη της, σαν την έβλεπαν να παρα-μελΐ έκείνα πού κατά τη γνώμη τους δλα μαζί κι' ένα ένα χωριστά, άποτε-λούσαν το βασιλικό μεγαλείο.

Ο Βρίγγας της έδωσε την περγα-μηνή.

— Δεν ήθελα να ένογλήσω τη Δέ-σποινά μου πριν μάθω αν τούτα γρά-φτηκαν από έλθρο ή από φίλο... Για-τί βέβαια άλλη σημασία και έξηγηση πρέπει να τους δώση κανείς στην πρώ-τη κι' άλλη στην δεύτερη περίπτωση...

— Δεν καταλαβαίνω τίποτα, είπε ή Θεοφανώ...

Ο Βρίγγας της έρριξε μία γρήγορη προσεχτική ματιά... «Αλήθεια λέει» σκέφτηκε και πήρε περισσότερο θάρ-ρος.

— Το νόημα είναι κρυμμένο καλά Δέσποινά μου... Μονάχα ένας γέρος παλατιανός σαν και μένα και με πολύ κόπο, θα μπορούσε να φτάση σ' ένα συμπέρασμα... Και πάλι είναι πολλά πράματα πού με συγχύζουν...

Απλώς μπροστά της τίς σκέψεις πού είχε κάνει σχετικά με το ζήτημα αυτό απλά καθαρά χωρίς περιστροφές.

Η Θεοφανώ τόν άκουε σιωπηλή' μο-νάχα από καιρό σέ καιρό το ρεπίδι της έκανε μια έλαφρή κίνηση καθώς αναπαυόταν πάνω στο στήθος της. Του κάκου θα προσπαθούσε να καταλάβη κανείς ποιά έντύπωση της έκαναν τά νέα πού μάθαινε. Όσες φορές ο Βρίγ-γας την κοίταζε είδε τα μάτια της τά πράσινα ν' άστράφτουν στο λιγοστό φως όλότελα άνέκφραστα σά νυαλέ-νια.

Σαν άστραπή πέρασε από το νο-ου του μία θύμηση άλαργνή από τά πα-δικά του χρόνια... Είχαν φέρει στον ιππόδρομο τότε μία τίνχη της Βενγέ-λης, ένα θαυμασίο ζώο, ξεχωριστό ν.ά τη δύναμη και τη μεγαλωσύνη του. Είχε πάει με τόν πατέρα του να δΐ...

Καθόταν εκεί στο σιδερένιο κλουδί της ήσυχη και μονάχα την ούρά της κου-νούσε έδω και κεί... Τά μάτια της, αυτά ιδιαίτερα θυμάται... το Ιδ:ο πράσινα μεγάλα σαν έξωτικά λουλού-δια όρθάνοιχτα... Η παιδ:αστική οαν-τασία του κάπως διαφορετικά είχε πλάσει τά θηρία, άσκημα, βρωμερά, κάτι σαν το δοάκο να πούμε πού σκο-τώνει ο Άη Γιώργης... Και δες εκεί τι όμορφα και τι χάρι! Έκανε ν' ά-πλώση το χεράκι του να χαϊδέψη το βερνωτό λαμπρό της τρίχωμα και θά τόκανε αν δεν έβαζε τη φωνή ο πατέ-ρας του...

Ο Βρίγγας περισσότερη έπιμονή έ-δειξε στο ζήτημα των Φωκάδων. Τό-νισε στη Θεοφανώ πώς έπρεπε να πά-ρουν γρήγορα μιάν άπόφαση για την έκστρατεία της Κρήτης και την άπό-φαση αυτή να την ύποστηρίξουν ύστε-ρα με όλα τά μέσα πού διαθέτουν, όχι μονάχα στη Σύγκλητο μά και στο λαό.

Μίλησε άρκετά ώρα κι' είχε σκοτει-νάσει πιά άρκετά όταν τελείωσε. Για δυό τρία λεπτά ακολούθησε βαθειά σιωπή. Μπορούσε κανείς ν' άκούση το θρόνισμα πού έκανε κάποιο άνήσυχο πουλάκι πετώντας από το ένα κεφα-λοκόλωνα στο άλλο γιατί δεν είχε φαί-νεται καλά βολευτή.

Η Θεοφανώ ξαφνικά χτύπησε τά χέρια. Μιά άσπρη σκιά παρουσιάστηκε εύτός από το σκοτεινό περιστύλιο της αΐλης και κύλισε μπρός στα πόδια της.

— Φως, φως, άνάυτε φως, πρόσταξε.

Ολόγυρα κάτω από τις στοές άφαναν τά βαρειά χρυσά πολυ-κάντηλα. Η μεγάλη σάλλα, άπ' όπου πριν πέρασε ο Βρίγ-γας, πλημυρίσε ά-πό φως, τόσο μαλα-κό και γλυκό, πού θαρρείς κι' έδινε ζωή, τρέμουλο κα-θώς ήταν, στα πολύ-χρωμα ψηφιδωτά, πού στόλιζαν όλό-γυρα τους ταίχους.

Η Αυγούστα ση-κώθηκε και προγώ-ρησε κατά κεί.

Έκανε πρώτα σημά-δι στο Βρίγγα να την ακολουθήση.

Ξαπλώθηκε σ' έ-

να νιθάνι. Ο παρακοιμώμενος κάθισε άπέναντί της.

— Έδω μπορούμε να μιλήσουμε πιό ήσυχα, είπε με σιγανή φωνή. Περιμέ-νω τώρα να μου πΐς πώς σκέφτεσαι να ένεργήσης...

— Δεν φοβούμαι τη γήρα, άρχισε ο Βρίγγας. Παραφέρεται από το μίσος, ένεορεί χωρίς φρόνηση και δεν είναι δύσκολο να πέση ή Ιδία στο λάκκο πού σκάβει για τους άλλους. Ο Βασίλειος Πετεινός όμως δεν είναι από κείνους πού μπορούμε να περιφρονήσουμε... Όσο για τους Φωκάδες, καταλαβαί-ναι βέβαια ή Δέσποινά μου πόση σο-βαρότητα παίρνει το ζήτημα, αν είναι αλήθεια πώς πήγαν με τους έντρούς μας. Μου φαίνεται πως πρώτα άπ' όλα πρέπει αυτό να εξετασούμε.

— Με ποιά τρόπο;

— Μας χρειάζεται ένας άνθρωπος πι-στός κι' άποφασιστικός.

— Νά κάμει τί;

— Οι συνωμότες μαζεύονται ίσως στο μοναστήρι πού βρίσκεται κλεισιμέ-νη ή χήρα. Δεν ξέρω βέβαια ποιά ώρα... Αν όμως κάποιος άγρυπνού-σε κρυμμένος κάπου εκεί και μάς πλη-ροφορούσε ποιοί πηγαίνουν...

— Δεν είναι δύσκολο, θαρρώ...

— Ίσα ίσα είναι πολύ δύσκολο... Το μοναστήρι είναι πολυσύχναστο... Πολ-λές άρχόντισσες πεπλοφορούσες πη-γαίνουν κάθε μέρα να έξομολογη-θούν... Άλογα και λεκτικά κατα-φθάνουν κάθε στιγμή μπροστά στην πόρτα του. Κάτω από τά πέπλα όμως δεν μπορεί να ξέρη τί κρύβεται κι' έτσι ή Δέσποινά μου καταλαβαίνει, πόσο εύκολο είναι να περάσουν μέσα, όχι ένας και δυό, μά όλόκληρη κενταρχία από συνωμότες... Ο άνθρωπος μας πρέπει να είναι πολύ πονηρός... Να βλέπη κείνο πού κρύβεται, χωρίς έ-κείνος πού κρύβεται να τότε βλέπη... Και πολύ άντρείος γιατί θα παρουσι-αστή ανάγκη — ποιάς ξέρει — να γτυ-πηθΐ μαζί τους, ένας με πολλούς κι' άπελπισμένους.

Ο Βρίγγας έπαψε κι' έρριξε μία γρήγορη εξεταστική ματιά στη Θεο-φανώ. Σκέφτηκε:

«Αν ο Άξιωματικός πού μίλησε μα-ζί της χτές βράδυ στο νυμφαίο της Δάφνης είναι οργανό της, από κείνα πού μεταχειρίζεται για να παρακολου-

Έκανε ν' άπλώση το χεράκι να χαϊδέψη την τρυ-

(Ἄπολοιθι)

Επειδή οι ερωτήσεις που τέθηκαν με
απόφαση της Ανωτάτης Εξουσίας είναι
απολύτως διαφορετικές από αυτές που
επικρατούν στην κοινή γνώμη, έχουμε

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΚΑΙ Η ΣΑΛΑΜΙΝΑ

Από πολύ νωρίς ο Θεμιστοκλής είχε δώσει δείγματα της μεγάλης εξυπνάδας του, της βαθυστόχαστης σκέψης του και του θεληματικού χαρακτήρα του, τέτοια που οι δασκάλοι του τα πρόσεξαν κι' έκαμαν και πλατύ λόγο γι' αυτά.

Όταν ανδρώθηκε, η νομοθεσία του Σόλωνα είχε αφαιρέσει τα σκήπτρα από την αριστοκρατική τάξη. Οι δρόμοι της επιτυχίας ανοίγονταν ελεύθερα πια για κάθε πολίτη Αθηναίο. Και ο Θεμιστοκλής ρίχτηκε με θέρμη και δραστηριότητα στην πολιτική. Η εὐφροδεία του, η βαθεία σκέψη του, η τόλμη του, η πειστικότητα των λόγων του, η εὐφυία του, του εξησφάλισαν εὐθὺς ἀμέσως την επιτυχία. Στη μάχη του Μαραθῶνος βρισκόταν στο πλευρό του Μιλτιάδη.

Τό τρόπαιο αὐτό τοῦ Μιλτιάδη κι' ἡ δόξα ποὺ στεφάνωσε τὸ μεγάλο στρατηγὸ ὑπεκίνησαν τὴ φιλοδοξία τοῦ Θεμιστοκλή. Ὁ ἴδιος ἔλεγε στοὺς φίλους του, πὼς ἡ ἐπιτυχία τοῦ Μιλτιάδη δὲν τὸν ἀφηνεὶ νὰ κοιμηθῇ. "Ἦθελε νὰ θριαμβεύσει καὶ αὐτὸς, νὰ γίνῃ ὁ ἀντικείμενο τῆς δόξης. Καὶ θέτοντας αὐτὸ σκοπὸ στὴ ζωὴ του, καταπιάστηκε μὲ τὸ ἔργο τῆς ἀναπτύξεως τῆς ἰσχύος τῆς πατρίδος του.

Ἐκείνη τὴν ἑποχὴ, μετὰ τὴ μάχη τοῦ Μαραθῶνος πίστεψαν πῶς ὁ Περσικὸς κίνδυνος ἐξέλιπε μιά γιὰ πάντα, ὁ Θεμιστοκλής ποὺ ἔβλεπε πολὺ μακρύτερα, μόνος ἀπὸ ὅλους τοὺς Ἕλληνες, διαίσθανόταν πὼς ὁ Πέρσης δὲν θὰ ἡσυχάζε παρά μονάχα ἀν κατακτούσε τὴν Ἑλλάδα, ἢ ἀν ἐπαίρνε ἕνα τόσο σκληρὸ μάθημα ποὺ νὰ παύσῃ νὰ σκέπτεται νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν ἰσχύ του. Γιὰ τοῦτο, ἀφοῦ μετὰ τὴν ἀτυχὴ ἐκστρατεία τοῦ Μιλτιάδη κατὰ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου κατῴρθωσε αὐτὸς παίρνοντας τὴν ἀρχηγία τοῦ στόλου νὰ ὑποτάξῃ τὰ φιλομηδικὰ νησιά, προσπάθησε μὲ κάθε τρόπο νὰ ἐνίσχυσῃ τὴ ναυτικὴ δύναμι τῶν Ἀθηνῶν.

Πρῶτα-πρῶτα ἐπεισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ ὀχυρώσουν τὸν Πειραιᾶ ποὺ τὸ λιμάνι του ἀποτελοῦσε ἀσφαλέστερο καταφύγιο γιὰ τὰ πλοῖα τους ἀπὸ τὸ Φάληρο.

Τὸ 483 π. Χ. γίνεται ἄρχων τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀρχίζει χωρὶς διαταγμὸ τὴν ἐνίσχυσι τοῦ στόλου, ἀποφασίζοντας ὅτι θὰ ἀγοράζονται πρὸ πάντων ναυτικῇ, ἔπρεπε νὰ στηρίξη τὴν ἀκυνία τῆς στό στόλου τῆς.

Σύγχρονα ὅμως δὲν παραλείπει καμμιὰ προσπάθεια ποὺ θὰ μπορούσε νὰ ἐνίσχυσῃ τοὺς Ἕλληνες ἐναντίον τῶν βαρβάρων, σκεπτόμενος πὼς ὁ κοινός

Ὁ ἀριστοκρατικὸς πῆνακος τοῦ Γάλλου ζωγράφου Κορνὸν ποὺ στὴ 1857 βρευέθηκε μὲ τὰς ἀπομνημονεύσεις καὶ βρισκεῖται σήμερον στὸ Μουσεὸν τοῦ Λουβρῆμου. Μὴς δείχνει τὴν ἐστρατεία τῶν ἡκετῶν ποὺ τοὺς ὤπου χονταὶ γυναῖκες καὶ νέοι κρατώντας στὰ χεῖρά τους ἀπὸ τὴν καὶ κλάδους ῥαβδῶν. Ἀριστερὰ εἶναι χερσὶν. Στὸ βάθος φαίνεται ὁ Θεμιστοκλής πᾶνω στὸ ἀλσὸ τοῦ.

κίνδυνος τοῦ ἀπειλεῖ τὴ χώρα δὲν μπορούσε ν' ἀποκρουσθῇ ἀποτελεσματικὰ παρά μόνο μὲ κοινὴ σύμπραξι.

Καὶ τὸ 481, ὅταν οἱ ἀπεσταλμένοι τοῦ Ξέρξη ζητοῦν ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς πόλεως «ὧν καὶ ὕδαρ» σημαία ὑποταγῆς, ἀποπέμπονται, γιὰτὶ ὁ Θεμιστοκλής ἔχει ἐπιτύχει στὴν Κόρινθο τὴν ἐπὶ Μήδου ἑνωμαχίαν» ὅλων τῶν σημαντικῶν Ἑλληνικῶν πόλεων.

...

Όταν τὸ βράδυ, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἡρωικὴ θυσία τῶν Ἑλλήνων στὴς Θερμοπύλες, ἡ πεντηκόντορος τοῦ Ἀθρώνυχου ἀνῆγγελε στὸν Ἑλληνικὸ στόλὸν τὸν ναύαρχο, στὸν Ἀριστοκλῆς εἶδησι, ὁ Εὐρυτιάδης, ὁ Σπαρτιάτης ἀρχιναύαρχος κάλεσε εὐθὺς σὲ συμβούλιο τοὺς ναύαρχους. Μαζί τους βρίσκεται κι' ὁ Θεμιστοκλής, ναύαρχος τοῦ ἰσχυροῦ Ἀθηναίου στόλου. Ὁ ἀριθμὸς κι' ἡ ὑπεροχὴ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων εἶναι τέτοια ποὺ θάπρεπε τὴ γενικὴ ἀρχηγία νὰ τὴν ἔχῃ ὁ ναύαρχος τῶν. Μὰ ὁ Θεμιστοκλής, πατριώτης μεγάλος, δὲν ἔβλεπε νὰ δώσει τὴν ἀρχηγία εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀδελφοῦ τῆς ἐξουσίας ἐκείνη στιγμῇ.

Χωρὶς νὰ χάσουν καιρὸ οἱ ναύαρχοι παίρνουν τὴ σωστὴ ἀπόφασι. Ὁ στόλος πρέπει νὰ σπεύσῃ στὸ Σαρωνικὸν καὶ νὰ ἐνσχύσῃ τὴν ἀντίστασι τῶν Ἑλλήνων. Φεύγουν λοιπὸν ἀμέσως τὰ πλοῖα ἀπὸ τὴν ἐπικίνδυνον ζώνην. Ὁ στόλος τῶν συμμάχων ἀγκυροβολεῖ στὴν Σαλαμίνα, στὸ σημερινὸ στενὸ τῆς Πούντας. Ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων σπεύδει στὸν Πειραιᾶ κι' ἀναλαμβάνει νὰ μεταφέρῃ τὰ γυναικόπαιδα στὴν Τροιζήνα.

Οἱ Ἀθηναῖοι ὅμως θέλουν ν' ἀμυνθῶν μέσα στὴν πόλιν, τὴν κατασκευάζουν ὥστε νὰ μὴν φοβῶνται. Ἀν μπορούν νὰ νοιώσουν αὐτὸ ποὺ βαθιά αἰσθάνεται ὁ ἀρχηγός των. Πὼς μπρὸς στὴν ἀναρίθμητη στρατιὰ τῶν Περσῶν μόνον ἡ θάλασσα μπορεῖ νὰ προστατεύσῃ τὴν Ἑλλάδα. Μήπως τάχα δὲν τὸν ἔχουν ὁ ἀρχηγός των Ἀθηναίων ποὺ παρεξηγώντας οἱ γεροντότερο, ζητοῦν τὴ σωτηρία στὰ ξύλινα τείχη τῆς Ἀκροπόλεως;

Ὁ Ξέρξης ὡς τόσο δὲν χάνει καιρὸ. Περνᾷ τὰ στενὰ τῶν Θερμοπυλῶν, καταστρέφει τὴ χώρα τῶν Πλαταιῶν, τῆς Θεσπιῆς, καὶ σφάζοντας καὶ καίγοντας προχωρεῖ κατὰ τῶν Ἀθηνῶν, ἐνῶ ὁ στόλος του (1200 τριήρεις) καταπλέει στὸ Φάληρο στίς 20 τοῦ Σεπτεμβρίου.

Ὁ κίνδυνος εἶναι μεγάλος. Τὴν ἴδιαν μέρα ποὺ ὁ στόλος τῶν βαρβάρων ἀγκυροβολεῖ στὸ Φάληρο, οἱ ναύαρχοι συσκέπτονται στὴν Σαλαμίνα. Ὁ Θεμιστοκλής — ὁ στόλος του ἔχει ἐνωθῇ μὲ τὸν ὑπόλοιπο ἑλληνικὸ στόλο — ἐπιμένει νὰ δώσουν τὴ ναυμαχία μέσα στὸ στενὸ, γιὰτὶ ἐκεῖ δὲν θὰ μπορούν νὰ κινηθῶν τὰ βαρεῖα περσικὰ καράβια. Οἱ ἄλλοι ναύαρχοι ὅμως δὲν συμφωνοῦν. Πρῶτος ὁ Εὐρυτιάδης Δεικτικός, ὁ Ἀδεμαντιός, ὁ Κόρινθος ναύαρχος. Αὐτὸς ζητεῖ ὁ στόλος νὰ πλεῦσῃ στὸν Ἰσθμό. Ἐκεῖ ἔχει συγκεντρωθῇ κι' ὁ Πελοποννησιακὸς στρατὸς μὲ ἀρχηγὸ τὸν Κλεομένην τὸν ἀδελφὸ τοῦ Λακωνίδα. Ὁ Θεμιστοκλής εἶναι ἀνέναντος. Ὁ ἀρχιναύαρχος Εὐρυτιάδης τὸν ἐπετίμησε, ποὺ τοὺς ῥαβδῶν καὶ ὁ Θεμιστοκλής ἀντίκρισε, ἐπὶ ζητᾷ ν' ἀπαυλῇ τὸ ἀπὸ τὴν ἀκύνει νὰ ἀκούσῃ. Τέλος ὁ Εὐρυτιάδης πεθερεῖται, καὶ ὁ Ἀδεμαντιός εἶναι ἀνένδοτος, κι' ὅταν ὁ Ἀριστείδης, ὁ ἀντίπαλος τοῦ Θεμιστοκλή, σπεύδῃ καὶ ἐξοικονομῇ τὰ πλοῖα ποὺ τοὺς χαρίζουν μὲ τὸ Θεμιστοκλή διὰ τὸ γὰρ στὸν ἔγγραφο του καὶ τοῦ ἀναγγέλλει πὼς ἡ πᾶσις των καίεται, ὁ Κορινθίος ναύαρχος, ἀντιλέγοντας στὸ Θεμιστοκλή τὰ προστάζει, ἀπορροῦνται τοὺς πᾶσις ἔλκει γὰρ πᾶσις πατέρα δὲν ἔχει καὶ τὰ ὅσα στὸ Σαλαμῖν τὸν ναυτικῶν. Ὁ Θεμιστοκλή, περὶ τὴν Κόρινθον βεβαιῶν πὼς ἐπὶ τῇ μεταπέμψει τοὺς ἀντιπάλους του, εἰδοποιεῖ κρυφὰ μὲ τὸν παιδαγωγὸ τῶν παιδιῶν του τὸν Ξέρξη πὼς ὁ στόλος τῶν Ἑλλήνων σκεπτεται νὰ φύγῃ κι' ὅτι πρέπει νὰ τὸν πολιορκήσῃ. Ἔτσι ὁ Ξέρξης πέφτοντας στὴν παγίδα καταλαμβάνει τὴν Ψυτάλλεια, στήναι τὸ στρατηγεῖο του σ' ἕνα λόφο κοντὰ στὸ Ἡράκλειο καὶ

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 864)

Ἀπὸ τὴν κατάθεσιν στεφάνων δάφνης εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ 25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ

ΠΑΡΙΛΛΑΣΑΝ
38.000 ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ

Ἀπὸ τῶν μεγαλειώδη ἑορτασμῶν τῆς Ἑθνικῆς μας ἑπετείου.

Η ΓΕΝΝΗΣΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Ο Κρόνος βιαστικός και ανυπόμονος αρπάζει το λιθάρι από τα χέρια της Ρέας και μονομιάς το κατεβάζει ανύποπτος κι ευτυχισμένος, νομίζοντας πως καταπίνει το παιδί του.

Μ' αυτό λοιπόν τὸ έντεχνο σπαργάνωμα κατάφερε ἡ γυναίκα πονηριά νά νικήσῃ τὴν τυφλή καχυποψία τοῦ Κρόνου καὶ νά ἀσφαλίσῃ τὴ γαλήνη τοῦ μικροῦ θεοῦ μέσα στὸ φιλόξενο κρησφύγετο τῆς Κρήτης.

Πέρασαν μερικά χρόνια. Ὁ Δίας ζοῦσε ἐλεύθερος μιά ζωὴ ἀμέριμνη μέσα στὰ δάση τῆς Κρήτης. Οἱ νύμφες ποὺ τὸν ἀνάθρεψαν τὸν καυάρωναν σὰν παιδί τους καὶ αἱ Κορύμβαντες τοῦ θαύμαζαν τὴν παλληκαριά καὶ τὴ φρόνησι. Καὶ πραγματικά εἶχε γίνῃ ἕνα ἀσύγκριτο παλληκάρι ὁ Δίας. Κανένας ὡς τότε δὲν εἶχε σταθῇ ἀξιώτερός του στὸ κυνῆγι τοῦ κάπρου καὶ στοῦ πολέμου τῆς τέχνης. Μὰ καὶ κανεὶς δὲν ἔμοιαζε μ' αὐτόν στὴν ἐξυπνάδα καὶ στὴ σύνεσι.

Μιά γλυκόπνοη ἑσπέρα, τὴν ὥρα ποὺ γυρνοῦσε ἀπὸ τὸ καθημερινὸ κυνῆγι τοῦ φορτωμένου στοὺς ὤμους ἕνα χρυσοκέρατο ἔλαφι, εἶδε τὶς νύμφες συναγμένες μπροστὰ στὴν εἴσοδο τοῦ ἀντρου. Ὅρθιες, ἀκίνητες καὶ στοχαστικὲς ἔμοιαζαν σὰν ἀγάλματα σιωπῆς, μέσα στὴν τρυφερὴ γαλήνη τοῦ βραδυοῦ, παραδοιμένες ἀπὸ ἀρκετὴν ὥρα στὴν ἀναμονὴ τοῦ γυρισμοῦ του, γιὰ ν' ἀρχίσουν μιά παράξενη ἱεροτελεστία καὶ νά ξεσπάσουν σ' ἕναν ἄγριο καὶ μανιασμένο χορό.

Πλησίασε ὁ Δίας κι ἀπῆλθε στὸ γῶμα τὸ πληγωμένο ἔλαφι.

Πίσω του οἴμωσαν οἱ Κορύμβαντες καὶ στάθηκαν ἀκίνητοι κι' αὐτοὶ μετὰ πρόσωπα στραμμένα πρὸς τὸν βασιλικὸ δίσκο τοῦ ἡλίου ποὺ ἀποκαρτοῦσε τὴν πλάσι. Γιὰ λίγο ἔμειναν ὅλα βοῦθὰ κι' ἀκίνητα, σὰν ν' ἀφουγκράζονταν τὸ κρυφὸ καρδιοχτύπι τῆς γῆς, ὥσπου ἕνα φτεροκόπημα σπάθισε τὸν ἄνερα κι' ἕνας ἀέτος μὲ διάπλατες φτερούγες ἀεροζυγιάστηκε ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Δία. Τότε ἡ Ἀδράστεια ξεχώρισε ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν νυμφῶν καὶ μὲ βαθεῖα συγκίνησι ἀρχισε νά λέγῃ:

«Μεγαλόθυμε Δία, ἀσύγκριτο παιδί τῆς ἀνδρογεννήτρας Κρήτης, ἦλθε ἡ ὥρα ν' ἀκούσης ἀπὸ μᾶς τῆς ταπεινῆς θεραπαινίδος σου τὸ μεγάλο μυστικὸ τῆς καταγωγῆς σου. Δὲν εἶσαι οὐ κατὰ πόδας ἀπὸ τὰ δικά μας σπλάγχνα, οὔτε σὲ κοιλοπόνεσεν ἑσένα στὸ ἀντρο ἐτοῦτο μιά νύμφη σὰν ἐμᾶς ἢ μιά Δρυάδα τῆς γενιάς μας.

Μὴ γὰρ σου γένετο δαίμονι, τοῦ ἀντρου Δία, καὶ τὸ σπέρμα τοῦ Κρόνου θύλακο στρεφάμενο δόξα ἔχει τὴν τῆς ἀκρίβειας βεβαιότητα. Ἡ Ρέα, τῆς σπέρμας καὶ σπέρματος ἡμετέρας, ποὺ θύλακας ἀπὸ τὸν Κρόνον παύει νὰ τοῦτο καὶ τὸ σπέρμα τοῦ Κρόνον φερε δῶ καὶ σ' ἐμπιστεύτηκε στὴν τρυφερὴ ἀγκαλιά μας. Καὶ τώρα ποὺ τὰ

χάδια μας σ' ἀνάθρεψαν μαζί μὲ τὰ τραγούδια μας, τώρα ποὺ οἱ ῥάγες, τὰ δάση καὶ τὰ διάσελα κι' ὁ δυνατὸς ἀγέρας τοῦ βουνοῦ σοῦ τράνεψε τὰ στήθη, τώρα ποὺ ὑψώθηκες μπροστὰ μας ἀνδρας, Τιτάνας καὶ Θεός, σοῦ λέμε ὅλες μαζί μὲ μιά φωνὴ καὶ μὲ μιά γνώμη: Δία παντοδύναμε, τόλμα καὶ σύντριβε, ἀγωνίζου καὶ νίκα, βασιλεύε, βασιλεύε, ὁ κόσμος εἶναι δικός σου».

Δὲν ἀπόσπασε τὸ λόγον ἡ Ἀδράστεια κι' ἀμέσως οἱ Κορύμβαντες γονάτισαν. Σύρναν ἀπὸ τῆς θῆκης τ' ἀστραφετέρὰ σπαθία τους μὲ τῆς αἰχμῆς ταπεινωμένες πρὸς τὰ πόδια τοῦ Δία καὶ μὲ τὰ μέτωπα ἀκουμπησμένα στὶς χάλκινες ἀσπίδες δεῖξαν ὅποταγὴ κι' ἀφοσίωσι.

Οἱ νύμφες ὠδηγήσανε ἀπ' τὴ σπηλιά τῆς Δίκτης τὴν Ἀμάθεια, τὴν ὀλόασπρη κατσίκα ποὺ ἔθρεψε τὸν Δία μὲ τὸ γάλα τῆς καὶ τὴν προσέφεραν θυσία. Μὲ τὸ δέσμα τῆς, ποὺ ἦταν ἄτρωτο, ἐσκέπασαν τοὺς ὤμους τοῦ Θεοῦ, κι' αὐτὸ ἐκράτησαν τὰ κρέατά τῆς ποὺ εἶχαν τὴ μαγικὴ δύναμι νά τοὺς δύνουν διὰ ἐπιθυμοῦσαν.

Τὸ ἴδιο βράδι ὁ Δίας ἔμαθε ὅλα τὰ πάθη τῆς γενιάς του. Ἀκουσε ἀπὸ τὸ στόμα τῶν νυμφῶν ὅλες τῆς ἀγριότητες τοῦ Κρόνου. Ἐμαθε τὴν μαύρη συμφορὰ τῶν ἀδελφῶν του καὶ πληροφόρηθηκε μὲ ποῖο πανοῦργο τρόπο τὸν ἔσωσε ἡ δόλια του μητέρα.

Παρουσίας κορύμβαντων.

Τὸν ἔδωκε τὸ σπέρμα τοῦ Κρόνον, καὶ τὸ σπέρμα τοῦ Κρόνον θύλακο στρεφάμενο δόξα ἔχει τὴν τῆς ἀκρίβειας βεβαιότητα. Ἡ Ρέα, τῆς σπέρμας καὶ σπέρματος ἡμετέρας, ποὺ θύλακας ἀπὸ τὸν Κρόνον παύει νὰ τοῦτο καὶ τὸ σπέρμα τοῦ Κρόνον φερε δῶ καὶ σ' ἐμπιστεύτηκε στὴν τρυφερὴ ἀγκαλιά μας. Καὶ τώρα ποὺ τὰ

του καὶ τῆς ἀπόφασης τὸν δρόμο.

Πηγαίνει στὴν ἀμμουδερὴ ἀκροναλία καὶ προσκαλεῖ ἀπ' τὰ ὑγρά παλάτια τῆς τῆ Μῦτι, τὴν θυγατέρα τοῦ Ὠκεανοῦ, τὴν πάνοση καὶ τετραπέρατη Ὠκεανίδα.

Ἐκείνη ἤξερε ἀπὸ φίλτρα μαγικά καὶ φαρμακερά βότανα. Ἡ Μῦτις τοῦ ἐτοιμαζεὶ ἀμέσως ἕνα πικρὸ καὶ βρωμερὸ ποτὸ καὶ τοῦ τὸ δίνει γιὰ νά τὸ πῇ ὁ Κρόνος καὶ νά βγάλῃ ἀπὸ τὸ φοβερὸ στομάχι του τὰ καταβροχθισμένα ἀδελφία του.

Μὲ τὴ βοήθεια τῆς Ρέας ὁ Δίας μπαίνει στὸ παλάτι τοῦ Κρόνου καὶ τοῦ δίνει νά πῇ τὸ φαρμακερὸ βότανι.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ πικροβότανου ἦταν ἀποτελεσματικὴ.

Πρῶτῃ ἔπεσε ἀπὸ τ' ἀφορισμένο στόμα τοῦ Κρόνου ἡ σπαργανωμένη πέτρα. Αὐτὴ ποὺ μὲ τὴν πονηρίαν τῆς Ρέας εἶχε καταπῇ ἀντὶς τὸν Δία. Ἡ πέτρα ἔπεσε στὸν ἱερὸ τόπο τῶν Δελφῶν καὶ λατρευότανε σὰν πολύτιμο δῶρο τῶν θεῶν στοὺς ἱστορικοὺς χρόνους.

Μὲ τὴ σειρά τους ὅσους ἐβλήκαν κι' ἀναγάλλισαν στὸ φῶς τοῦ ἡλίου ὁ Ποσειδῶνας καὶ ὁ Πλούτωνας, ἡ Ἥρα, ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Ἑστία.

Σὰν εἶδε ὁ Δίας τὸ λαμπρὸ ἀποτέλεσμα τοῦ πικροβότανου, πλησίασε τὴ μάνα του καὶ, ρίχνοντας μίαν ἄγρια

λοφὴ ματιὰ στὸν Κρόνον, ἔσκυψε καὶ τῆς φίλησε τὰ χέρια.

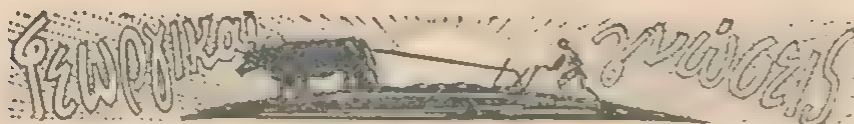
Ἐπειτα σίμωσε τ' ἀδελφία του καὶ κράζοντας καθένα χωριστὰ μὲ τὸ μᾶ του, τοὺς ἔδωσε τὸ στοργικὸ του χέρι καὶ κατέβηκαν μὲ πρῶτα ἀπὸ τὰ ἀστρικά παλάτια τῶν Τιτῶν.

K. I. BERG

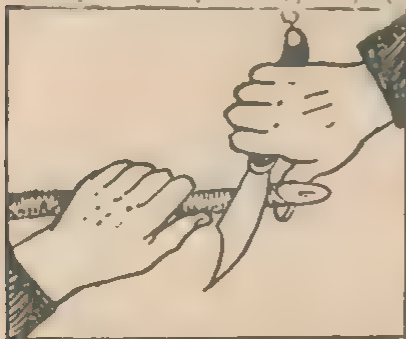

Ο έγκεντρισμός τής μηλιάς καί τής άχλαδιάς

Είς τήν Έλλάδα υπάρχουν έκατομύρια όλόκληρα άγριαχλαδιές (γκορτοιές, άχλάδες) καί άγριες μηλιές, πού δέν αποδίδουν σήμερα σχεδόν τίποτε καί πού θά μπορούσαν διά του έμβολιασμού νά έξημερωθοῦν καί νά γίνουν πλουτοφόρα δένδρα μεγάλης σημασίας.

Γιά νά έξημερωθοῦν όμως τά άγρια οὗτά δέντρα χρειάζεται κάθε άγρότης ή κάτοικος τής υπαίθρου καί πρό παντός κάθε σκαπανέως καί φαλαγγίτης νά μάθῃ νά έμβολιάζῃ.

Στό σημερινό μας σημείωμα θά δώσωμε μερικές οδηγίες επί τής έκτελέσεως του ύποφλοιού έγκεντρισμού

Πώς κρατιέται καί πώς πελεκιέται τὸ έμβόλιο. Ἡ τομή πρέπει νά εἶναι λεία καί νά γίνεται μέ ταχυτέτα.

τῆς μηλιάς καί τῆς άχλαδιάς κατά τήν άνοιξη.

Έποχή του έμβολιασμοῦ. Ο ύποφλοιος έγκεντρισμός τῆς άνοιξεως έκτελεῖται ἀπό τήν στιγμή πού αρχίζουν νά κυκλοφοροῦν οἱ χυμοὶ τῶν δένδρων, ὅποτε άνοίγουν τά μπουμπούκια καί τά μάτια τῶν καί άποσπάται (ξεκολλά, σηκώνει) εύκολά ο φλοιός τῶν, μέχρις ὅτου άνοιξη τελείως τὸ δένδρον (άρχας Μαρτίου μέ τέλη Ἀπριλίου).

Συλλογή έμβολίων.—Τά έμβόλια πού χρησιμοποιοῦμε γιά τὸ έμβολιασμόν αὐτόν τά κόπτομε κατά τὸν χειμῶνα πρὶν άνοιξοῦν καί τά παραχώνομε μέσα σέ έλαφρῶς ὑγρὴ άμμο καί σέ ψυχρὸ μέρος, γιά νά μείνουν «κοιμισμένα» μέχρι τῆς έποχῆς του έμβολιασμοῦ. Τά έμβόλια εἶναι βλαστοὶ ενός έτους μεστωμένοι (εὐλοποισμένοι) μέ καλῶς ἀνεπτυγμένα μάτια, πού ἔχουν διάμετρο 4-7 χιλιοστά. Τά έμβόλια κόπτονται ἀπὸ νέα ὕγια καί παραγωγικά δένδρα έκλεκτῆς ποικιλίας.

Έκτέλεσις του έμβολιασμοῦ.—Τὸ δένδρο πού πρόκειται νά έμβολιασῶμε σὺν κορμῷ ή τῶν κλάδων, κόπτεται μέ πριόνι ὀριζόντια εἰς τὸ ὕψος πού θέλομε νά διακλαδίζεται καί εἰς ένα σημεῖο μέ λείο καί γερὸ φλοιό. Τὸ κόψιμο αὐτὸ γίνεται τῇ ἡμέρᾳ τοῦ έμβολιασμοῦ ἢ ὀλίγες τρεῖς ἡμέρες πρὶν. Ἡ τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν ή τομή κατά τήν ἡμέ-

ραν τοῦ έμβολιασμοῦ ξαναγίνεται 20-30 πόντους χαμηλότερα.

Γλυκαίνομε τήν κοψιὰ τοῦ πριονιοῦ μέ μιὰ σερπέντα ή κλαδευτήρι.

Κατόπιν εἰσάγομε μιὰ ξύλινη ή κοκκάλινη σφήνα πού ἔχει περίπου τὸ σχῆμα τοῦ έμβολίου μεταξύ τοῦ φλοιοῦ καί τοῦ κορμοῦ καί εἰς τὸ σημεῖο ακριβῶς πού πρόκειται νά τοποθετήσωμε τὸ έμβόλιο (κεντράρι, καλέμι, κονδύλι, παροῦτι).

Ἀμέσως μετὰ τελεκοῦμε τὸ έμβόλιο ὅπως μᾶς δείχνει ή εἰκ. 2 ἀπὸ τήν μιὰ πλευρά, αρχίζοντας τήν τομή ἀπὸ τὸ πῶς μέρος ενός ματιοῦ (εἰκ. 16).

Ἡ τομή τοῦ έμβολίου θά ἔχῃ 2-4 πόντους μήκος, ἀνολόγως τοῦ πάχους του. Κάθε έμβόλιο θά ἔχῃ 2-3 μάτια. (εἰκ. 16).

Μετὰ ἀφαιροῦμε τήν ξύλινη ή κοκκάλινη σφήνα πού εἴχαμε εἰσαγάγει μεταξύ φλοιοῦ καί κορμοῦ καί εἰς τήν θέση της εἰσάγομε τὸ έμβόλιο. Προσέχομε ή τομή τοῦ έμβολίου νά εἶναι πρὸς τὸ μέρος τοῦ ξύλου καί νά ἐφάπτεται καλῶς πρὸς αὐτό. Τὸ έμβόλιο χώνεται μεταξύ φλοιοῦ καί κορμοῦ μέχρι τέτοιου σημείου, ὥστε τὸ πρῶτο μάτι του νά εὐρίσκεται εἰς τὸ ὕψος τῆς τομῆς τοῦ έμβολιαζομένου κορμοῦ ή κλάδου (εἰκ. 1α).

Ἐάν τὸ έμβόλιο εἶναι χοιρδρὸ καί γενικά εἰσχωρῇ δύσκολα μεταξύ φλοιοῦ καί κορμοῦ, κάνομε μιὰ κατακόρυφη τομή τοῦ φλοιοῦ σχεδόν ὅσον τὸ μήκος τῆς σφήνας τοῦ έμβολίου (2-3 πόντους) καί ακριβῶς εἰς τὸ σημεῖο ὅπου τοποθετεῖται τὸ έμβόλιο γιά νά διευκολύνωμε τήν εἰσαγωγή του. Μὲ τὸν ἴδιον τρόπο τοποθετοῦμε δεύτερο καί τρίτο καί περισσότερα έμβόλια ἀνολόγως τοῦ πάχους τοῦ κορμοῦ ή κλάδου πού έμβολιάζομε. Τὸ ένα έμβόλιο ἀπὸ τὸ ἄλλο πρέπει νά απέχῃ 5-7 πόντους.

Τέλος δένομε μέ χόρτο ράφια ή νῆμα ή λεπτὸ σχοινί ή φλοῦδα μου-

ριάς, λιτῆς κ.λ.π. (εἰκ. 1α) καί καλύπτομε τὴν πληγὴν μέ αλόιφῃ τοῦ έμβολιασμοῦ πού παρασκευάζομε μέ τὰ ἐξῆς ὁλικά:

Κερί 100 δράμα, Κολοφώνιον (τζαμποσκίς) 100 δράμια, Λίπος πρόξιον ή βόειον 50 δράμια, Κατράμι 150 δράμια, Οινόπνευμα φωτιστικὸ 50 δράμια.

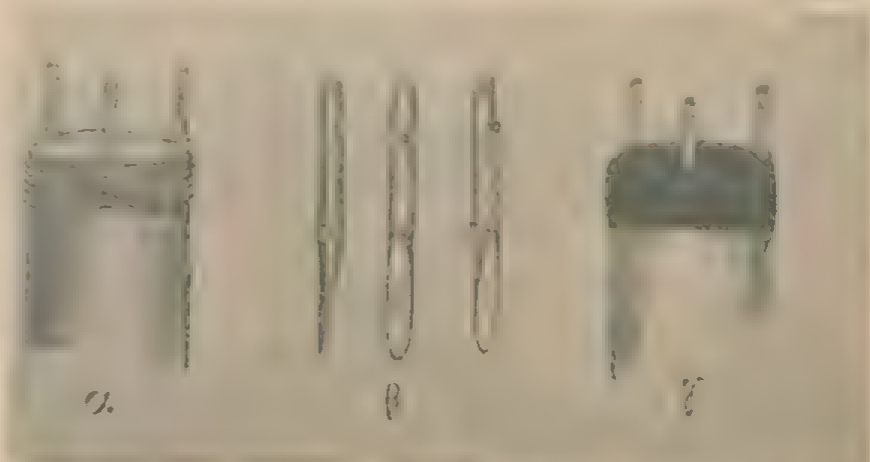
Ἀναλύομε εἰς τήν φωτιά μέσα εἰς ένα δοχεῖο τὸ κερί, τὸ κολοφώνιό καί τὸ λίπος. Ἀπομακρύνομε τὸ δοχεῖο ἀπὸ τῆς φωτιάς καί προσθέτομε τὸ κατράμι καί τέλος, ἀφοῦ κρυσθῇ ὀλίγον τὸ μίγμα, προσθέτομε τὸ οἶνον πνευμα. Ἀνακατεῖομε πάντοτε δυνατά.

Ὅταν δέν διαθέτωμε αλόιφῃ έμβολιασμοῦ μπορούμε νά χρησιμοποιήσωμε σκέτο ἀργιλλῶδες χῶμα (πηλό), μέσα σὸ ὅποιον ἔχομε προσθέσει 25 % κοπριά βοδ.οῦ. Κατὰ τήν περίπτωση αὐτὴν πρέπει νά χρησιμοποιήσωμε ἔστω καί τὸ σκέτο κερί, μέ τὸ ὅποιον ἀφοῦ τὸ ζεστάνωμε καί μαλάξωμε στὰ δάκτυλά μας φράζομε τὴς ὁπές πού μένουσιν γύρω ἀπὸ τήν βάση τῶν έμβολίων.

Ὅταν καλύπτομε τὴς πληγὰς τοῦ έμβολιασμοῦ μέ σκέτο χῶμα, πρέπει, ἐάν ή τομή εἶναι μεγάλη, μετὰ τὸ χῶμα νά βάζωμε ένα κομμάτι τῆς λινάτσα ή μιὰ πλάκα. Κατὰ διαστήματα πρὶν τὸ χῶμα μέ λίγο νερό γιά νά διατηρῆται δροσερό. Ὅταν μπορούμε νά βάλωμε ἐπὶ πλέον καί ένα στρώμα ἀπὸ πηλὸ γιά νά προστατεύσωμε ἀκόμη περισσότερο τὴς τομῆς ἀπὸ τῆς βροχῆς, τὸν ἥλιο καί τὸν αέρα.

Ὅταν τὰ έμβόλια άνοιξοῦν, ὅποτε ἀρχίζουν νά βγαίνουν ἀπὸ τὸν κορμὸ τοῦ δένδρου, μπορούμε νά βάλωμε ἐπὶ πλέον καί καλαμάρια ή ρεργες πού δένομε πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν στὸν κορμὸ τοῦ δένδρου. Προστατεύομε τὰ έμβόλια ἀπὸ τὰ ζῶα καί τὰ κορυφολογοῦμε κατὰ τὸν Ἰούλιον, ἐάν ἔχουν πάρει μεγάλην ἀνάπτυξιν καί κινδυνεύουν νά ξεκολλήσουν ἀπὸ τὸν δυνατὸν αέρα. Καταστρέφομε τοὺς άγρίους βλαστοὺς πού ἀναπτύσσονται κατὰ μήκος τοῦ παλαιοῦ κορμοῦ.

Γ. Μισαλάς
Γραφεῖον

α. Κόπνουμε τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου πρὸς τὸ ὕψος πού θέλομε νά διακλαδίζεται καί εἰς ένα σημεῖο μέ λείο καί γερὸ φλοιό. Τὸ κόψιμο αὐτὸ γίνεται τῇ ἡμέρᾳ τοῦ έμβολιασμοῦ ἢ ὀλίγες τρεῖς ἡμέρες πρὶν. Ἡ τὴν τελευταίαν αὐτὴν περίπτωσιν ή τομή κατά τήν ἡμέ-

ΣΥΜΒΟΛΟ ΘΥΣΙΑΣ

ψομε το ψυχικό μας μάτι προς την αληθινή έννοια του συμβόλου αυτού.

Στο κυανόλευκο φόντο του φέει το Σταυρό. Δεν είναι σύμπτωση αυτό. Είναι μια συνειδητή πράξι εκείνων που σχεδίασαν το έθνικό μας σύμβολο. Είναι μια πράξι που ξερχεται από μακρινούς αιώνες και εκδηλώνεται δυναμωμένη πιά στο σχεδίασμα αυτό. Βαστά από την ώρα εκείνη που ο νέος υιός της Παρθένου Μαρίας προσέφερε το ανθρώπινο του ελπίς πάνω στο Σταυρό, εκεί, μιάν άνοιξιάντικη μέρα, στο Γολγοθά για να σώση τον άνθρωπο. Έτσι έγινε ο Σταυρός της θυσίας το σύμβολο. Κι' από τότε το ελληνικό γένος κατάλαβε την ανώτατη αυτή θεότητα και την εκλείσε στήν ψυχή του, βάδισε με αστέρι του οδηγό μέσα στις σκοτεινές του μέρες πάντα το Σταυρό.

Σταυρός παρουσιάστηκε στον ούρανό καθοδηγητής σε στιγμές αγωνίας και δισταγμού. «Έν τούτω νίκας» διάβαζε ο Μέγας Κωνσταντίνος πάνω από το σύμβολο αυτό της θυσίας.

Μέσα στους αιώνες της σκλαβιάς μόνο ο Σταυρός ήταν που διαφύλαξε την ελληνική φυλή από τον αφανισμό. Αυτός έδινε τη δύναμη για να υποφέρει το γένος τις πελώριες θυσίες, τις μαρτυρικές προσφορές. Κι' όσα ξεσηκώματα, μικρά ή μεγάλα, έχουν γίνει τα χρόνια εκείνα, έφεραν ως σύμβολό τους το Σταυρό.

Μόνον έν δύναμι του Σταυρού ζητούσαν οι Έλληνες του 17ου αιώνας βοήθεια από την ομόθρησκο Ρωσία. Έν δύναμι του Σταυρού ανετρίφετο ή σκλάβος ελληνική νεότης. Έν δύναμι του Σταυρού ξεσηκώνονταν ή ελληνική λεβεντιά.

Όλα τα «μπαϊράκια» τα «ολάι-μους» και οι «επαντιέρες» είχανε σύμβολό τους το Σταυρό. Η σημαία που βρέθηκε σχεδιασμένη στα επαναστατικά χαρτιά του Ρήγα είχε πάνω τρεις σταυρούς. Η πρώτη σημαία που υψώθηκε στο 1820 από τον Μάρκο Μπότσαρη στο Σούλι είχε το Σταυρό στεφανωμένο με δάφνη. Και όταν, λένε, ο Παπαφλέσσας κι' ο Καψάλης πήραν την Τρίπολι, έσχισε ο πρώτος το γαλανό του έσωτερικό ράσο κι' ο δεύτερος δυό λουρίδες από τη φουστανέλλα του κι' έκαναν το Σταυρό. Κι' ή σημαία που υψώθηκε πάνω στην Άγια Λαύρα είχε πάνω της το Σταυρό.

Όλοι εκείνοι από την αρχή της θυσίας του Χριστού, ως σήμερα συνετέλεσαν κι' έφκιασαν τη μεταφυσική εκείνη δύναμη, που είναι συμπυκνωμένη μέσα σ' αυτό το σύμβολο της θυσίας.

Άς νοιώσουμε λοιπόν κι' έμεις καλά τη σημασία του. Μόνο διά της θυσίας θα φθάσουμε πάντα προς τη νίκη. Άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

Θυσίες που θα υποβάλουμε έμεις οι ίδιοι στον έαυτό μας για την ανάδειξη του έαυτού μας. Θυσίες των επιθυμιών μας. Θυσίες που θα κάνουμε για το καλό του κοινωνικού συνόλου. Θυσίες των έλευθεριών μας.

Τά νικητήρια θ' άντηχήσουν μόνο όταν, όπως λέγει σοφά ο Άρχηγός μας, θα είμεθα τελείως έτοιμοι για θυσία. Τότε καμιά δυσκολία δε θα μας φοβίζει, γιατί είμαστε έτοιμοι για όλα και ή ψυχή μας έχει ανοίξει σάν λουλουδι στον ήλιο της Μεγάλης Πίστεως του Σταυρού, δηλαδή του συμβόλου της θυσίας.

Σ. Καρ.

Πώς πολέμησαν οι γυναίκες στη Φινλανδία.

Ποιός δεν παρηκολούθησε με θαυμασμό την σύγχρονη μάχη του Δουίβ και του Γολιάθ; Ποιός δεν αισθανόθηκε άνθρωπινη υπερηφάνεια και ικανοποίηση διαπιστώνοντας ότι, έπί των ημερών μας, υπάρχει ακόμα ένας μικρός λαός τόσο ψυχικώς ισχυρός και ανώτερος, ώστε έτόλμησε να πη στο μεγάλο Κράτος με τας κα-

τακτητικές διαθέσεις. «Μόλις λάβει».

Στας Φινλανδές ταίριζι το περίφημο ποίημα του Ρήγα Θεραίου:

«Καλλίτερα μιάς ώρας έλευ-
|δερ ζωή

παρα στρατιή γυναικων σλα-
|διά και φ...»

Ποιά όμως ήταν ή έκθεσις του

άγανος, βέβαια οι Φινλανδοί υπερασπίζον εν τέλει στις παντηκου-
ταπύσεις δύναμεις του έθνους
(500.000 άντρες χρησιμοποιοι-
καν στην τελευταία μάχη), αλλά
ή ψυχική και διανοητική ανωτε-
ρότητα ένικησε.

Σε μιά χώρα τόσο μικρή ό-
σον ή Φινλανδία, με τόσους λι-
γούς κατοίκους, έ'το φανερό ότι
οι γυναίκες θα έπρεπε να λα-
βοει ενεργόν μέρος εις την άμυ-
νιν του τόπου. Και έπρεσαν ο-
λίγες να βοηθήσουν την Πατρίδα
πο έκείνην.

Από το 1920 υπάρχει εις την
Φινλανδία μια γυναική έθυσια
ή «Εθελούσιες των Άρματων». Η άμυ-
νατική αγωγή των γυναικων της
εθελούσιας έθυσίας της Φιν-
λανδίας, της Λούτα Σάαρε, Ση-

μετρα ή «Εθελούσιες αυτή περιλαμ-
βάνει πλέον των 90.000 μελών
όλων των κοινωνικών τάξεων, ή-
λικιών και έπαγγελματιών.

Ατέες έπαισαν όλες τις βοηθη-
τικές έφησεις και μ' αυτών των
τρόπων οι άντρες μπορούσαν να
πληρώσουν εθνικά έκτελοσσαν
και τα ισοκορησιακά καθήκοντα.
Ανατίθει τον εφοδιασμό του
στρατού και την τροχαία κίνησι.
Ώδηγοσαν Εληθρα, έδωκαν
κοπάδια τεράνδων και έκτελού-
σαν χρέη παρατηρητών της Ά-
νωτέρας Έθνιακής Άμύνης.

Οι έργασίες αυτές ήσαν κο-
μιστικές, πολλές φορές ήσαν ά-
νοητες των δεινών των Τίς
έκτελοσαν όμως άπαι, γυναικα
και με το χαμύγκιο στα χείλη

Ι ΧΡΥΣΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

Τὴν Μορφολογίαν

* ΠΛΕΧΤΗ ΜΠΛΟΥΖΑ *

Υλικά: 250 γραμ. μαλλί τρίκλω-
νο καὶ 3 ή 3, 5 N. βελόνες.

Ἡ μπλουζά αὐτή εἶναι δίχρωμη (μὲ
χρώματα τῆς ἀρεσκείας σας) καὶ ἡ
πλέξι τῆς εἶναι ἡ ἑξῆς:

Πλέκετε πέντε θηλειές πουνάν-τερί
καὶ μιά θηλειά ἀνάποδη (τὸ πουνάν-
τερί γίνεται ἡ πρώτη σειρά, μιά θη-
λειά καλή καὶ μιά θηλειά ἀνάποδη,
στὴ δεύτερη σειρά, ἐκεῖ πού ἔχετε στὴν
προηγούμενη καλή, κάνετε ἀνάποδη,
καὶ ἐκεῖ πού ἔχετε ἀνάποδη κάνετε
καλή, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πλέ-
κετε διαρκῶς καὶ σχηματίζεται τὸ
πουνάν-τερί). Τὸ λάστιχο κάτω τὸ
πλέκετε, ἀν θέλετε, μὲ λεπτότερες βε-
λόνες γιὰ νὰ γίνη πυκνὸ καὶ καλλι-
τερο καὶ μὲ τὸ ἴδιο χρῶμα πού θὰ
πλεχθοῦν τὰ μανίκια καὶ τὸ ἐπάνι μέ-
ρος, δηλ. στὴν προκειμένη περίπτωσι
τὸ λάστιχο εἶναι θαλασσί. Μετὰ τὸ λά-
στιχο εἶναι τὸ λευκὸ χρῶμα 25 περί-
που σειρές, μετὰ, τὸ θαλασσὶ 4 μόνον
σειρές, λευκὸ 17 σειρές περίπου, θα-
λασσὶ 8 σειρές καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς θὰ
προχωρήτε πλέκοντας ὀριζόντιες λωρί-
δες ἀπὸ τὰ δύο χρώματα, καὶ τοῦ μὲν
λευκοῦ οἱ λωρίδες ὅσο προχωρεῖτε θὰ
στενεύουν, τοῦ δὲ θαλασσὶ θὰ πλα-
ταίνουν.

Πλάτη: Περνάτε στὴ βελόνα σας
100 θηλειές καὶ πλέκετε λάστιχο 30
σειρές. Σὲ ὕψος 10 ἐκ. ἀπὸ τὴν ἀρχή,
αὐξάνετε 1 θηλειά στὶς δύο ἄκρες κά-
θε 2 ἐκ. Ἐν ὅλῳ θαυξήθουν 10 θηλειές
σὲ κάθε πλευρά.

Όταν φθάσετε σὲ ὕψος 28 ἐκ. σχη-
ματίζετε τὶς μασχάλες κλείνοντας στὶς
δύο ἄκρες, στὴν ἰδίᾳ σειρά ἀπὸ πέντε
θηλειές, κατόπιν δύο φορές ἀπὸ 2 θη-

λειές, καὶ στὴν ἄλλη σειρά ἀπὸ μιά
θηλειά.

Στὰ 17 ἐκ. ὕψος τῆς μασχάλης
σχηματίζετε τοὺς ὤμους κλείνοντας
στὶς 2 ἄκρες ἀπὸ 4 θηλειές τέσσαρες
φορές.

Κατόπιν κλείνετε συνέχεια τὶς θη-

λειές πού θὰ σᾶς μείνουν, καὶ σχηματί-
ζεται ἔτσι ὁ σβέρκος.

Ἐμπρός: Περνάτε 110 θηλειές,
πλέκετε τὸ λάστιχο ἴσο μὲ τὸ πίσω
καὶ σὲ ὕψος 10 ἐκ. ἀρχίζετε νὰ προ-
σθέτετε κάθε 1,5 πόνο 1 θηλειά, καὶ

θὰ προσθέσετε ἐν ὅλῳ 12 θηλειές ἀπὸ
κάθε πλευρά.

Στὰ 28 ἐκ. ὕψος σχηματίζετε τὶς
μασχάλες, κλείνοντας στὴν ἰδίᾳ σειρά
6 θηλειές ἀπὸ τὶς δύο πλευρές, 4 φο-
ρές ἀπὸ δύο θηλειές.

Όταν ἡ μασχάλη ἔχη ὕψος 19 ἐκ.
σχηματίζετε τὸν ὄμο, κλείνοντας σὲ
κάθε σειρά ἀπὸ 4 θηλειές. Ταυτοχρό-
νως, ἐνῶ θὰ σχηματίζετε τὴ μασχάλη,
θὰ φροντίζετε νὰ δώσετε καὶ τὸ στρου-
γύλεμα στὸ λαιμὸ ἀναλόγως τῶν μέ-
τρων τοῦ λαιμοῦ σας.

Μανίκια κοντὸ: Ἀρχίζετε μὲ 70
θηλειές, κάνετε 2 ἐκ. λάστιχο, κατό-
πιν προσθέτετε μιά θηλειά ἀπὸ κάθε
πλευρά, σὲ δεύτερη σειρά.

Όταν τὸ μανίκι φθάσῃ στὸ σημεῖον
πού πρέπει νὰ σχηματισθῇ μασχάλη,
πρέπει νὰ ἔχη 120 θηλειές.

Ἡ καμπύλη τῆς μασχάλης σχημα-
τίζεται ὡς ἑξῆς:

Κλείνετε στὶς δύο ἄκρες ἀπὸ 5 θη-
λειές, στὴ δεύτερη σειρά ἀπὸ 3, στὴν
τετάρτη καὶ πέμπτη ἀπὸ 2. Στὶς ἐπὶ-
μένες σειρές κόβετε ἀπὸ μιά θηλειά
κάθε σειρά, ὥσπου νὰ σᾶς μείνουν στὴ
βελόνα σας 20 περίπου θηλειές, τὶς
ὁποῖες κλείνετε στὸ τέλος ὅλες μαζί.

Ἐνώνετε τὶς πλαϊνὲς ραφές καὶ τὸν
ἕνα ὄμο (γιατὶ ἡ μπλουζά θὰ κου-
μπῶνι στὸν ὄμο) τὶς ραφές τῶν μανι-
κιῶν καὶ τὶς μασχάλες, καὶ μένει τε-
λευταία ἡ μπροστινὴ τοῦ λαιμοῦ.

Περνάτε στὴ βελόνα σας 170 θηλειές
καὶ πλέκετε διπλὸ λάστιχο περὶ τὰ 5
ἐκ. καὶ τὴν ράβετε γύρω ἀπὸ τὸ λαι-
μὸ. Τὸ κούμπωμα θὰ εἶναι στὸν ὄμο,
καὶ γιὰ νὰ μὴ ξεχειλώσῃ ὁ ὄμος ρά-
βετε ἐσωτερικῶς ἐξτραφόρ.

== ΠΟΤΑ ==

Τὰ δροσιστικὰ ποτὰ ὡς κύριον συ-
στατικόν των ἔχουν τὸ νερό. Πίνονται
κρύα σὲ μεγάλα ποτήρια διὰ τὰς διε-
γερτικὰς των καὶ πολλὰκις διὰ τὴν
θρεπτικὰς των ἰδιότητος, ἀκόμη δὲ καὶ
ὡς δροσιστικὰ λόγω τῆς χαμηλῆς των
θερμοκρασίας.

Τὰ δξυνα ποτὰ παρασκευάζονται
ἀπὸ τοὺς χυμοὺς καρπῶν, εἶναι δρο-
σιστικὰ καὶ κατάλληλα διὰ τοὺς ἔ-
χοντας πυρετόν.

Κατὰ τὴν παρασκευὴν των πρέπει
νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας διὰ τὴν ὀξέτην
κάθε καρποῦ διαφέρει ἀναλόγως τοῦ
εἶδους του καὶ αὐτὸ διὰ νὰ κανονίζω-
μεν ἀναλόγως τὴν ποσότητα τῆς ζά-
χαρος, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ διαλύ-
ωμεν καλὰ στὸ νερὸ πρὶν ρίψωμεν
τὸν χυμὸν τοῦ καρποῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ
ζάχαρις ὅταν προστίθεται σὲ κρύο
νερὸ ἀπαιτεῖ χρόνον διὰ νὰ διαλυθῇ,
γι' αὐτὸ προτιμότερον εἶναι νὰ χρη-
σιμοποιῶμεν σιρόπι ζαχαρώδες, τὸ
ὁποῖον θὰ ἔχη ἐτοιμασθῇ γιὰ αὐτὸν
τὸν σκοπόν. Τὸ σιρόπι γίνεται ὡς ἑξῆς:

Δόσις:

8 κουτ. σούπας ζάχαρι,
8 » » βραστό νερό

Ἐκτέλεσις. Ἀνακατεύομεν τὴν ζά-
χαρ καὶ τὸ νερὸ καὶ το κινούμεν δι-
αλύομεν ἕως ὅτου διαλυθῇ ἡ ζάχαρις
ἁπλῶς, κατόπιν τὸ βράζομεν ἐπὶ 10
λεπτά, χύομεν κατὰ τὸν ὅσον ἀνακα-
τεύομεν καὶ ἀφοῦ κρυώσῃ ἐλαφρά,
τὸ βάζομεν σὲ φιάλη.

ΛΕΜΟΝΑΔΑ

Δόσις:

16 κουτ. σούπας κρύο νερό
3 » » χυμὸ λεμονιοῦ
σιρόπι ζαχαρώδες ἢ ζάχαρι ὅσο
ἀπαιτεῖται.

Ἐκτέλεσις. Προσθέτομεν τὸ σιρόπι
ἢ τὴν ζάχαρ στὸ κρύο νερὸ καὶ ἂν
τὸ ἀνακατεύσωμεν ἕως ὅτου δια-
λυθῇ καλὰ, προσθέτομεν καὶ τὸν χυμὸν τοῦ
λεμονιοῦ.

ΝΕΡΟ ΜΗΛΟΥ

Δόσις:

16 κουτ. σούπας βραστό νερὸ χυμὸ
λεμονιοῦ καὶ ζάχαρι.

Ἐκτέλεσις. Πλένομεν καλὰ ἕνα μῆ-
λο κόκκινο ξυνὸ καὶ χωρὶς νὰ τὸ κα-
θαρίσωμεν, τὸ κόβομεν σὲ μικρὰ κομ-
μάτια. Χύνομεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ βραστό
νερὸ καὶ ἕνα κουτάλι τῆς σούπας ζά-
χαρι, τὸ σκεπάζομεν καὶ τὸ ἀφίνομεν
ἕως ὅτου κρυώσῃ, ὁπότε τὸ σουρ-
νομεν ἀπὸ τοὺς πλῆναι καὶ ἀφοῦ προσθέ-
σωμεν τὸν χυμὸ τοῦ λεμονιοῦ καὶ ζά-
χαρι, ἀν ἀκόμη χρειάζεται, τὸ προ-
σέρομεν κρύο.

ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ

Καμινάδα 125 μ. l

Στην Άγγλία έχει σχεδιασθεί η υψηλότερη καμινάδα του κόσμου. Θα γίνει

στο Μπίρμιγχαμ, στο εργοστάσιο παραγωγής ηλεκτρισμού.

Τό ύψος της καμινάδας αυτής θα υπερβεί τα 125 μέτρα. Τα θεμέλια θα φθάσουν σε βάθος 27 μέτρων. Η εσωτερική διάμετρος της καμινάδας, στην κορυφή θα είναι 6 μ. 50 l

Δύο εκατομμύρια τουβλά θα χρειασθούν για το χτίσιμό της l

Κόκκινος δρόμος...

Με την μεγάλη διάδοσι του αυτοκινήτου και της περιηγήσεως, έδημιουργήθη το τεράστιο ζήτημα της κυκλοφορίας. Διά την κατασκευή των μεγάλων δεικτών αρτηριών και μάλιστα των αυτοκινητοδρόμων έγιναν πολλές μελέτες και η επιστήμη των μηχανικών εξήντησε και εξαντλεί δλην την σοφίαν της διά την δημιουργίαν των καλύτερων, κατά το δυνατόν, αρτηριών, επί των οποίων θα κυκλοφορήσουν τα αυτοκίνητα των 100 και 150 χιλιομέτρων. lΙδιαίτερα σημασία εδόθη εις το πρόβλημα της νυκτερινής κυκλοφορίας, γιατί, όπως είναι γνωστόν, εις τους δρόμους της υπαίθρου, δεν υπάρχει φωτισμός.

Στη Γαλλία γιά να κάμουν φωτεινότερους τους δρόμους, έβαψαν τις άκρες με άσπρο χρώμα. Στην Άγγλία έγιναν τολμηρότερα πειράματα. Έζητησαν να βρούν ποιά χρώμα θα έπρεπε να έχη ο δρόμος, γιά να είναι περισσότερο φωτεινός. Και ύστερα από πολλούς πειραματισμούς, απέδειχθη ότι το κατάστρωμα του δρόμου πού είναι βαμμένο με άνοικτό κόκκινο χρώμα — τριανταφυλλί — βοηθεί πολύ τους αυτοκινητιστάς και τους έπιτρέπει να βλέπουν καλύτερα, με το λίγο φώς πού ρίπτουν τα άστρα και το φεγγάρι.

Τό άρχαιότερον άγγλικόν πολεμικόν.

Τό άρχαιότερον Βρετανικόν πολεμικόν, τό όποιον εξακολουθεί και σήμερα, τιμής ένεκεν, να θεωρείται ως έν ένεργεία. Είναι τό τρίκοτον Ιστιοφόρον «Βίκτορ» (Νίκη), τό όποιον κατασκευάσθη την 7ην Μαΐου τοϋ 1765 εις τά ναυπηγεία τοϋ Μαϊντγουέϋ.

Τό «Βίκτορ» όπηξε ναυαρχίς τοϋ ένδόξου ναυάρχου Νέλσωνος και εξακολουθεί και σήμερα να είναι τοιαύτη, φέρουσα εις την ήλακάτην τοϋ μεγάλου Ιστιο ναυαρχικόν σημα, όμοιον με τό σημα τοϋ μεγάλου τέκνου της Άγγλίας, όπερ τό έδόξασεν εις την ναυμαχίαν τοϋ Τράφαλγκαρ.

Τό διαμέρισμα των τραυματιών, μέσα εις τό όποιον εξέπνευσεν ο Νέλσων, διατηρείται θαυμάσια. Έπίσης την θέσιν εις την όποιαν έτραυματίσθη καλύτερη παχυτάτη κρυσταλλίνη πλάξ, ή δέ άγκυρα τοϋ σκάφους έτοποθετήθη επί ώραιού λιθοκτίστου βάθρου εις την παραλίαν τοϋ Πόρτσμουθ, όπου εύρίσκεται άγκυροβολημένη ή ένδοξος ναυαρχίς.

Τό άρχαιότερον σύγχρονο κόσμημα.

Ό άδάμας Κόγ-ι-νόν (δρος τοϋ φωτός), ό όποιος κοσμεί τό βασιλικόν στέμμα της Άγγλίας, θεωρείται ένα από τά πιό άρχαία κοσμήματα.

Κατά την παράδοσιν άνηκεν εις τόν βασιλικόν της Άγγλίας Κανό, ό όποιος ήκουσε 3.000 χρόνια πρό Χριστοϋ.

Άπό την έποχή εκείνη και μέχρι τοϋ 1304 μ. Χ. είναι άγνωστο από ποίους κατείχετο. Τό έτος όμως αυτό περιήλθεν εις χείρας τοϋ αυτοκράτορος τοϋ Δελχί, τό 1739 εις την κατοχήν τοϋ Πέρσου κατακτητοϋ Ναδάρ Σάχ και τό 1813 περιήλθεν εις την κατοχήν τοϋ ρατζά της Λαχώρης και έν συνεχεία εις την κατοχήν της Έταιρίας των Άνατολικών Ινδιών, ή όποία τελικώς τόν έδόρησε τω 1849 εις την Βασίλισσαν της Άγγλίας Βικτωρίαν.

Τό βάρος τοϋ περιφήμου αυτοϋ άδάμαντος είναι 106 l) 16 καράτια.

Φωτογραφία της άστραπής

Η επιστήμη της φωτογραφίας συνεχώς προο-

δεύει, κατά τρόπον μάλιστα πού προξενεί την κατάπληξιν.

Έσχάτως έφεύραν μια φωτογραφική μηχανή, ή όποία κατορθώνει να φωτογραφη την εικόνα της άστραπής l Στην ύπερρυάσθητη και ταχύτατη πλάκα αποτυπώνται ή άστραπή, ή όποία διασχίζει την απόστασιν από τοϋ νέφους μέχρι τοϋ έδάφους, με ταχύτητα 2.000 χιλιομέτρων τό δευτερόλεπτον l

Η ταχύτης των πτηνών.

Γιά την ταχύτητα των πτηνών έλέγχθησαν και έγράφησαν πολλά και οι

γνώμες των ειδικών ήσαν διαφορετικές.

Γιά να τεθή άκριβώς τέρμα σ' αυτή τη συζήτηση, πού παρουσιάζει άλλωστε τόσον ένδιαφέρον, έγιναν πειράματα με ένα χελιδόνι.

Ήσαν ένα θηλυκό χελιδόνι άπ' τη φωλιά του, τοϋ έβαλαν ένα δακτύλιο διακριτικό στο πόδι και τό μετέφεραν σε άρκετά μεγάλη απόστασι. Έπειτα τό άφησαν ελεύθερο και τό χελιδόνι, βιαζόμενο να επιστρέψη στη φωλιά του, όπου είχε αφήσει τά παιδιά του, πέταξε με την μεγαλύτερη ταχύτητα. Αι απόστάσεις είχαν μετρηθή με ακρίβεια και ή χρονόμετρησις απέδειξεν ότι τό χελιδόνι έκανε την διαδρομήν με μέσην ταχύτητα 175 χιλιομέτρων την ώρα.

Τόση περίπου είναι και ή ταχύτης των μικρών τουριστικών (ιδιωτικών) αεροπλάνων.

Τά γεράκια.

«Κάλλιο να σοϋ βγñ τό μάτι παρά τ' όνομα...». Πούδ άμφισβητεί ότι τό γε-

ράκι είναι τό άγριώτερο και τό πιό σκληρό άπ' τ' άρπακτικά l

Και όμως l Στο ζωολογικό άρσενάλιο τοϋ Λονδίνου, μέσα σε μια φωλιά γερακιών, ήρξαν δυό σπουρνιτάκια, πού άνετρεφόnton και μεγάλωναν με τις φροντίδες των τρουερών άρπακτικών l

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

Εις τόν Ζωολογικόν Κήπον τοϋ Λονδίνου όπηχε μέχρι πρό τιος μια χελώνη ήλικίας 350 έτών.

Οι μόνες πρωτεύουσες πού δεν κατελήφθησαν ποτέ από έχθρικών στρατών είναι τό Λονδίον και ή Πετρούπολις.

Εις ένα στρατιωτικόν σταθμό, στην Άγγλία, ένα άλογο προσεπορευόταν ταχύτατα πώς είναι κοτό για να μη τό φορτώσιν και τό άγγαρεύουν.

Τά μάρια άγαθούν τά άρώματα. Είναι δέ ελξηριζόμενον ότι ή αέστροφα μουλαινείται γιά τόν μάχον.

Όταν κοιμαίτε τη νύχτα να μη φράζετε ποτέ και τά δυό σας ρουθούνια μαζί, αλλά τό καθένα χωριστά, γιάτί αλλιώς κινδυνεύει ή ακοή σας.

Εις την Τουλώνη έσφύθη από έτών λαφρικά ένα παλαιόν πολεμικόν, ό «Άρης». Όπως ελξηριζόθη κατότιν, οι ποτικοί τοϋ είχαν κάμει μιαν τεραστίαν τρυταν εις τά ύφαλα μέρη.

Όπως και οι άρχιστοι Σπαρτιάται, οι Κοζάκοι πλένονται και στολίζονται από της μάχης. Είναι ένα έθιμον τοϋ έθνους τό να τρώου πάντα γιά να τάρουσιδούν εύπραγίς από τοϋ θεοϋ άν τύχη και σκετωδούν.

Ο Κηφάρι

Τὸ παραμυθάκι μας.

Τὸ ψαράκι καὶ τὸ πουλάκι

Ἐπ' ὤμου ἄρμ!...

Ἐπ' ὤμου ἄρμ! Καὶ μεῖς ἔνα ζωηρὸ βῆμα, πού θὰ ἐξήλευαν καὶ οἱ πιὸ γυμνασμένοι στρατιῶτες, ἐξεκινήσαμε γιὰ τὴν παρέλασι τῆς Ἑθνικῆς Ἑορτῆς μετὰ τὰ ὄπλα μας. Καὶ καθὼς περνούσαμε τοὺς κεντρικοὺς δρόμους καὶ ὁ κόσμος μᾶς χειροκροτοῦσε, ἐνοιωθὰ μέσα μου μιὰ ὑπερηφάνεια, μιὰ συγκίνησι... πῶς νὰ τὸ πῶ;... Φανταζόμουν τὸν ἑαυτό μου σὰν νάμουν ἀληθινὸς στρατιώτης καὶ μαζί με τοὺς συντρόφους μου πῶς πῆγαινα νὰ πολεμήσω, ἐκεῖ ψηλὰ στὰ σύνορα, τὸν ἐχθρὸ πού θὰ τολμοῦσε νὰ πατήσῃ τὸ ποδᾶρι του ἐπάνω στὰ Ἑλληνικὰ χῶματα. Ἀχ! πῶς ἐνοιωθὰ τὸ αἷμά μου νὰ χτυπᾷ καὶ καθὼς ἐβλεπα τὶς σημαίες νὰ κυματίζουν στὰ παράθυρα καὶ στὰ μπαλκόνια καὶ ἄκουα τὶς σάλπιγγες καὶ τὰ τύμπανα νὰ χτυπᾶνε, τὶς χιλιάδες τῶν Φαλαγγιτῶν σὰν ἕνα ἀτελείωτο ποτάμι νὰ περνᾷ, καὶ τὸ Βασιλέα καὶ τὸν Ἀρχηγὸ πάνω στὴν ἐξέδρα νὰ μᾶς κυττάζουν γελαστοί, τότε ἐκατάλαβα τί ὠραῖο, τί μεγάλο πρᾶγμα εἶναι τὸ νὰ εἶναι κανένας Ἑλληνας!

Μὰ ὅταν γυρίσαμε πίσω στὸν τομέα εἶδα πῶς τὸ ὄπλο μου ἦταν ἐξυλινὸ καὶ πῶς θὰ περάσῃ ἀκόμη καιρὸς ὥσπου νὰ γίνω στρατιώτης. Ὡστόσο ὅμως θὰ γυμνάζωμαι ἔστω καὶ μετὰ τὸ ἐξυλινὸ τουφέκι μου. Θὰ εἶμαι ὁ πρῶτος στὸν τομέα μου. Καὶ τὸ καλοκαίρι στὸ Στρατόπεδο θὰ εἶμαι πάλι ὁ καλλίτερος.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΛΣ

Ἕνα μικρὸ-μικρὸ ψαράκι κολυμποῦσε ἐπάνω-πάνω στὰ κατακάθαρα νερά μιᾶς λίμνης κι' ἐπαιζε μοναχὸ τρέχοντας πέρα-δῶθε. Μιὰ στιγμὴ βλέπει, ψηλὰ στὸν οὐρανὸ, ἕνα μικρὸ-μικρὸ πουλάκι νὰ πετᾷ ξέγνοιαστο καὶ χαρούμενο κάνοντας κύκλους στὸν μυρῶμένο ἀνοιξιὰτικο ἀγέρα κι' ὕστερα νὰ κατεβαίνει χαμηλὰ καὶ νὰ καθίζει στ' ἀνθισμένα κλαδιά τῶν γύρω δέντρων.

— ὦ! πόσο εὐτυχισμένο πού εἶναι τὸ πλασματάκι αὐτὸ μετὰ τὰ φτερά... Μπορεῖ ν' ἀνεβαίνει ψηλὰ, ψηλὰ ὡς τὸν ἥλιο, νὰ ξεσταίνεται καὶ πάλι νὰ κατεβαίνει χαμηλὰ στὴ γῆ... Ἀς ἴδωμεν κι' ἐγὼ πουλάκι καὶ δὲ θάθελα τίποτ' ἄλλο, εἶπε τὸ ψαράκι.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς στιγμὴ, τὸ πουλάκι—βλέποντας τὸ ψαράκι στὰ κατακάθαρα νερά τῆς λίμνης—εἶπε:

— Πόσο εὐτυχισμένο πού εἶναι τὸ ψαράκι αὐτό... Τρέχει ἐδῶ κι' ἐκεῖ χωρὶς νὰ κουράζεται, γιὰτὶ μπορεῖ νὰ περᾷ μετὰ τὸν αἰὶνόν. Φαντάζομαι μιὰ-δύο φορές τὰ μικρὰ φτερά του καὶ νὰ! γλιστρά ἀπὸ τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλη πλευρὰ τῆς λιμνούλας... Ἀχ! κι' ἂς ἦταν μπορετὸ νὰ ζοῦσα κι' ἐγὼ μέσα στὴ λίμνη!

Δὲν εἶχε καλὰ-καλὰ τελειώσει τὸ συλλογισμό του τὸ πουλάκι καὶ μπλοῦμ! πέφτει ζαλισμένο μέσα στὸ νερό. Κάποιο κακὸ παιδί τὸ χτύπησε μετὰ σφειδῶνα. Μὰ καὶ τὸ ψαράκι ἔπαθε τὰ ἴδια. Ἕνα μαυροπούλι ὤρμησε καὶ τὸ ἄρπαξε καὶ τὸ ἀνέβασε ψηλὰ, πολὺ ψηλὰ στὸν οὐρανὸ, ἐκεῖ πού ἐπιθυμοῦσε νὰ πετάξῃ!

— Βοήθεια, χάνομαι! φώναζε τὸ ψαράκι ἀπὸ ψηλὰ.

— Πνίγομαι!... Λυπηθῆτε με, παρακαλοῦσε τὸ πουλάκι μέσ' ἀπὸ τὰ νερά.

Καὶ μιὰ ἀλεπουδίτσα, πού πῆγε νὰ πιῇ νερὸ ἀπὸ τὴ λίμνη κι' ἄκουσε τὰ

ῥεῖα εἶπαν τὸ ψαράκι καὶ τὸ πουλάκι, ἀποκρίθηκε κοιτάζοντας μιὰ ψηλὰ στὸν οὐρανόν, μιὰ υἱὸς στὴ λίμνη.

Ζητήσατε ν' ἀλλάξετε τὸν τρόπο τῆς ζωῆς σας καὶ νὰ πῶς τιμωρῆθηκε ἡ ἀδεια κεφαλῆ σας!

Νιόνιος Τοτὸς & Σία

(Συνέχεια)

— Καὶ τελευταία θὰ σᾶς γράψουμε στὴ «Νεολαία» Σκαπανάκια γιὰ νὰ δῆτε πῶς περνοῦν τὰ καλὰ αὐτὰ παιδιὰ καὶ νὰ γίνετε ὅμοιοι τοὺς.

— Ὑπογράψτε τοὺς εἶπε ὁ παπᾶς ὅταν τελείωσε τὸ διάβασμα τῆς... συμφωνίας.

Καὶ τὰ δύο παιδιὰ ὑπέγραψαν.

Νιόνιος Τσαχτιάκης

... Τοτὸς Καυγατζίδης...

— Πρέπει νὰ ξέρετε ὅμως, τοὺς εἶπε ὁ παπᾶς, ὅτι ἂν δὲν κρατήσετε τὸ λόγο σας... σᾶς περιμένει ἡ κρεμάλα γιὰτὶ μόνο τὴν πρώτη φορὰ σᾶς τὸ συγχωροῦμε...

— Καλὰ δεχομαστε...

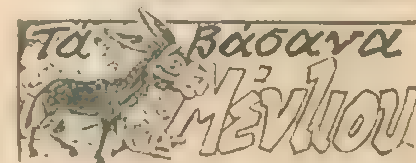
Καὶ ὁ παπᾶς ἔφυγε...

— Κάνουμε καλὰ; εἶπαν τὰ παιδιὰ μεταξύ τους...

— Ἔτσι φαίνεται...

Ἀλλὰ μὴν κενὰ μέσα ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ παπᾶς, ὁ ἀράρης καὶ ὁ ἀρχιστυνόμος καὶ κόπηκε ἡ κουβέντα τοὺς στὴ μέση...

— Λοιπὸν παιδιὰ, τοὺς εἶπε ὁ ἀρ-

Στὰ παλιά χρόνια ζοῦσε μιὰ φορὰ ἕνας σταχτὺς γαῖδαρος, ἕνας πολὺ ὁμορφος σταχτὺς γαῖδουράκος. Μακριὰ αὐτιά, βελουδένια μάτια, καρδιά χρυσάφι... Τὸν ἔλεγαν κύρ Μέντιο.

Ἦταν πολὺ εὐγενικός, πολὺ αἰσθηματίας ὁ γαῖδουράκος μας. Ὡρὲς πολλὲς γασμουριώταν στὸ σελήνῳφτο κι' ὅταν λάχαινε τὸ δρόμο του νὰ συναντήσῃ κανένα σαλιγκάρι παραμέριζε μετὰ μεγάλη εὐγένεια, νὰ μὴν τὸ πατήσῃ, καὶ τὸ χαιρετοῦσε μετὰ τὴ γλυκερὰ φωνή του:

— Περᾶσετε, κύριε Σάλιαγκα! τοῦ ἔλεγε, περᾶσετε...

Κι' ἂν ὁ σαλιγκάρος δίσταζε:

— Μὰ ὄχι, ὄχι, ἐπέμενε ὁ κύρ Μέντιος, αὐτὸ δὲ γίνεται... Πρῶτα ἐσεῖς, ἀγαπητέ μου φίλε, πρῶτα ἐσεῖς...

Τὴν ἀνοιξί, ξαπλωμένος κάτω ἀπὸ τὴν ροζ ὀμπρέλλα του—μιὰ κερασσιὰ ἀνθισμένη—ὁ γαῖδαρὸς μας κοίταζε τὸν κόσμο μετὰ καλοκάγαθο μάτι καὶ δὲν ἤθελε τὸ κακὸ κανενός.

Ἀγαπᾷ πολὺ τὸν κόσμο, ἔλεγε, κουνώντας τὰ μεγάλα τριχωτὰ αὐτιά του. Ἀγαπᾷ τὰ σκυλιὰ, τὰ γα-

των σκαδανέων

χιαστυνόμος, είμαστε σύμφωνοι Ξ :

- Ναι...

- Πάρτε λοιπόν συγώρεσι και... δεσμοφύλακα απόλυσέ τους...

- Δε θα τους... δείρω; ρώτησε ο 'Αράκης...

- "Ε, τους τὸ χαρίζω γιὰ πρώτη φορά! 'Οδήγησέ τους στὸ αὐτοκίνητο... Καὶ νὰ ξέρετε μικροὶ μου ὅτι δὲν πρέπει ἄλλοτε ν' ἀκολουθεῖτε ἕναν ἀγνωστο ἄνθρωπο στὸ δρόμο πού σὰς λείει νὰ πάτε μαζί του...

'Ο 'Αράκης τοὺς πῆρε τότε καὶ τοὺς ὠδήγησε ἔξω σ' ἕνα αὐτοκίνητο ὅπου τοὺς... ἐφόρτωσε...

Τὸ αὐτοκίνητο ξεκίνησε...

Καὶ ὅταν σὲ λίγο σταμάτησε μπρὸς στὸ σπίτι των, τοὺς περίμεναν στὴν πόρτα οἱ γονεῖς των καὶ ὁ σκοτωμένος πολιτῆς... πού χαμογελοῦσε παράξενα...

- "Αντε σὰς συγχωρῶ τοὺς εἶπε ὁ πολιτῆς καὶ νὰ βάλετε γνώσι.
- Εὐχαριστοῦμε εἶπαν τὰ παιδιὰ κι' ἔτρεξαν στὶς ἀνοικτὲς ἀγκαλιὲς τῶν γονέων των μὲ δάκρυα στὰ μάτια γιὰ τὴ... σωτηρίά τους...

Σὲ λίγες μέρες, ὁ Νιδόνιος κι' ὁ Τότης ἦταν ντυμένοι Σκαπανάκια καὶ ἔγιναν τὰ καλλίτερα παιδιὰ τῆς γειτονιάς χωρὶς νὰ πεταλῶνουν πιά νά-τες καὶ νὰ ταΐζουν τὸν παπαγάλο σκορδαλιά...

ΤΕΛΟΣ

ἔξω ἀπὸ τὸ κουτά

Μίμης : Μαμά ἔχασα τὸ ἕνα παπούτσι μου.

Μαμά : "Ας τὰ ἔδανες μαζί καὶ τὰ δυὸ, νὰ μὴ τῷχανες.

Μίμης : Μὰ τότε θὰ ἔχανα καὶ τὰ δύο.

'Ο Γιωργάκης παίξει τὸ κρουτὸ μὲ τὴ μαμά του.

- Μαμά, τῆς φωνάζει. "Ελα νὰ μὲ βοῆς. Εἶμα: κρουμμένος πίσω ἀπ' τὴν πόρτα!

Νίκος (μὲ δευμένο μάτι) : Μοῦ πονεῖ τὸ μάτι, Μίμη μου. Μήπως ξέρεις κανένα γιατρικό;

Μίμης : Τί νὰ σοῦ πῶ; "Ετσι καὶ μένα πέσοι μοῦ πονοῦσε τὸ δόντι μου. Καὶ δὲν μοῦ πέρασε παρά μόνο ὅταν τὸ ἔβγαλα...

'Η Σκαπανέσσα
'Αλίκη Μαυρογιάννη

τιά, τὰ σαλιγκάρια... 'Αγαπῶ κυρίως τὸ χορτάρι, τὸ κριθάρι, τὸ δροσερὸ νεράκι...

'Αγαπῶ ἀνύμη καὶ τὰ πλούσια ἐμπασμένα ξαδέρφια μου, τ' ἄλογα. Εἶναι ἀλήθεια πῶς δὲν καταδέχονται νὰ μὲ χαιρετήσουν. Καμώνονται

πῶς δὲ μὲ γνωρίζουν. 'Εγὼ δὲ μὴς σηκώνω τὴν οὐρά, ἀνοίγω τὸ στόμα καὶ τὰ χαιρετῶ μὲ τὴ μελωδική φωνή μου :

Α - γκάα ! Α γκάα !
πού θὰ πῇ στὴ γλώσσα μας :
«Γεῖά χαρά !
εἰά χαρά !»

'Ο Μόλος τοῦ κύρ-Θωμά "Ὅπως ὅλοι οἱ καλοὶ ἄνθρωποι, ἔτσι κι' ὁ κύρ Μέντιος ἔβγαζε τὸ ψωμί του μὲ τὸν ἱδρώτα τοῦ προσώπου του. Δὲν εἶχε καλὰ καλὰ ἀνατεῖλει ὁ ἥλιος κι' οἱ χωριανοὶ τὸν ἀκούγαν ν' ἀνεβοκατεβαίνει, προσεχτικὰ, χωρὶς νὰ βιάζεται, τὸ γλιωτερό καλντιρίμι, νὰ κουβαλᾷ τὸ σιτάρι στὸ μύλο τοῦ μπάρμπα Θωμά, νὰ φέρῃ τὸ ἀλεύρι πλὴν στὸ χωριό. Ποτέ, ποτέ τὸσα χρόνια δὲν τὸν εἶδαν νὰ σκοντάψῃ καὶ νὰ πῇ μέσα στὶς λάσπες, ἢ νὰ τοῦ πάρῃ τὸ ποτάμι κανένα σακκὶ ἀλεύρι. Κι' ὅμως ὁ ἀνήφορος ἦταν τραχύς καὶ τὸ ρέμα ὀρμητικό.

Καὶ τὸ γιοφύρι πολὺ ψευτοκαμωμένο, καὶ τόσο στενὸ... Συχνὰ οἱ ἄνθρωποι κινδύνευαν νὰ γκρεμιστοῦν κι' ἄς εἶχαν μοναχὰ δυὸ πόδια...

'Ο μπάρμπα Θωμάς, ὁ μυλωνάς, ἀγαποῦσε πολὺ τὸν κύρ Μέντιο. Μὰ κι' ὁ κύρ Μέντιος ἐκτιμοῦσε πολὺ, καθὼς ἔλεγε, τὸν μπάρμπα Θωμά, κι' ἄς μὴν ἦταν κι' ἐκεῖνος ἀπὸ τὸ εὐγενέστατο γένος τῶν γαιδάρων.

«'Ας τὸν βοηθῶμε τὸν κακόμοιρο τὸν ἄνθρωπο, συλλογιζόταν ὁ κύρ Μέντιος, αἰσθηματικός καὶ φιλόανθρωπος. Πῶς τὸν λυπόμαι! Εἶναι ἕνας ἀποτυχημένος γαῖδαρος. Βγῆκε λιψὸς ὁ κακομοίρης! Δὲν ἔχει παρὰ μοναχὰ δυὸ ποδάρια. Δὲν ἔχει οὐρά. Οὔτε καν ἕνα τόσο δά κομματάκι, ὁ ἄμοιρος!

Κι' αὐτιά; Αὐτιά εἶναι ἐκεῖνα; Τί μικρά καὶ τί τσαλακωμένα πού εἶναι! Γελοῖα! Τώρα καταλαβαίνω γιατί ἡ φωνή του εἶναι τόσο ἀντιπαθητικὴ καὶ τραγουδάει τόσο στραβά. Δυστυχισμένο πλάσμα! Τὸν λυπόμαι. Δὲ θὰ τὸν ἀφήσω νὰ χαθῇ...»

'Η ἄσπρη φτερωτὴ τοῦ μύλου γύριζε, γύριζε στὸν ἀνέμο, κρακ! κρακ! κρακ!

'Ο ἀέρας φυσοῦσε, φυσοῦσε στὴ φτερωτὴ τοῦ μύλου: οὐ! οὐ! οὐ!

Τὰ τζίτζικια τζίτζιριζαν, μὲς' στὶς ἐλιές: τζί! τζί! τζί!

'Ο μυλωνάς, βουτηγμένος στὸ ἀλεύρι τραγουδοῦσε πάνω στὸν

πύργο του : τραλαλά! τραλαλά!

'Ο κύρ Μέντιος δὲν μποροῦσε πιά νὰ συγκρατῇ τὴ συγκλήσι του. Κυλιῶταν στὸ τρυφερὸ χορτάρι, τίναζε τὰ τέσσερα ποδάρια του πρὸς τὸ γαλάζιον οὐρανὸ καὶ ἔεσποῦσε στὰ γέλια. Χαχαχα! Χαχαχα!

- Δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὴ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου διὰν τραγουδᾷ, ἔλεγε ἐμπιστευτικὰ στοὺς φίλους του. Δὲν ἔχει αὐτί. Δὲν εἶναι ἀρτίστας. Γιὰ ἀκοῦστε με! Θὰ τοῦ δώσω ἕνα μάθημα ὠδικῆς.

Κι' ἀρχίζει τότε νὰ τραγουδᾷ:
Α - γκάα! Α - γνάα!

Ποῦ θὰ πῇ, καθὼς ξέρετε, γειὰ χαρά! γειὰ χαρά!

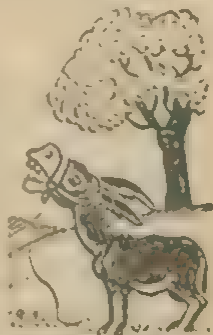
"Η γκα - γκα - οὐί! Γκα - γκα - οὐί! πού θὰ πῇ : Ζήτω τὸ τριφύλλι! Ζήτω τὸ τριφύλλι!

'Ο κύρ Μέντιος τέντωνε τ' αὐτιά, ἀκούγε τὴ φωνή του καὶ τὰ ἔχανε.

'Η μεσοκίη, ἔλεγε, ἡ μεσοκίη καὶ τὸ γαῖδαρο τριφύλλι! Νὰ τὰ δυὸ ἀνώτατα ἄ- γαθὰ τῆς ζωῆς! Δὲν εἶναι τὸ πρῶτο καὶ τὸ δεύτερο.

Καταπτε μερ- κὲς γκαλῆς κρῦο νεράκι, δρόσιζε τὸ πολυτιμὸ λαρυγγί του.

('Ακολουθεῖ)

Ευαγγελισμός του 1989

Σταυρόλεξον.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Οριζοντίως:

- 1 Σύμφωνον.
- 2 Ἀρχιστράτηγος του γαλλικού στρατού κατά τὸν Παγκόσμιον πόλεμον (1918).
- 3 Ἄλλοτε στὴν Τουρκία αὐτὸς ἐδίκαζε τίς μικροδιαφορές.
- 4 Φύεται κυρίως στὶς ἀκροποταμιές καὶ γενικῶς κοντὰ σὲ νερά (καθαρ.).
- 5 Ἀγαπᾷ τὸν ἀνεψιὸ της... Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.
- 6 Ἀθεράπευτος.
- 7 Εὐωδιάζει.
- 8 Ἡ θάλασσα (ἀρχ.).
- 9 Φωνήεν.

Καθ' ἑξῆς:

- 1 Σύμφωνον.
- 2 Νηοὶ τοῦ Αἰγαίου.
- 3 Νέα, καινούργια (καθ.).
- 4 Θαλάσσιον κῦτος.
- 5 Τὴν ἀκολουθοῦν πάντοτε οἱ γυναῖκες - Κατορθώματα (καθ.).
- 6 Τὸ φοροῦν οἱ Φαλαγγῖται στὸ πέτο τοῦ σακκακιῦ τους (γεν.).
- 7 Ὁ νεκρὸς (καθ.).
- 8 Ὁ σκῶρος (καθ.).
- 9 Φωνήεν.

Μ. Ε. ΜΑΤΣΑΚΗΣ

Μαγικὴ εἰκὼν.

- Ἐχω Λέλα χάνουμε. Τὸ βράδυ νὰ ἔλθης νὰ φάμε, θὰ σοῦ ἔγω καὶ κάτι ἄλλο.
- Τί θὰ ἔχης;
- Αὐτὸ πού σοῦ εἶπα!

Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΑΚΗΣ

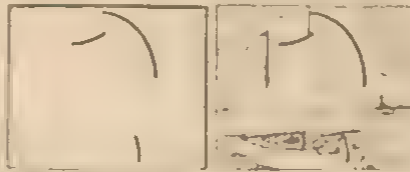
Κρυπτογραφικόν.

- 123456789 = Ἀρχαία πόλις
1984135 = Συγκομιδὴ
2869 = Τὸ ἕνα ἀκ...

Α. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

Ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον πὺλ ἐδειξαν πολλοὶ γιὰ τὴν ἀσκήσι τῆς ζωγραφικῆς τοῦ 23ου φύλλου ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ ἐρασιτέχναι ζωγράφοι δὲν λείπουν στὸν κύκλο μας. Ἐλάθαμε τότε πολλὰ καὶ κυρίως ἱκανοποιητικὰ ἀπαντήσεις καὶ γι' αὐτοὺς ἀκριβῶς τοὺς ἀναγνώστας μας δημοσιεύουμε τὴ σημερινὴ ἀσκήσι, πὺλ ἔχει τὴν ἴδια βάσι.

Στὸ πρῶτο τετράγωνο σχῆμα βλέπετε τρεῖς καμπύλες. Οἱ γραμμὲς βέβαια αὐτὲς δὲν δείχνουν τίποτα. Καὶ ἀκριβῶς καλεῖσθε, ἔχοντας βάσι τίς τρεῖς γραμμὲς, νὰ φτιάξετε μιὰ εἰκόνα ὅποιοιδήποτε θέματος. Καὶ πάλι τονίζουμε: Στὸ σχέδιο πὺλ θὰ κάμετε πρέπει νὰ ὑπάρχουν — δικαιολογημένως βέβαια — οἱ γραμμὲς, πὺλ, ἐκτείνόμενες ἢ συμπληρούμενες, νὰ ἀποτελοῦν στοιχεῖα τῆς εἰκόνας.

Γιὰ παράδειγμα δημοσιεύουμε μιὰ ἀπὸ τίς δυνατὲς λύσεις: ἡ βάρκα πὺλ πλέει μὲ φουσκωμένα πανιά. Ἄν προσέξετε, θὰ ἀνακαλύψετε στὰ πανιά καὶ στὴν πρῶρα τῆς βάρκας καὶ τίς τρεῖς γραμμὲς.

Μωσαϊκόν.

Ἡ Χάβρη κι' ἡ Γρανθίλλη
ἡ Πράγα κι' ἡ Σεβίλλη
ἀπὸ ἕνα τους δανεῖζουν
καὶ μιὰ ἄλλη σχηματίζουν.

ΜΑΙΡΗ ΧΩΡΑΦΑ

Ρόμβος.

1η σειρά: Φωνήεν, 2α σειρά: Πρωτοῦς, 3η σειρά: Πουλί, 4η σειρά: Περιφέρεια, 5η σειρά: Ἑλλάδος.

6η σειρά: Ἀρχαῖοι, 7η σειρά: Σύμφωνον. Οἱ σταυροὶ καθέτως: Ἀρχαῖος ρήτωρ.

Τ. Ι. ΡΙΖΟΔΗΜΟΣ

Αἱ λύσεις τοῦ 26ου φύλλου

Σταυρόλεξον: Ὁ Ρόδος, 2 Λέλα — νήσι, 6

Αἱ λύσεις τοῦ 27ου φύλλου

1 Αἰθρία, 2 Σελία, 3 τρυφερόν, 4 Ἰσπανία, 5 Ἀλφειὸς, 6 Ἀλφειὸς, 7 Ἀλφειὸς, 8 Ἀλφειὸς, 9 Ἀλφειὸς.

Συναρμολογησις

Αἱ λύσεις τοῦ 28ου φύλλου

Γ. Α. ΚΑΠΑΚΟΣ

Πυραμῖς.

Αἱ λύσεις τοῦ 29ου φύλλου

Οἱ σταυροὶ καθέτως: Νήσος τοῦ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου.

Θ. Ν. ΔΟΝΤΑΣ

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Σεβασμός!

— Τὶ ἔξυπνα καὶ διακριτικὰ ζωὰ εἶναι οἱ κόττες! Φωνάζει μὲ θαυμασμὸ ὁ μικρὸς Κοκός. Φαντάσου μόλις περυνῶ ἀπὸ κοντὰ τοὺς σηκώνονται γιὰτὶ καταλαβαίνουν πὺλ εἶμαι ὁ κύριός τους.

Στὴν συναναστροφή.

Ὁ Πέτρος στὴν Νίνα:

— Πὺλ περάσατε χθὲς στὴν συναναστροφή;
— Ὁὸ! ἀπαντᾷ ἡ Νίνα, ἂν δὲν ἦμουν καὶ γὼ ἐκεῖ θὰ ἔπληττα τρομερά.

Τὸ λαχεῖο.

Πὺλ ἤθελα νὰ σοῦ ἔπεθε τὸ λαχεῖο, Μίμη!

— Μιὰ, γιὰτὶ τόσο καλωσύνη;
— Γιὰ νὰ τ' ἀρπάξω ἐγὼ, νὰ!

Ὁ καφές.

Σὲ μιὰ συναναστροφή ρωτοῦν τὸ Γιῶργο:

Πὺλ παρῆναι τὸν καφὲ πὺλ;

— Σὲ φλυτζάνι.

Παιδικὸν πνεῦμα.

Ἀσκήσι ἐρωτήσεως τοῦ 1ο τοῦ

Ματῆ, ποτὲ θὰ μετὰ...

Στὴν ἐρώτησιν τοῦ 2ο τοῦ

Πατρὸς, ποτὲ θὰ μετὰ...

Στὴν ἐρώτησιν τοῦ 3ο τοῦ

Ὁ Κωστής θὰ μετὰ...

Πὺλ, ποτὲ θὰ μετὰ...

— Ἀπὸ τίς ἐρωτήσεις τοῦ

1947

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

ΛΑΡΙΣΣΑ

ΛΑΡΙΣΣΑ.—Το μνημόσυνο υπέρ των πεσόντων, όπερ επρόκειτο να γίνει τὸ Σάββατον 15ην παρελ. μηνὸς καὶ διὰ τὸ ὅποιον εἶχον ἐκδοθῇ παρὰ τῆς Διοικήσεως σχετικαὶ διατάγαι καὶ εἶχον γίνει κατάλληλοι προετοιμασίαι, ἀνεβλήθη λόγω τοῦ καιροῦ.

Ὁ συναγινώσκων Διοικητὴς μετὰ τοῦ συναγινώσκοντος Διευθυντοῦ τοῦ III Γραφείου μετέβησαν εἰς Τσαριτσάνην καὶ Ἐλασσόνα, ὅπου ἐγένετο ἐπιθεώρησις τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἐλασσόνας καὶ Τσαριτσάνης Τσαριτσάνης. Ἀναλινθὺς παρὰ τὴν ἐκείνην εἰς τὸ τελεσθῆν μνημόσυνον ὑπὲρ τοῦ Κωνσ. Οἰκονόμου τοῦ II Οἰκονόμου.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀγγλῶν συνεχίζεται ἐκτακτικὰ τόσον ἐθνηρωτικῶς ὥς καὶ ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἡ τῶν ἐιδικότητων.

ΤΥΡΝΑΒΟΣ.—Συνεχίζονται τὰ μαθήματα τῆς Χορωδίας τῶν Φαλαγγιτῶν ἐν τῇ ἑδρᾷ τῆς Ὑποδιοικήσεως ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Τοιμαζῆλου Κωνσ.

Εἰς τὴν Λέσχην τοῦ Φαλαγγίτου ὑπάρχει ραδιόφωνον διὰ τοῦ ὁποῦ ἐκπαιδεύεται πλήρως ἡ φυλαγὼν τῶν Φαλαγγιτῶν.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.—Μετὰ τὴν ἐπιδημιότητα καὶ μετὰ ἀδρόαν συμμετοχὴν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ λαοῦ ἐκράσθη εἰς τὴν Ἡπειρὸν ἡ ἐπέτειος τῆς Ἑθνικῆς μας Παλιν-
—

—Ἀπὸ ἡμερῶν ἡ Ἡπειρωτικὴ πρωτεύουσα ἐλαβεν ἑορταστικὴν θοὴν μετὰ τὴν ἀνάστησιν τῶν εἰκόνων ἡρώων τῆς ἐπανάστασεως, τοῦ Ἀντιστράτηγου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν πρωτεργατῶν τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως.

Διεκρίθησαν διὰ τὴν ἑξαιρετικὴν τὴν διακοσμήσιν τὰ κεντρικὰ καὶ περιφερειακὰ γραφεῖα τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρέων καὶ Θηλέων καὶ ἡ ἑκείσε Ἡπειρωτικῶν ἀγωνιστῶν.

Τὴν 11ην πρώτῃν τῆς παραμονῆς τῆς 25 Μαρτίου εἰς τὸ παρὰ τὴν βορείαν πλευρὰν τοῦ θηλικίου κάστρου σπῆλκον (ἔδου ὡς γνωστὸν ἐκστέρησαν ὁ Ἐπίσκοπος Τρίκης Διομήδης τῷ 1815) ἐγένετο συγκεντρωτικὴ τελετὴ, καθ' ἣν ἐτελέθη ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας ἡ ἀναθηρωτικὴ στήλῃ τῶν μαρτυρησάντων ἐν τῷ εὐρουλίῳ ἀστυναλῶν, προδρόμων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως.

Μετὰ τὴν ἐπιμνημόσυνον διένειν ἀνώτερος ἀξιωματικός τῆς Ε.Ο.Ν. ὤμιλος διὰ μακρὴν περὶ τῶν ἐνδόλων ἀγωνιστῶν.

Εἰς τὴν τελετὴν παρίστησαν οἱ ἐπίσημοι, οἱ σημαντικοὶ Ἀρρέων καὶ Θηλέων καὶ πλείθος κόσμου παρὰ τὴν ἀνατακτικῶς κειτούσαν βροχὴν.

—Οἱ μουσικαὶ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοῦ στρατοῦ ἀνέκρουσαν ἀπὸ βαθυτάτης φωνῆς τὸ ἑθνικόν, πλείστα δὲ τμήματα τῆς Νεολαίας περιερχόμενα τὴν πόλιν ἐκτελέσαντες τὴν ἐθνικὴν ὑμνολογίαν.

—Συνέχθησαν καὶ ἐν τῇ πόλει τὰ μαθήματα τῆς Χορωδίας τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν ἑθνηρωτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐιδικότητων. Ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀγγλῶν συνεχίζεται ἐκτακτικὰ τόσον ἐθνηρωτικῶς ὥς καὶ ἡ στρατιωτικὴ καὶ ἡ τῶν ἐιδικότητων.

—Μετὰ τὴν διαβολογίαν ὁ Διευθυντὸς Ἰωάννης ἐξεφώνησε τὸν πασηγυριστὴν τῆς ἡμέρας. Μετὰ τὴν ἐκφώνησιν ἐγένετο ἐκτελεστικὴ διακοσμητικὴ ἐκδήλωση, ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ ἐκτελέσθησαν οἱ ἀναθηρωτικοὶ ὕμνοι καὶ τὰς ἐπικρατείας τοῦ ἑθνικοῦ λαοῦ.

Τὸ ἑσπέραιον ἡ πόλις ἐκπαιδεύθη καὶ ἐκτελέσθη ὑμνολογία ὑπὸ μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ στρατιωτικῶν.

ΠΡΕΒΕΖΑ.—Ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Θηλέων ἐβρέθη κέντρον ἐκπαιδεύσεως κατωτέ-

Κινήσεις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

ρων στελεχῶν, εἰς τὸ ὅποιον φοιτοῦν ἀνελλιπῶς ὅσοι αἱ κατώτεροι βαθμοφόροι τῆς 120ης φάλαγγος διδασκόμενοι τὰ ἐξῆς μαθήματα. Ἱστορικὴν διαφώτιση, Ὑγιεινὴν, Κά, Κατοικίους, καὶ Στρατιωτικὴν προπαίδευσιν.

Εἰς ἀπόσας τὰς βαθμοφόρους τῆς ὑποδιοικήσεως Πρεβέζης γίνονται τακτικῶς διμῆλια, ὑπὸ τῆς κ. Περιφερειακῆς Διοικήσεως Βουλᾶς Τσιλιδαίου-Πικολῆ καὶ ὑπὸ τῆς Διευθυντρίας τῆς Οἰκοκυρικής καὶ φυλαγῶν.

Μετὰ ἑξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον παρακολουθοῦν καὶ αἱ σκαταποδοῖαι τῆς XIX Περιφ. Διοικήσεως καὶ αἱ στρατιωτικῶν καὶ στρατιωτικῶν, ὅτινα διδάσκουσιν εἰς αὐτὰς.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑ.—Ἐγένετο κοινικῶς αἱ τακτικαὶ συνεκτιμήσεις τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. Ἐπίσης ἐτελέσθη παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ὁμοσπονδίας καὶ Ἑθνικῆς Παιδείας καθιερωθεῖσα τελετὴ τῆς καταθέσεως στεφάνου εἰς τὸν τάφον τῶν πεσόντων.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

ΚΑΣΤΟΡΙΑ.—Ἐγένετο ἐκτελεστικὴ τελετὴ ἀπομνημόσυνοῦ καὶ κοινῆς γενικῆς ἀσκήσεως τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

167η Φάλαγγ Θηλέων Νιστορίας
Εἰς τὴν ἀνω Φάλαγγα ἐσημειώθη ἀσκήσις ἀγγραφῆς νέων μελῶν. Ἡ ἐκπαιδεύσεως διήρ-
—

τρα Γουργιάνη διέπτυξε θέμα ἱστορικῆς φύσεως καὶ ἡ Ἀρροδίτη Χατζὴ ὤμιλος γὰρ τὸ στίτι, τὴν διαρρυθμίσιν καὶ τὸν στολισμὸν τοῦ λαοῦ γὰρ τὸ στίσιμον τοῦ τραπέζιου. Ὁ κ. Α. Μεταποστεύσεως περὶ δάσεως καὶ τῶν ὠφελειῶν

ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ

ΑΓΡΙΝΙΟΝ.—Τὸ παρὸν ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως ἐπιδημιτικῶν μνημόσυνον ὑπὲρ τῶν ἐν πόλει πεσόντων Πατριάρχου καὶ τῶν ἑθνηρωτικῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἐιδικότητων καὶ τῶν ἐπικρατειῶν τοῦ ἑθνικοῦ λαοῦ γὰρ τὸ στίσιμον τοῦ τραπέζιου. Ὁ κ. Α. Μεταποστεύσεως περὶ δάσεως καὶ τῶν ὠφελειῶν

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Σαρότης ὁπρὲς λίαν ἱκανοποιητικῇ. Τακτικὰ ἐγένετο αἱ συγκεντρώσεις τῶν Σχηματισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

—Ἐπὶ τῇ ἐκτελέσει τῆς τελετῆς μετέβησαν οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιωτικαὶ ἀρχαί, τὸν πρό τοῦ Ἡρώου χ. τῶν τμημάτων Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν τμημάτων Ὑποδιοικήσεως Δράμας ὅτινα ἀνέδωκαν τὰς λεκανοεισμένας τιμὰς.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

πανείς προέβησαν εἰς τὴν διενδοφροσύνην μη-
λειῶν καὶ ἀμυδαλειῶν. Ἐπίσης κατὰ τὴν προ-
παρελθούσαν ἐβδομάδα παρεχωρήθη εἰς τὸν
Σχηματισμὸν τούτων παρὰ τῆς Κοινότητος ἑ-
κτακτοῦ τριῶν στρεμμάτων γῆς πρὸς καλλιέρ-
γειαν καὶ τῆς ὁποίας ἀπελήφθη ὁ Σχηματι-
σμός τὴν ἐπομένην.

ΑΝΩ ΚΑΣΤΑΝΙΑ-ΒΟΙΩΝ.— Εἰς συγ-
κέντρωσιν τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου ἐγένετο
ὁμιλία με θέμα εἰς ὅς Ὑπὸ τῆς ἐνίκης ἐπὶ
τῆς Σαλαμίνας. Ἐπίσης εἰς συγκέντρωσιν
στρατ. ἐκπαιδεύσεως τῶν μελῶν ἐγένετο ἐκ-
μύθησις Ἑλληνικῶν χωρῶν.

ΚΑΜΠΟΣ-ΒΟΙΩΝ.— Ὁ Σχηματισμὸς
τοῦ Κάμπου Βοιῶν προέβη κατὰ τὴν παρελ-
θούσαν ἐβδομάδα εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ
Σχολικοῦ τοῦ κήπου διὰ διαφόρων λαχανικῶν
καὶ φυτῶν.

ΓΥΘΕΙΟΝ.— Κατὰ τὴν προπαρελθούσαν ἐ-
βδομάδα ζωηρότητα ὁρμήσεν ἡ κίνησις τῶν
Σχηματισμῶν τῆς πόλεως τοῦ Γυθείου ἀπὸ πά-
σης ἀπόψεως. Οὕτως ἐγένετο ἐκδρομὴ εἰς
διαφορα χωρία γειτονικὰ τῆς πόλεως ὑπὸ δια-
φόρων ἐκδρομικῶν ὁμάδων τῆς Ε. Ο. Ν. Ἐ-
γένετο μίαν εἰς τὸ χωρίον Νεοχώριον, καὶ
μία εἰς Ἀρεόπολιν. Εἰς τὰς δύο αὐτὰς ἐκδρο-
μὰς μετέστησαν πλείστοι φοιτηταὶ καὶ Σκα-
πανεῖς, ἔμειναν δὲ κατενθουσιασμένοι. Διάφο-
ροι ὁμιλίας ἐγένετο ἐπίσης εἰς συγκέντρωσεις
τῶν Σχηματισμῶν.

Ἐπίσης κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα
ἐγένετο ἐπιθεώρησις τῶν Γραφείων τῆς Ὑπο-
διοικήσεως Γυθείου ὑπὸ τοῦ Γεν. Ἐκπαιδ.

ΠΑΠΑΔΙΑΝΙΚΑ.— Φοιταγίται τοῦ Σχημα-
τισμοῦ τούτου προέβησαν κατὰ τὴν παρελθού-
σαν ἐβδομάδα εἰς τὸν καθαρισμὸν ἐκ τῶν ζι-
ζανίων τοῦ σπαρμένου ὑπ' αὐτῶν ἀγροῦ. Συγ-
χρόνως δὲ ἐγένετο καὶ ὁμιλία με θέμα ἡ Γεω-
ργία καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς αὐτήν, παρουσι-
αζόμενον πλείστοι κατόικοι τοῦ χωρίου. Εἰς
ἐτέραν συγκέντρωσιν τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου
ἐγένετο ὁμιλία με θέμα ἡ Τὸ κλῆμα τῆς Ἑ-
λλᾶς. Μετὰ τὴν ὁμιλίαν δὲ ἐπακολούθησε καὶ
πρακτικὴ ἑξάσκηση τοῦ κλῆματος.

Ὁ δὲ δὴ Σχηματισμὸς ἐτοιμάζει θεατρι-
κὴν παράστασιν.

ΠΑΝΙΤΣΑ.— Κατὰ τὴν προπαρελθούσαν ἐ-
βδομάδα καὶ εἰς συγκέντρωσιν τοῦ Σχηματι-
σμοῦ ὁ φοιταγίται προέβησαν εἰς τὴν περι-
ποίησιν τοῦ καλλιερηθέντος κτήματος.

ΞΗΡΟΚΑΜΠΙΟΝ.— Ὁ Λόχος τοῦ Ξηρο-
καμπίου ἀναφέρει δι' ἑράνου δν διενήργησε
μεταδὸν τῶν μελῶν του συνέλεξε τὸ ποσὸν τῶν
διακοσίων δραχμῶν, ὑπερ ἀποστάλη πρὸς ἐνί-
σχυσιν τῶν αἰοισμοπαθῶν τῆς οἰκῆς Τουρκίας.

ΚΟΤΡΩΝ.— Τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα
ὑπὸ τοῦ Σχηματισμοῦ Κότρων ἐδόθη θεα-
τρικὴ παράστασις με τὸ ἔργον ἡ Πιστιδία.
Αἱ ἐπιστρεφόμεναι διηγήσαντο διὰ στολάς τὸν ἀπό-
ρον μελῶν τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου.

ΛΟΓΚΑΣΤΡΑ.— Τακτικώτατα ἐγένετο αἱ
συγκέντρωσεις τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου ἐν
αἷς ἐλθεῖν χάριν στρατ. ἐκπαιδεύσεως τῶν με-
λῶν καὶ ὁμιλία ἐπὶ διαφόρων θεμάτων ὡς
περὶ μικροβίων καὶ καθαριότητος τοῦ σώματος καὶ
ἐνδυμάτων, περὶ Ἑθνικῆς καὶ Βασιλικῆς καὶ
περὶ ἀέρος καὶ ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως. Τὰς
συγκέντρωσεις τῶν ἐποικίων διὰ διαφόρων
Ἑλληνικῶν χωρῶν καὶ ἀσμάτων.

ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΒΟΙΩΝ.— Εἰς συγ-
κέντρωσιν τοῦ Σχηματισμοῦ τούτου ἐγένετο
ὁμιλία με θέμα εἰς ὅς Μικροβίων με ὁμιλη-
τὴν τὴν διὰ ἱατρὸν τοῦ χωρίου Εἰρήνην Σκορ-
δόλη.

ΤΑΝΗΣΙΑ

ΛΕΣΒΟΣ.— Τὴν προπαρελθούσαν Τετάρτην
εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ προγράμματος ἐκπαιδεύσεως
ἐγένετο ὁπὸ τῆς 186ης Φάλαγγος Μυτιλήνης
τὴν 9ην μέχρι τῆς 10ης δασκίσεις παρελά-
σεων, καὶ τὴν 11ην π.μ. ὁμιλία ὑπὸ τοῦ Κα-
θηγητοῦ κ. Καραμπή, με θέμα ἡ Τὸ ἔργον
τῆς 4ης Λύγαστος.

Τὴν 3ην π.μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐγένετο ἡ
ἐκπαιδεύσις βολῆς τοῦ 3ου Λόχου ὑπὸ τῶν
ὑπάρχον τοῦ Συντοῦ, συμφώνως τῷ προκα-
ταριθμῶντι προγράμματι.

Διὰ σειρὰς δέκα μαθημάτων καὶ ἐν συνε-

χείᾳ τῶν μαθημάτων τοῦ Μηχανικοῦ Τ.Τ.Τ. δ-
ριβεύοντο ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας,
ἐκπαιδεύσαντο εἰς τὴν ἐγκατάστασιν Τηλεφώ-
νου οἱ Φοιτηταὶ τῆς πρώτης ὁμάδος τοῦ
Λόχου εἰδικότητος.

Ἐπίσης ἡ δεύτερα ὁμάς τοῦ ἰδίου Λόχου ἐ-
κπαιδεύθη εἰς τὴν σχολὴν τῶν Τραυματιοφο-
ρέων. Τὰ μαθήματα ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ κ. Νο-
μιάρχου, τῆς συμπαθείας τῆς Διοέσεως Παθητικῆς
Ἀεραμύνος.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ.— Ἐξακολουθοῦν αἱ ἐ-
βδομαδιαῖαι συγκέντρωσεις τῶν μελῶν ὡς ἐ-
πίσης καὶ αἱ κατὰ Τετάρτην ἐκπαιδεύσεις ἐπὶ
διαφόρων εἰδικότητων.

Εἰς ἀπάντη τὰ χωρία τῆς Νήσου ἐκτε-
λεῖται συντονισμένη ἐργασία διὰ τὸν καταρτι-
σμὸν τῶν Ταγματῶν τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ πλείστα
τῶν ὁποίων ἐπισκερθεῖσαν ὁ Περιφερειακὸς Διο-
ικητὴς καὶ ὁ Ὑποδιοικητὴς ὁμιλοῦντες πρὸς
τοὺς νέους διὰ τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν.

Ὅμοιος καὶ εἰς Ἀηλιούριον τὸ ἐβδομα-
διαῖον πρόγραμμα ἐκτελεῖται τακτικῶς καὶ ἀ-
νελλιπῶς.

ΣΥΡΟΣ.— Ἐλθὼν πρὸ ἡμερῶν ἐπιτυχῶς
αἱ ἐργασίαι τοῦ συνδεδειγμένου βοηθοῦ τῆς
Γενικῆς Ἐποπτείας Κυκλάδων, τὸ ὅποιον εἶχε
συγκληθῇ εἰς Σύρον.

Κατ' αὐτὸ οἱ βαθμοφόροι ἐξέβησαν τὴν
ἐκπαιδεύσαν κατὰ τὸν καὶ διενεργήσαν κοι-
νὴν γραμμὴν μελλούσης ἐργασίας. Εἰς τὸ
συνεδρίον παρίσταντο ὁ Νομάρχης Κυκλάδων
καὶ Γενικός Ἐπίσκοπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Βραχνός,
ὅστις καὶ ἐδείξεν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον διὰ
τὴν πρόδον τοῦ ἔργου τῆς Ε.Ο.Ν., ἀντιπρό-
σωπος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἐκ μέρους
τῆς Γενικῆς Ἐπιθεώρησης, ἡ Περιφερειακὴ
Διοικητρία Κυκλάδων ὡς καὶ ὁ Περιφερειακὸς
Διοικητὴς. Καθ' ἑλθὼν τὴν διάρκειαν τοῦ
συνεδρίου διεπιστάθησαν αἰσθήματα πίστεως
καὶ ἀπορροήσεως τῶν συνέδρων πρὸς τὸ κα-
θεστὸς τῆς 4ης Λύγαστος.

Τὴν προπαρελθούσαν Τρίτην ὁμιλήσαν ὁ
ἀντιπρόσωπος τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως εἰς
συγκέντρωσιν Σκαπανέων καὶ Σκαπανιστῶν
Σύρου τοῖσις τὸ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον
τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τοὺς, καθὼς καὶ πρὸς
τοὺς ἐργαζομένους, ἀναπτύξας, ἐπὶ τῇ ἐκκαί-
ρῳ, μετὰ ἀπὸ λόγια καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς
Ε.Ο.Ν. Τὸ ἑσπέρως τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁμιλήσε
καὶ εἰς συγκέντρωσιν νεόνων, εἰς τὸ Δημοτι-
κὸν Θέατρον Σύρου, περὶ τῆς συμβολῆς τῆς
οἰκογενείας εἰς τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν.

ΜΑΕΣΟΣ.— Ἐνὰς σύντομος ἀπολογισμὸς
τῶν δημιουργικῶν ἐκδηλώσεων μας κατὰ τὸν
μήνα Θεβρουαρίου εἶναι ἱκανὸς νὰ φανερώσῃ
τὸ μέγεθος τῶν δόκμων προσπαθειῶν ὧν ἀ-
νεξαρτήτως τῶν μελῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως μας.

Τέσσαρες ἐκδρομὲς ἐγένοντο διαδοχικῶς
ὑπὸ τῆς Α' Τετραρχίας τῶν ἐργαζομένων Φα-
λαγγῶν εἰς τὰ χωρία Ποταμιά, Γλυφάδ, Ἐγ-
καρές καὶ Μέλανες κατὰ τὸ διστάριον τοῦ Φε-
βρουαρίου, καὶ πέντε ὁμάδες Φοιταγίται ἐδη-
μιουργήσαν ἀδελφότητες εἰς αὐτὰ τὰ χωρία.
Ἐπὶ τὸ Γλυφάδ καὶ ἡ Ἐγκράτης, ἡ Ποταμιά,
ἡ Μέλανες καὶ ἡ Κόρινθος ἀπέκτησαν τοὺς σχη-
ματισμοὺς των. Ἡ Τετραρχία μας χαιρετίζει
τὰ νέα μέλη τῶν ὁμάδων τῶν χωρίων μας.

Ὁ ἱατρὸς τῆς πόλεως μας κ. Ἐμμ. Γ.
Μπαρδάνης καὶ ὁ δοντοῖατρός κ. Μαμουζῆλος
προσέφεραν ὅπως ἐξυπηρετήσονται δωρεάν τοὺς
ἀπόρους ἐργαζομένους Φοιταγίταις τῆς 4ης
Ὑποδιοικήσεως Νάξου. Ἡ πατριωτικὴ αὐτὴ
πράξις τῶν νέων ἱατρῶν μας μὲς συγκινεῖ,
διότι μὲς δείχνει διὰ μίαν ἀκόμη φοράν πόσον
νοιώδουν τὴν ἰδεολογίαν μας καὶ τὸν προορισμὸν
μας ὁ μορφοῦμεν τῆς κοινωνίας μας.

Μετὰ τὴν αὐτὴν ἐπίσης ἐνασχολήθη ἐργά-
ζεται καὶ ἡ δεύτερα Τετραρχία τῶν σχολικῶν
Φοιταγίται μας μετὰ ἐπὶ κεφαλῆς τοὺς καθη-
γητὰς συνεργάτας τοῦ Γυμνασίου μας. Εἰς
προχθεσινὴν συγκέντρωσιν τῶν ὁμιλητῶν ὁ κα-
θηγητὴς κ. Ν. Καραβουρνιώτης διὰ τὰ ἱωάν-
νιν ἐν μὲν ἀρανίστοστο πατριωτικὸν ἐνδυ-
σιασμόν.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Ὑποδιοίκησις Θετῶν τῆς νῆ-
σου μας, παρὰ τὴν ἐλλείπειν στελεχῶν, ἐργά-
ζεται μετὰ τὴν καλὴν γυναικίστριαν μας Ὑποδιοικη-
τρίαν δεσποινίδα Πόταν Νασοπούλου μετὰ κα-
νοποικητικὰ ἀποτελέσματα.

Διὰ ἡμερησίαν διαταγῆς τῆς Τετραρχίας
μας ὁρίσθησαν γραφεῖς παρὰ τοὺς γραφεῖς
οἱ ἀμαθῶντες Μιχ. Γρατσίος, Σφουράτος Μι-
χαὴλ καὶ οἱ ἐνομοτάρχαι Δούκας Γεωργίος καὶ
Λυδράκης Φίλιππος.

ΧΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ.— Ἡ 248 Φάλαγξ Θετῶν Χανίων
μετ' ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Διοικητρίαν τῆς ἐξέβηκε
μέχρι τῆς Παιδικῆς Ἐσχολῆς Χανίων, ὅπου αἱ
Σκαπανεῖσαι ἐρῶντοσαν ἀνθ.

Κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναπαύσεως ἐγένετο εἰς
αὐτὰς ὁμιλία ὑπὸ τῆς Διοικητρίας τῆς ἐν λόγῳ
Φάλαγγος, σχετικῇ μετὰ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν
ῥῶσιν καὶ τὸ πρᾶσιον καὶ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῶν
δημοσίων χώρων.

Ἡ 249 Φάλαγξ συνεκεντρώθη εἰς τὸν περὶ-
βολὸν τοῦ Γυμνασίου Θετῶν. Πρὸς τὰς συγ-
κεντρωθείσας ὁμιλήσαν ἡ Τετάρτης καθηγη-
τρία Κ. Πανηγυράκη ἐξέφρασε τὴν σημασίαν τῆς
Ἑθνικῆς Ἑορτῆς. Τὴν ὁμιλητρίαν ἐξημερῶ-
σαν ἐνθουσιάζοντες ἡ Φάλαγξ μετὰ τὸ τέλος
τῆς ὁμιλίας.

Ἐπίσης ἡ 248 Φάλαγξ Θετῶν συνεκεντρώθη
εἰς τὸν περίβολον τοῦ 7ου Δημοτικοῦ Σχολείου
Χανίων. Πρὸς τὰς Σκαπανεῖσαι ὁμιλήσαν ἡ
Φοιταγίστρια Δὲς Μαζοκατοῦκη περὶ τῆς Ἑ-
θνικῆς Ἑορτῆς καὶ τῆς σημασίας τῆς.

Μικραὶ Σκαπανεῖσαι ἀπήγγειλαν καὶ ἐφα-
λαν διάφορα Ἑθνικὰ ποιήματα καὶ ἀσματα.

ΠΑΛΙΟΧΩΡΑ.— Ἐπὶ τῶν καθωρισμένων
μαθημάτων, ὁμιλήσαν ἐν συγκέντρωσιν ἡ Φα-
λαγγίτισσα Κρίστη Μαγαλιὰ περὶ συνεργα-
σίας καὶ ἀλληλεγγύης τῶν Φοιταγιστῶν.

Ἐγένετο ἐκδρομὴ τοῦ σχηματισμοῦ, εἰς τὴν
ὅποιαν εἰσῆλθον μερὸς καὶ τινες ἐξωσχολικαὶ Φοι-
ταγίτισσας. Κατὰ τὴν ἐκδρομὴν ταύτην ἀνε-
πύχθησαν διάφορα θέματα ἀφορῶντα τὴν Ὀρ-
γάνωσιν, ἐξελθὼν δὲ ἀκρόασις ἐνθουσια-
σμοῦ κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐκφωνήσεως λόγου
ἐθνικοῦ περιεχομένου.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Τὴν καθιερωμένην ἡμέραν
διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θε-
τῶν Ρεθύμνης ἐργάσθη ὡς κατωτέρω: Τὴν 7½
π.μ. ἡ Περιφερειακὴ μετέβη εἰς τὴν αἴθουσαν
αὐστηρίων, ὅπου ἠκολούθη μέχρι τῆς 9 π.μ.,
ὡς πάντοτε, μετὰ τὴν τακτοποίησιν τῶν λαχῶν
καὶ μαθητικῶν αὐστηρίων, 8½ — 10 εἰς μίαν
αἴθουσαν τῶν παρὰ τὴν Ἁγίαν Βορέδραν Γρα-
φείων τῆς Διοικήσεως Θετῶν ἐγενετο τὸ μαθήμα
χωρῶν, ἡ ἐκδήλωσις χωρῶν ὡς καὶ αἱ δοκι-
μαὶ εἰς τὰ διάφορα ἔργα, ποιήματα κλπ. 10-12
ἡ ἀθλητικὴ δοῦς ἐπροσέτιτο εἰς τὰ διάφορα
ἀγωνίσματα. Τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ περὶ ὥραν
10 — 11 π.μ. ἐγενετο τὸ πρῶτον μαθήμα νοση-
κομικῆς περιθάλψεως εἰς τὴν νέαν δαβάδα Φα-
λαγγίτισσῶν, ἡ ὁποία θέλει εἰδικεῖται εἰς τοῦ-
τα. Εἰς τὰς 2 π.μ. ἐν συγκέντρωσιν ἀπάντων
τῶν λαῶν ἐγένετο ἡ ἀναπτύξις τῆς 4ης ἀριθ.
2 ὁμιλίας τοῦ 111 Γραφείου Πολιτικῆς Διασω-
σεως Κεντρικῆς Διοικήσεως ὑπὸ τῶν ἐπὶ κεφα-
λῆς τῶν λόγων βαθμοφόρων.

Εἰς τὰς 4 — 5 ἐγένετο μαθήμα σκοποβολῆς.
Τὴν 5 π.μ. ἐγένετο ὁπὸ τοῦ Ὁδῶντος Ριθό-
μνης συναυλία ὅπου τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Ο.Ν.
τὴν συναυλίαν παρακολούθησαν πλείστοι Φοι-
ταγίτισσας καὶ Σκαπανεῖσαι ὡς καὶ βαθμο-
φόροι.

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ.— Τὸ Τμήμα Ε.Ο.Ν. Ἀ-
μουργελλῶν (323 Φάλαγξ) ἤρχειον ἐργαζομέ-
νον διὰ τὴν κατασκευὴν ἀμαθίτης ὁδοῦ πρὸς
σύνδεσιν τοῦ χωρίου μετὰ τῆς Ἑθνικῆς ὁδοῦ
Ἡρακλείου-Πόργου.

Τὸ ἔργον ἤρχει μετὰ ζήλου καὶ ἐνθουσια-
σμοῦ μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε νὰ συμπα-
ραυρῇ πρὸς τὴν τοιαύτην κοινωφελὴ ἐργα-
σίαν καὶ ἀπαντὰς τοὺς κατοίκους τοῦ χωρίου.

ΛΑΣΣΕΘΙΟΝ (Κρήτης).— Τὴν προπαρελ-
θούσαν Τετάρτην ὁ Νομάρχης Λασιθίων καὶ
Γενικός Ἐπίσκοπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Κ. Παπαδη-
μητρίου μετέβη εἰς τὸ γήπεδον Ε.Ο.Ν. Ἀγ.
Νικολάου, ὅπου ἐκπαιδεύοντο στρατιωτικῶς
τμήματα τῆς Φάλαγγος Ἀρριῶν Ε.Ο.Ν. Ἀγ.
Νικολάου καὶ ἐνήργησε λεπτομερὴς Ἐπιθεώ-
ρησις.

Τακτικώτατα λαμβάνουν χώραν συγκεντρώ-
σεις τῶν μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀγ. Νικολάου
εἰς τὴν Λέσχη, ὅπου γίνονται μαθήματα λαϊ-
κῆς διαφωτίσεως. Ἐπίσης ἐκάστην Κυριακὴν
ἐκπαιδεύονται στρατιωτικῶς.

Μετὰ μεγάλην ἐπιτυχίαν συνεχίζονται τὰ μα-
θήματα γεωργικῆς Ἐκπαιδεύσεως, Μέλων Συν-
δέσμων, Περιθάλψεως καὶ Παθητικῆς Ἀερα-
μύνος.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

(Συνέχεια από τη σελίδα 839)

ναΐκες τόν εϋνούνται με δλη τους την καρδιά.

«Μά το καλὸ νά πάη καὶ νά γυρίσῃ καὶ πολλὰ λάφυρα νά φέρῃ ἀπὸ τὴν Τροία...»

Ἔδω τελειώνει ἡ τραγωδία.

Μεγάλο ἠθικὸ διδάγμα μᾶς δίνει ὁ Εὐριπίδης μετὰ τὴν Ἰφιγένεια του.

Ὁ Ἀρχηγὸς πρέπει νὰ εἶναι υπεράνθρωπος, ἥρωας. Νά μὴν ἔχῃ δεσμούς καὶ χαρὲς ἀνθρώπινες ἀφοῦ κάθε στιγμή μπορεῖ νά θρεθῇ στὴν ἀνάγκη νά τις θυσιάσῃ γιὰ τὸ κοινὸ συμφέρον καὶ τὸ σκοπὸ ποὺ ἀνάλαβε νά ὑπηρετήσῃ. Τὰ μεγάλα ἔργα ἐξαγιάζονται καὶ προκόβουν μονάχα μετὰ μεγάλες θυσίες.

Τὸ ἴδιο θέμα ἀπάνω κάτω ἔχει κι' ἓνα ἀγνωστὸ δημοτικὸ τραγοῦδι: «Τὸ γιοφύρι τῆς Ἀρτας». Ἐτοί ἐκεῖ λέει ἡ μοῖρα:

«Ἄν δὲ στοιχειώσετε ἀνθρώπο γιοφύρι δὲ στεριώνεις καὶ δὲ θέλει ὅποιον ὀφρανὸ, ξένο ἢ διαβάτη
ἐπάρᾳ τοῦ Πρωτομάστορα τὴν δυορὴν [γυναῖκα...]

Κι' ὅπως ἐκεῖ ὁ Πρωτομάστορας, πιστὸς στὸ βαρὺ ἔργο ποὺ ἀνάλαβε, δχι μόνον δέχεται τὴ θυσία μὰ καὶ πρωτοστατεῖ σ' αὐτή:

«Πιάνει κι' ὁ Πρωτομάστορας καὶ ῥίχνει μέγα λίθο...»

Ἔτσι κι' ἐδῶ ὁ Ἀγαμέμνωνας παρ' ὅλους τοὺς δισταγμούς καὶ τὸν κλονισμό ποὺ νοιώθει, παρ' ὅλο ποὺ σὲ στιγμὲς ἀνθρώπινης ἀδυναμίας προσπαθεῖ ν' ἀποφύγῃ τὸ βαρὺ γρέος, τελικὰ βγαίνει νικητὴς καὶ φανερώνεται ἄξιος τῆς μεγάλης ἀποστολῆς του.

Ὡς τόσο ὁ ἀγὼνας του, ὁ ἐσωτερικὸς, ζωγραφίζεται τόσο ζωηρά, τόσο ἀνθρώπινα, ποὺ ἡ τραγωδία τούτη βγαίνει πιά ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τοῦ καιροῦ καὶ χρόνου καὶ γίνεται τὸ αἰώνιο πανανθρώπινο δράμα.

Ποιὸς δὲν ἐδοκίμασε παρόμοιες στιγμὲς ἀγωνίας δταν βρέθηκε ἀνάμεσα στὸ ψυχρὸ καθήκον καὶ τὴ φωνὴ τῆς καρδιάς του; Καὶ ποιὸς δὲν ἐνοίωσε τὴν πικρία ἀπὸ τὴ κρίσις καὶ τὴς ἐπικρίσεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα σὺν τῶν πρὸ ἀναγκασμένων, δταν σὲ τέτοια περίσταση θέλησε νά κάμῃ τὸ γρέος του;

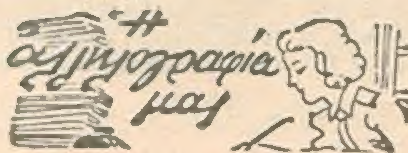
Γιατὶ μοῖρα τοῦ ἥρωα φαίνεται εἶναι, δχι μόνον νά υποφέρει γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα, τὸ λαὸ του, ἢ τὴν οἰκογένεια του—τὸ ἴδιο κάνει—μὰ καὶ ν' ἀντικρούῃ τὴν ἀγαθιστὶα ἐκείνων ποὺ γιὰ χάσῃ τοὺς ἀκοιθῶς υποφέρει.

Ὅσο γιὰ τὴν Ἰφιγένεια τί νά ποῦμε; Μιλῶσαμε ἀλλοῦτε παραπάνω γιὰ τὸ τραφερό αὐτὸ κορίτσι ποὺ μέρα στὴ βολὴ ἀτιμώσασα τῶν ἐδυομῶν καὶ τῶν θρῆνων, προχώρησε ἀπὸ τὸν παρθενικὸ τῆς θάλαμο, γιὰ νά βγῇ εὐτὺς μεσοῦρα καὶ νά λάμψῃ πάνω ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ γῆ τῆς Ἑλλάδας, σὺν τὸ ἀστέρι τῆς αὐγῆς!...

Θαορῶ πῶς τὸ καλύτερο γι αὐτὴν ἐπινραμμα εἶναι τὰ λόγια τοῦ Ἀχιλλέα:

Ἄξιοζήλευτὴ εἶναι ἡ Ἑλλάδα ποῦχε ἑσένα καὶ σὺ ποὺ μιά σὺν τὴν Ἑλλάδα ἔχεις πατρίδα.

Μ. Ἀναστασίου

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γ. ΓΕΩΡΓ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν προθυμία σου καὶ σὲ συγχαίρομε θερμῶς. Οἱ ἀνταποκρίσεις στέλλονται μὲρὸ τοῦ Γραφείου Τύπου. Τὸ ἄρθρο σου ἐμὲ τὸ φρόνημα ἀκαίον πρὸς νίκας κατακτήσεις λέγει μεγάλες ἀήθειες, ἀλλὰ σὲ γλῶσσα δύσκολη γιὰ τοὺς ἀμαγνώστους τῆς σελίδος ἐπὶ βῆμα τῶν γυνών. Ἐκτός τούτου ἡ δημοσίευσίς του εἶναι ἀδύνατος λόγῳ τοῦ μήκους του. Γράψε μας κατὰ ἄλλο σὲ γλῶσσα ἀπλή. Κάπου γράφεις: «Ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀνθεσπασίθη μέσα εἰς τὸν λουτρὸν τοῦ ἐξαγνιασμοῦ, ἤρθη εἰς ὑψηλότερα πνευματικὰ ἐπίπεδα καὶ ἐνωτίσθη μετὰ τὰ νύματα τῆς

Ο ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ ΚΑΙ Η ΣΑΛΑΜΙΝΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 848)

περικυκλώνει τὴν Σαλαμίνα μετὰ τὸ στόλο του. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος δὲν μπορεῖ πιά νὰ φύγῃ. Ἐτοί ἀναγκάζεται νὰ δώσῃ τὴν ναυμαχία ἐκεῖ ποὺ θέλει ὁ Θεμιστοκλῆς.

Ἡ ναυμαχία ἄρχισε τὸ πρωὶ τῆς 22 Σεπτεμβρίου. Τὸ ἴδιο βράδυ ὁ Περσικὸς στόλος ἔχει ὀπισθὴ κυριολεκτικὴ πανωλεθρία. Ὁ Ἀριστείδης κατέλαβε τὴν Ψυτάλεια καὶ μπροστὰ στὰ μάτια τοῦ Πέρση ἡγεμόνα κατέσφαξε τοὺς 2000 ἐπιλέκτους τῆς φρουρᾶς του. Ἡ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν Περσικὸ κίνδυνο.

Ὡς τόσο ὁ Θεμιστοκλῆς δὲν πήρε τὸ ἐπαθλο τῆς νίκης ἀν καὶ σ' αὐτὸν ἀνῆκε. Μάλιστα ἐπεὶ τιμήθηκε πολὺ ἀπὸ τοὺς Σπαρτιάτες ἔπεσε σὲ μεγάλη δυσμένεια κι' ἔμεινε μακριὰ ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ὡς τὰ 478, ὅποτε οἱ Ἀθηναῖοι τὸν κάλεσαν γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συγκατάθεσις τῆς Σπάρτης νὰ ὀχυρώσουν μετὰ τείχη τὴν πόλιν. Ὁ Θεμιστοκλῆς πῆγε στὴ Σπάρτη κι' ἔπεισε τοὺς Σπαρτιάτας.

Οἱ Ἀθηναῖοι ἄρχισαν πάλιν νὰ τὸν τιμοῦν καὶ στὰ 476 ὁ Θρύγκιος παρέστησε τὴς «Φοίνισσες», τραγωδία ποὺ περιέγραφε τὴν καταστροφὴ τῶν Περσῶν στὴ Σαλαμίνα καὶ ὕμνουσε τὴ δρᾶσι τοῦ Θεμιστοκλῆ. Ὡς τόσο τὸ 470 οἱ ἐχθροὶ του κατῶρθωσαν νὰ τὸν ἐξοστρακίσουν, κι' ὁ Θεμιστοκλῆς καταδιωγμένος κι' ἐπικηρυγμένος σὲ θάλασσα ἀφ' οὗ περιπλανήθηκε στὸ Ἀργος, τὴν Κέρκυρα καὶ τὴν Ἡπειρο, κατέφυγε στὸ βασιλεῖα τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξης ποὺ τὸν τίμησε μετὰ τὴ φιλία του καὶ τὸν ἔκαμε Σατράπη τῆς Μαγνησίας. Ὅταν ὅμως τὸ 461 ὁ Ἀρταξέρξης τοῦ ζήτησε ν' ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγία τοῦ στόλου του καὶ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ τῆς Αἰγύπτου, ὁ Θεμιστοκλῆς ἐπρότιμωσε ν' αὐτοκτονήσῃ. Ἡ Αἴγυπτος προστατευθέντα ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ στόλο κι' ὁ Θεμιστοκλῆς ποὺ ἦταν πρῶτα ἀπ' ὅλα Ἕλληνας δὲν ἐπέτρεψε στὸν ἑαυτὸ του νὰ συγκρουσθῇ μετὰ τὸ στόλο τῆς πατρίδος του. Ἐστῶ κι' ἀν τὸν κυβερνοῦσε ὁ θανάσιμος ἐχθρὸς του Κίμων.

Ὁ Θεμιστοκλῆς πέθανε σὲ ἡλικία 65 ἐτῶν. Τὰ παρ' αὐτοῦ μετέφεραν τὰ ὅσα αὐτὸς στὴν Ἀττικὴ γῆ καὶ τὰ ἐθαψαν στὴν ἀκτὴ τοῦ Πειραιῶς.

Ι. Βιστάκης

ἠθικῆς. Γράψε δλόκληρη τὴν πρότασιν αὐτὴ στὴ δημοτικὴ καὶ θὰ ἴδῃ πόσο καλύτερα θὰ τὰ πῆς. Ἀλλὰ καὶ πόσο πῶ σ' αὐτὰ. — Ι.Χ.Κ., Αἰδωρικόν. Σὰς παρακαλοῦμε δλόκληρὸ τὸ δνοματεπώνυμό σας. Σημειώσατε στὴν ἀπαντητικὴν ἐπιστολὴ σας τὰ στοιχεῖα Σ 356. — ΜΙΧ. ΞΥΠΟΛΙΑΝ, δημῶν. Τὸ ἄρθρον σας «Ἡ Ἑλλάς πρῶτα καὶ τώρα ἀραιότατο. Δὲν ἐδημοσιεύει εἰς τὸ πανηγυρικὸν τεῦχος τῆς 25ης Μαρτίου λόγω ἀλλεψείας χώρου. — ΟΡΕΣΤΗΝ ΠΑΡΑΣΧΗΝ. Καὶ τὰ δύο καλογραμμένα. Θὰ ὀπαδληθοῦν στὴν Ἑταιροσί. Μὴ βιάζεσαι ὅμως. — ΒΑΣ. ΕΥΣΤΡ. Τὸ πῶμα «Ποιοὶ εἶναι αὐτοὶ Ἕλληνες. Γράφεις:

Χαριπὰ τὰ πρόσωπά τους βλέπουν μπροστὰ, βαδίζουν μετὰ γερὰ κορμιά.

ΚΩΣΤ. ΚΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Δημοσιεύουμε στὴ στήλῃ αὐτὴ τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ δύο:

Η ΘΩΝΗ

Ἄκούσ' ν' ἀντηχῇ μιά φωνὴ
ἔμπρός! ἔμπρός παιδιὰ
δαί μετὰ καρδιά
δόξας νὰ δρόμεται κλωνίᾳ.

Ἡ χαρὰ μοῦ φουσκώνει τὰ στήθια
στὴ φωνή, ποὺ γροικῶ
καὶ θέλω κι' ἐγὼ νὰ νικῶ
μετὰ συντροφίσσα πάντα ὀρμητὴν τὴν ἀλήθεια.

Πιθόμ' ἐπρωτοπόρος νὰ γίνω
στὸν ἀγῶνα τὸν εὐγενή,
ποὺ μετὰ ἀληθινῇ
χαρὰ τὴν καρδιά μου τοῦ δίνω.

Σοὺ συνητοῦμε νὰ τὸ ἐναγάρθῃς ἔχοντας ὅτ' ὄντ' σου τὸν πρῶτο στίχο τοῦ 2ου καὶ τοῦ 3ου τετραστιχοῦ. Ἀλλ': «Ἡ χαρὰ μοῦ φουσκώνει τὰ στήθια» — Πιθόμ' ἐπρωτοπόρος νὰ γίνω — ἀνακασιτικοί. Διάβασε τὸ διστά καὶ ριθίσε, γιὰ ν' ἀντιληφθῇ τὴς μετρικῆς ἀτέλειές του. Τὸ σημεῖωμά σου ἐδώκαμε στὸν κ. Μελὴ Νικολαΐδην, ὁ ὅποιος σ' εὐχαριστεῖ. — ΜΑΡΚΟΝ ΚΑΡΑΤΖΗΚΑΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸν περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς σου. Δυστυχῶς δὲν εἶναι δυνατό νὰ ληφθῇ ὅτ' ὄντ' ἐπειδὴ εἶναι μαζί μετὰ τὴν ἐπιστολή. — ΜΑΙΡΗΝ ΑΥΡΙΤΣΑΚΗ. Ἀπὸ τὸ γράμμα σου ε... σὲ μᾶς τοὺς νέους, ποὺ ζοῦμε μακριὰ ἀπὸ τὴν πολιτείαν, ὁ ἐρχομὸς σου, ἀγαπᾶτο μᾶς πειστικό, δίνει χαρὰ μεγάλη. Διαβάζομε τὰ ὀραία λόγια τοῦ Ἀργητοῦ μας καὶ προσπαθοῦμε μετὰ ὅλα μᾶς τὰ δυνατό νὰ γίνουμε ἀντάξιοι τῆς ἀγάπης σου καὶ τῆς στοργῆς σου. — ΑΛΕΚΟΝ ΚΑΚΑΜΑΝΟΝ. Ἡ ἀτησί σου διεσπείσθη στὴν ὀπηρεσία τῆς Διεκπεραιώσεως. Ἰδοὺ οἱ πρῶτοι στίχοι τοῦ ποιήματός σου:

Τὸ δνομά σου ὁ Μεταξὲς
θὰ εἶναι δοξασμένο
καὶ μέσ' τὴν ἱστορία μας
χρυσὸ θᾶναι γραμμένο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΝ ΙΩΣΗΦ. Τὸ διήγημά σου «Ὁ ὀρεῖνός», χωρίς ἐνδιαφέρον. Τὸ πῶμα «Ἀπὸ δρᾶσι ἀκατάλληλα γιὰ τὸ «Βῆμα τῶν νέων». — ΜΑΚΗΝ ΜΑΜΙΑΝ. Γιατὶ καὶ σὲς δύο ὁφείεις τοῦ χαριτοῦ; Στείλε τὸ πάλιν τακτικὰ γραμμένο. — ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΚΟΝΖΟΥΝΑΚΗΝ. Τὸ διήγημά σου ἔχει ὀραίες περιγραφικὰ εἰκόνας. Τὸ θέμα τοῦ δὲν ἐδιαφέρει τοὺς ἀγνωστούς τῆς «Ἠλικίας». Στείλατέ μας κατὰ ἄλλο συντομωτέρου καὶ νεανικτοῦ μόνο στὴν ἑνὴν τοῦ χαριτοῦ. — ΠΕΤΡΟΝ ΤΣΑΠΑΤΣΑΡΗΝ. Αὐτὸ ποὺ μᾶς ἐστειλέτε δὲν εἶναι διήγημα, ὅπως γράφεις, ἀλλ' ἀπλή περιγραφή, ἐντυπώσεις ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι. Πολὺ πρῶτερα γραμμένο. Ἄν ἔγινε κρατῆσαι ἀντίγραφο ἑνα, διαβάσε το καὶ θ' ἀντιληφθῇ καὶ μόνος σου πῶς θέλει νὰ τὸ ἐπιξεργασθῇ ἀκόμη πολὺ. Γράφεις: «Εἰς τὰ ὄλγια αὐτὰ λόγια κλείω τὸ διηγηματάκι μου» ἀντὶ αὐτὰ ὄλγια κλπ.π. Προσέξ. ἐπειδὴ ἔχει καὶ ἄλλα τέτοια σφάλματα. — ΜΗΤΣΟΝ ΝΕΡΟΥΑΝΗ. Τὸ θέμα θαυμάσιον! Προσπάθησε νὰ τὸ γράψῃς ἀνεξίστατα καὶ στείλε τὸ πάλιν νὰ τὸ πείρασῃς σὲ ἡ σελίδα «Ὁ κῆπος τῶν Σκαπανέων», σὲ παραμυθία. Μὴ βάλῃς τὸν πρόλογο. Ἀρξὲς ἀμέσως τὴν ἀράγῃ. — Κ. ΑΝΤΩΝΑΚΗΝ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸν περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς σου. Γραμματικὸ ἐπὶ ὑπάρχει κάπως, σὲν εἰσάδο. Ὅταν ἐπαλάθῃς στὰ γράμματα ἀνδρα νὰ σὲ γνωρίσωμε καὶ προσωπικῶς. — Α. ΚΥΠΡΙΩΤΟΥ. Πράγματι εἶναι πολὺ μακρὸ 48 δεκαπεντασύλλαβοι, ποὺ θὰ καλοῦσαν δημοσιεύεσθαι 96 στίχους. Στείλε μας κατὰ ἄλλο συντομωτέρου. Τὸ γράμμα σου ὀραίο κι' ὁ γραφικὸς χαρακτήρας σου ἐλπίσους. Φοιτῶντες ἀνθρώποι μετὰ ἡλικίαν καὶ σταθερότητα. — ΣΠ. ΤΣΑΓΚΡΩΝΗΝ. Τὸ «Ὁ Κύριος Ἐνός» ὡς ἔθουσε τὸν γνωστὸ παλιὸ νόμολογὸ «Ὁ Κύριος Κανέας». Ἰδίως σὲ γλῶσσα «Αὐτὸς ὁ Κύριος Ἐγὼ θέλω νὰ εἶναι πανταχοῦ, νὰ τὸν ἐρωτοῦν δι' ὅλα, νὰ τὰ νικῶσιν ὅλα. Μὴ νομίζετε ὅμως δι' αὐτὸ καὶν ἄλλο παιδί τυχὸν νὰ εἶναι λημπέριον, θὰ τὸν ἐβρῇ πρόθυμον φίλον». Γράψε το ἀπλοῦστερα καὶ στείλε τὸ πάλιν. Σημείωσε Π 194.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ Α.Ε. ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝ ΟΦΕΙ ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ

Λειτουργεί συνεχώς από της 9ης π. μ. μέχρι της 7ης μ. μ.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ, ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΕΣ ΟΡΟΙ

ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: Κολοκοτρώνη 13

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ: Στοά Σπυριδίου (Μέγαρον Μ.Τ.Σ.)

Λεωφόρος 'Αλεξάνδρας και Σπυρίδωνος Τρικούπη

ΤΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΣΤΡΑΤΟΥ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΣΦ'ΙΔΕ ΑΣ-
ΣΩΗΣ, ΠΥΡΟΣ, ΘΑΛΑΣΣΗΣ, ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ
ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΣΥΜΦΕΡΩΤΕΡΟΥΣ ΟΡΟΥΣ

ΖΗΤΗΣΑΤΕ από τὰ Γραφεία μας ή από τὸν εἰς τὴν πόλιν σας
Πράκτορά μας νὰ σᾶς ἀναγγέλουν πάντα συνδυασμὸν ασφαλείας.
ΠΡΟΤΙΜΑΤΕ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ, ὅπερ διακανονίζει ταχέως
καὶ ἀπ' εὐθείας πᾶσαν ζημίαν σας.
ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΟ Μ.Τ. ΣΤΡΑΤΟΥ ἐξυπηρετεῖτε τὴν
Ἑθνικὴν Οἰκονομίαν καὶ τὰ ἰδιὰ σας συμφέροντα.

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Αθήναι, Κολοκοτρώνη 13.
Τηλ. 21.-144, 29.-331.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ:

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΥ πρὸς 3% % μέχρι δραχμῶν 125.000.—

ΟΥΕΩΣ πρὸς 3% ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ πρὸς 3 1/2% — 4 1/2%

Ὁ τόκος τοῦ Ταμιευτηρίου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεως. Ἄπασαι αἱ καταθέσεις
εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἠγγυημέναι ὑπὸ τοῦ Κράτους καὶ ἀπηλλαγμέναι τελῶν χαρτοσήμου.

Μία ἀπὸ τὰς ἀρετὰς τῆς Νεολαίας πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἡ ἀποταμίευσις.

ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ καὶ ΦΑΛΑΓΓΙΤΙΣΣΑΙ! Ἀποταμιεύετε καὶ καταθέτετε τὰς οἰκονομίας σας εἰς τὸ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Οὕτω προετοιμάζετε μίαν καλλιτέραν αὐρίον διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, καὶ συμβάλλετε συγχρόνως εἰς τὴν
ἀνάπτυξιν τῆς Γεωργίας τῆς Χώρας.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 31
35 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ 72 ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΑ ΚΑΘ' ΟΛΗΝ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟΝ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΥΗΣΙΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΕΝΤΟΚΩΣ ΠΡΟΣ 4% ΕΤΗΣΙΩΣ

Ἐσωτερικοῦ ἀπὸ δραχ. 1 ἕως 100.000.—

Ἐξωτερικοῦ » » 1 » 500.000.—

Κεφάλαιον καταθετῶν Δραχ. 3.760.000.000.—

Πᾶς κάτοχος βιβλιαρίου Ταχυδρομικοῦ Ταμιευτηρίου δύναται νὰ ἐνεργῇ καταθέσεις καὶ ἀναλήψεις
εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομεῖα τοῦ Κράτους καὶ δι' ὅλων τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν.— Οἱ τόκοι τῶν ἀποτα-
μιευομένων ποσῶν κεφαλαιοποιῶνται κατ' ἔτος καὶ ἀνατοκίζονται.— Τὸ 1/3 τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῶν
καταθέσεων, ἥτοι δραχ. 33.500, δὲν κατάσχονται εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν.— Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς
οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον διαθέτει ἐιδικούς καλλιτεχνικούς
κουμπάρδες, πωλουμένους εἰς ὅλα τὰ Ταχυδρομικὰ Γραφεία τοῦ Κράτους.— Ὅταν ἔχετε ἓνα κουμ-
παρὰ δύνασθε νὰ ἐξυπηρετήσετε κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον τὰς οἰκονομίας σας, διότι συνηθίζετε
εὐκολώτερα στὴν ἀποταμίευσιν.

ΑΥΤΟΝΟΜΟΣ ΣΤΑΦΙΔΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΛΕΩΦΟΡΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 53

ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 22-721, 30-601, 30-602

ΚΥΡΙΩΤΕΡΟΙ ΣΚΟΠΟΙ. Προστασία παραγωγῆς καὶ ἐμπορίας τῆς κορινθιακῆς σταφίδος.— Βελτιώ-
σις τῆς ποιότητος. Κοινὴ ἐναποθήκευσις τῆς σταφίδος.— Οἰνοποίησις χλωρᾶς σταφίδος.— Δια-
φήμισις τῆς σταφίδος εἰς τὸ Ἐξωτερικὸν καὶ τὸ Ἐσωτερικόν.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ. Ὁ πλέον εὐθηνός, ὑγιεινός καὶ εὐγευστός ξηρὸς καρπὸς τῆς παγκοσμίου
γεωργικῆς παραγωγῆς.— Εἶναι πλουσιωτάτη εἰς σάκχαρον καὶ βιταμίναν.— ἔχει μεγίστην θερ-
μαντικὴν δύναμιν.— Περιέχει μαγνήσιον, ἐνδεικνυόμενον κατὰ τοῦ καρκίνου, ἀλκαλικὰς οὐσίας
ὡφελίμου εἰς τὸ αἷμα, σίδηρον, ἄλατα κλπ. ὡφέλεια εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου.
Τρώγοντες κορινθιακὴν σταφίδα ἐξασφαλίζετε τὴν ὑγίαν σας, ἔχετε οἰκονομίαν καὶ ἐνισχύετε
τὴν ἑθνικὴν μας οἰκονομίαν.

Η ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΗ ΣΤΑΦΙΣ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

